

Друга Валідація України:

Звіт по остаточній оцінці

Міжнародного Секретаріату ІПВГ

Друга Валідація України: звіт по остаточній оцінці Міжнародного секретаріату ІПВГ

Зміст

Скорочення	3
1 Резюме	4
2 Остаточна картка оцінювання	6
3 Передісторія	7
4 Ефективність та вплив впровадження ІПВГ	8
5 Огляд коригувальних заходів	11
5.1 Коригувальний захід 1: частка власності держави (#2.6)	12
5.2 Коригувальний захід 2: дані щодо видобування (#3.2)	17
5.3 Коригувальний захід 3: повнота інформації (#4.1)	18
5.4 Коригувальний захід 4: доходи від транспортування (#4.4)	21
5.5 Коригувальний захід 5: транзакції, пов'язані з ДП (#4.5)	23
5.6 Коригувальний захід 6: якість даних (#4.9)	25
5.7 Коригувальний захід 7: квазіфіскальні витрати (#6.2)	27
5.8 Коригувальний захід 8: внесок видобувного сектору в економіку (#6.3)	30
6 Оцінка інших вимог	31
6.1 Оцінка розкриття інформації про бенефіціарних власників (#2.5)	31
7 Висновок	36
Додатки	37
Додаток А: прогрес у виконанні окремих вимог ІПВГ	37

Скорочення

БГЗО	Багатостороння група зацікавлених осіб	НУО	Неурядова організація
БВ	Бенефіціарні власники	НАК	Національна акціонерна компанія / НАК «Нафтогаз України»
ЄДР	Єдиний державний реєстр юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань України	НКРЕКП	Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг
КМУ	Кабінет міністрів України	ОЕСР	Організація економічного співробітництва та розвитку
ОГС	Організація громадянського суспільства	ВПО	Впливові політичні особи
ЄДРПОУ	Єдиний державний реєстр підприємств та організацій України	ПАТ	Публічне акціонерне товариство
ІПВГ	Ініціатива прозорості видобувних галузей	ПрАТ	Приватне акціонерне товариство
EUR	євро	УРП	Угода про розподіл продукції
ГТС	Газотранспортна система	КФВ	Квазіфіскальні витрати
ВВП	Валовий внутрішній продукт	Д(У)П	Державні (унітарні) підприємства
ВДВ	Валова додана вартість	мЗ	кубометр
НА	Незалежний Адміністратор	АРІФРУ	Агентство з розвитку інфраструктури фондового ринку України
МВФ	Міжнародний валютний фонд	ДП	Державне підприємство
МССП	Міжнародний стандарт супутніх послуг, виданий Комітетом з міжнародних стандартів аудиту та підтвердження достовірності інформації	ТЗ	Технічне завдання
АТ	Акціонерне товариство	UAH	Гривня
СП	Спільне підприємство	USD	дол. США
ТОВ	Товариство с обмеженою відповідальністю		

1 Резюме

З моменту першої Валідації України було докладено зусиль для посилення впровадження Ініціативи прозорості видобувних галузей (ІПВГ), аби забезпечити ширше охоплення цією ініціативою державного видобувного сектору та включення її до програми національних реформ. Удосконалення законодавчої бази видобувних галузей - гармонізація фрагментованих законів - є одним із пріоритетів для країни. Значний прогрес у цьому напрямку досягнуто завдяки прийняттю Закону України «Про забезпечення прозорості у видобувних галузях». Закон має на меті створити правову основу для виконання країною взятих зобов'язань за стандартом ІПВГ та забезпечити впровадження директив Європейського Союзу, які спрямовані на покращення прозорості економічної діяльності у видобувних галузях.

Поліпшення інвестиційного клімату є ще одним ключовим пріоритетом уряду. Уряд України розпочав запровадження прозорості у сфері розподілу ліцензій шляхом оптимізації процесу та оцифрування даних ліцензування, а також шляхом розкриття угод щодо користування надрами. Аби доповнити ці реформи, ІПВГ України реалізує пілотний проект з електронного збору даних через портал відкритих даних ІПВГ України, підтриманий Міністерством енергетики. Завдяки більш своєчасному збору та розкриттю даних через онлайн систему збору даних, Багатостороння група зацікавлених осіб (БГЗО) має можливість здійснювати більш цілеспрямований аналіз для зміцнення фіскального режиму та ведення обґрунтованої політики та публічних дебатів. Також можливо більше зосередитись на подальшому аналізі фінансових відносин державних підприємств (ДП) з урядом, у тому числі шляхом діагностики існуючих правил та практик, пов'язаних із фінансуванням третіх осіб та державними гарантіями, в якості механізмів підтримки реформ ДП.

В ході реалізації реформ децентралізації, Україна ефективно використовує процес ІПВГ для покращення прозорості на регіональному рівні. Для цього були організовані зустрічі та обговорення за участі представників громад, промислових підприємств та місцевих органів самоврядування з метою підвищення обізнаності громадян у питанні децентралізації рентної плати. У звіті ІПВГ також включаються потоки доходів, які є особливо актуальними для видобувних регіонів, такі як екологічні податки. Завдяки активній інформаційно-роз'яснювальній діяльності було покращено обізнаність та зміцнено довіру населення на рівні громад.

Процес ІПВГ також сприяє реалізації урядової антикорупційної реформи завдяки забезпеченню прозорості даних про бенефіціарних власників компаній. За результатами цієї Валідації, Україна досягла задовільного прогресу у виконанні вимог стандарту ІПВГ, які все більше набирають ваги, щодо розкриття інформації про бенефіціарних власників, зробивши інформацію про них доступнішою. Подальша робота може бути направлена на забезпечення впровадження процедур верифікації, а також забезпечення повної сумісності між різними реєстрами, включаючи інформацію про впливових політичних осіб.

Впровадження ІПВГ надає зацікавленим особам можливість для подальшого підвищення прозорості видобувних галузей у інших аспектах. Зацікавлені особи посилаються на «застарілі закони про державну таємницю», які обмежують всебічне розкриття даних про видобування та резерви. ІПВГ може допомогти в усуненні цього правового бар'єру, використовуючи зобов'язання уряду щодо підвищення прозорості економічної діяльності, узяті згідно зі стандартом ІПВГ та директивами ЄС. Більш докладне розкриття інформації про доходи від транспортування - ще одна сфера, що потребує вдосконалення. Враховуючи важливість та складність транспортного сектору України, розкриття дезагрегованих цифр буде ключовим кроком у підвищенні ефективності збору платежів за транспортування.

Управління БГЗО також можна підсилити, підтримуючи незалежність кожної групи зацікавлених сторін та їх здатність самостійно призначати та обирати представників до БГЗО. Аби краще залучити промислові підприємства, Україна, можливо, захоче розширити їхнє представництво і залучити зацікавлених осіб підгалузей, включаючи асоціації, які надають платформи для ширшого кола промислових клієнтів, та залучити нових зацікавлених осіб, які є важливими для управління видобувними галузями, таких як ТОВ «Оператор газотранспортної системи України» (ТОВ «Оператор ГТС України», створене у лютому 2019 року).

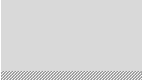

За оцінкою Секретаріату, Україна повністю виконала три з восьми коригувальних заходів та досягла “значного прогресу” із суттєвим покращенням виконання інших п’яти коригувальних заходів. Виходячи з технічної оцінки та оцінки ефективності, можливо зробити обґрунтований висновок, що Україна пройшла етап 1 згідно з рамковою системою для Валідації вимоги 2.5. Лишаються прогалини у виконанні таких вимог: частка власності держави (вимога 2.6), дані щодо видобутку (вимога 3.2), повнота інформації (вимога 4.1), доходи від транспортування (вимога 4.4) та операції, пов’язані з ДП (вимога 4.5).

Звіт по попередній оцінці було направлено БГЗО 5 січня 2021 року з зазначеним періодом надання БГЗО своїх зауважень – до 25 січня 2021 року. У відповідь на запит ІПВГ України, отриманий 11 січня 2021 року, цей термін було продовжено до 23 лютого 2021 року. Зауваження до звіту надійшли від БГЗО 23 лютого 2021 року, звіт по оцінці було доопрацьовано перед направленням його Правлінню ІПВГ.

2 Остаточна картка оцінювання

Вимоги ІПВГ		Рівень прогресу					Напрямок прогресу
Категорії	Вимоги	відсутній	незадовільний	значний	задовільний	перевищує	
Картка оцінювання України за результатами другої Валідації							
Нагляд БГЗО	Залучення уряду (#1.1)				■		=
	Залучення промислових компаній (#1.2)				■		=
	Залучення громадянського суспільства (#1.3)					■	=
	Управління БГЗО (#1.4)				■		=
	Робочий план БГЗО (#1.5)				■		=
Ліцензії та контракти	Законодавча база (#2.1)				■		=
	Розподіл ліцензій (#2.2)				■		=
	Реєстр ліцензій (#2.3)				■		=
	Політика щодо розкриття інформації про контракти (#2.4)				■		=
	Бенефіцарні власники (#2.5)				■		Н/З
	Частка власності держави (#2.6)			■			→
Моніторинг видобутку	Дані щодо розвідки (#3.1)				■		=
	Дані щодо видобутку (#3.2)			■			→
	Дані щодо експорту (#3.3)				■		=
Збір доходів	Повнота інформації (#4.1)			■			→
	Доходи у натуральній формі (#4.2)	■	■	■	■	■	=
	Бартерні угоди (#4.3)	■	■	■	■	■	=
	Доходи від транспортування (#4.4)			■			→
	Операції, пов'язані з ДП (#4.5)			■			→
	Прямі субнаціональні платежі (#4.6)	■	■	■	■	■	=
	Дезагрегація (#4.7)				■		=
	Актуальність даних (#4.8)				■		=
	Якість даних (#4.9)				■		→
Розподіл доходів	Розподіл доходів (#5.1)					■	=
	Субнаціональні перекази (#5.2)				■		=
	Управління доходами та витрати (#5.3)					■	=
Соціально-економічний внесок	Соціальні витрати (#6.1)					■	=
	Квазіфіскальні витрати ДП (#6.2)				■		→
	Внесок в економіку (#6.3)				■		→
Результати та вплив	Публічні дебати (#7.1)					■	=
	Доступність даних та відкриті дані (#7.2)	■	■	■	■	■	=
	Виконання рекомендацій ІПВГ (#7.3)				■		=
	Результати та вплив впровадження (#7.4)				■		=

Пояснення до картки оцінювання

	Відсутність прогресу. Всі або майже всі аспекти вимог лишаються невиконаними та ширша ціль вимоги не досягнута.
	Незадовільний прогрес. Значні аспекти вимоги не були виконані та ширша ціль вимоги далека від досягнення.
	Значний прогрес. Значні аспекти вимоги були виконані та ширша ціль вимоги в процесі досягнення.
	Задовільний прогрес. Всі аспекти вимоги були виконані та ширша ціль вимоги досягнута.
	Перевищує вимоги. Країна має кращі показники, ніж передбачено вимогою.
	Ця вимога є лише заохочуваною або рекомендованою, і не враховується при оцінці відповідності вимогам.
	БГЗО продемонструвала, що ця вимога країни не стосується.

3 Передісторія

Україна приєдналася до ІПВГ у 2013 році. Перша Валідація України за стандартом ІПВГ була проведена 29 червня 2018 року, в результаті якою Правлінням ІПВГ було визначено, що Україна досягла «значного прогресу» у впровадженні Стандарту ІПВГ.¹ Правлінням були визначені вісім сфер, які потребували коригувальних заходів, виконання яких мало бути оцінено в ході другої Валідації, яка мала розпочатися 29 грудня 2019 року. 13 лютого 2020 року Правління ІПВГ погодилося, що Україна має право на подовження строків, і дату початку другої Валідації було перенесено.² Друга Валідація України почалася 30 червня 2020 року, Міжнародний Секретаріат ІПВГ оцінив результати виконання восьми коригувальних заходів згідно зі стандартом ІПВГ 2016 року, що стосувалися вимог:

1. Частка власності держави (#2.6)
2. Дані щодо видобутку (#3.2)
3. Повнота інформації (#4.1)
4. Доходи від транспортування (#4.4)
5. Операції, пов'язані з ДП (#4.5)
6. Якість даних (#4.9)
7. Квазіфіскальні витрати ДП (#6.2)
8. Внесок в економіку (#6.3)

Україна здійснила певні кроки з виконання коригувальних заходів:

- 2 червня 2020 року було опубліковано Звіт ІПВГ України за 2017 рік.³

¹ ІПВГ (2016), 'Стандарт ІПВГ 2016'. Дата перегляду: серпень 2020 р. Див. за посиланням: <https://eiti.org/document/eiti-standard-requirements-2016>

² ІПВГ (2020), 'Рішення Правління 2020-19/ВМ-46'. Дата перегляду: серпень 2020 р. Див. за посиланням: <https://eiti.org/board-decision/2020-19>

³ ІПВГ України (2020), 'Звіт ІПВГ України за 2017 рік'. Див. за посиланням: <http://eiti.org.ua/documents/zvit-ipvh-ukrai-ny-2017/>

- На різні теми, пов'язані з ІПВГ, було проведено низку тренінгів та семінарів.^{4,5}
- 7 жовтня 2018 року, ІПВГ України опубліковано звіт про діяльність БГЗО у 2017 році.⁶
- 28 грудня 2019 року, ІПВГ України опубліковано Річний звіт України за 2018 рік.⁷
- 2 червня 2020 року, ІПВГ України опубліковано Річний звіт України за 2019 рік.⁸
- 6 грудня 2019 року, ІПВГ України опубліковано Робочий план ІПВГ на 2020 рік.⁹
- ІПВГ України було розроблено Систему моніторингу та оцінки для ІПВГ України.¹⁰
- 18 вересня 2018 року було прийнято Закон України «Про забезпечення прозорості у видобувних галузях».¹¹
- ІПВГ України реалізує пілотний проект онлайн-платформи для подання даних до звітності ІПВГ.¹²

Наступний розділ присвячено результатам виконання кожного з коригувальних заходів. Оцінка охоплює коригувальні заходи, призначені Правлінням, та відповідні вимоги Стандарту ІПВГ 2016 року. Оцінку проведено відповідно до інструкцій Посібника з Валідації.¹³ В ході оцінювання, Міжнародний Секретаріат також розглянув питання про те, чи є необхідність перевірити виконання додаткових вимог, тобто тих, виконання яких оцінили як «задовільне» чи «таке, що перевищує вимоги» під час Валідації 2017 року. Хоча ці вимоги не оцінювали всебічно, на думку Секретаріату, немає доказів того, що виконання цих вимог впало нижче встановленого стандарту, а також відсутні додаткові проблеми, що вимагають розгляду Правлінням ІПВГ. Міжнародний Секретаріат ІПВГ також оцінив питання розкриття інформації про бенефіціарних власників відповідно до етапу 1 рамкової системи Валідації бенефіціарних власників, погодженою Правлінням ІПВГ у червні 2019 року.¹⁴ За остаточною оцінкою Секретаріату, Україна досягла «задовільного прогресу» у виконанні вимоги 2.5.

4 Ефективність та вплив впровадження ІПВГ

Вплив та ефективність

Під час першої Валідації України процес ІПВГ оцінили як ефективний, з великим потенціалом впливу. Цей потенціал залишається у відповідний період, що розглядається, і Україна вже досягла прогресу у основних сферах.

ІПВГ України продовжує розробляти цілі у сферах, де ІПВГ сприяє збільшенню прозорості та підзвітності. Україна вдосконалює звітність про частку власності держави у видобувному секторі, оскільки все частіше самі державні підприємства (ДП) розкривають дані. Це має особливе значення

⁴ ІПВГ України (без дати), 'Новини: події. Див. за посиланням: <http://eiti.org.ua/category/novyny/podiji/page/2/>

⁵ ІПВГ України (без дати), 'Новини: анонси. Див. за посиланням: <http://eiti.org.ua/category/novyny/anonsy/>

⁶ ІПВГ України (2020), 'Звіт про діяльність БГЗО у 2017 році'. Див. за посиланням: <http://eiti.org.ua/documents/zvit-pro-diyalnist-bhzo-u-2017-rotsi/>

⁷ ІПВГ України (2020), 'Річний звіт України за 2018 рік'. Див. за посиланням: <http://eiti.org.ua/documents/richny-zvit-ukrainy-za-2018-rik/>

⁸ ІПВГ України (2020), 'Річний звіт України за 2019 рік'. Див. за посиланням: <http://eiti.org.ua/documents/richny-zvit-pro-prohres-za-2019-rik/>

⁹ ІПВГ України (2020), 'Робочий план ІПВГ на 2020 рік'. Див. за посиланням: <http://eiti.org.ua/documents/robochy-plan-ipvh-na-2020-rik/>

¹⁰ ІПВГ України (2020), 'Система моніторингу та оцінки для Ініціативи прозорості видобувних галузей України'. Див. за посиланням: <http://eiti.org.ua/documents/systema-monitorynhu-ta-otsinky-dlia-initsiatyvy-prozorosti-vydobuvnykh-haluze-ukrainy/>

¹¹ Закон №2545-VIII 'Про забезпечення прозорості у видобувних галузях'. Див. за посиланням: <https://eiti.org/document/law-of-ukraine-2545viii-on-ensuring-transparency-in-extractive-industries-translation> and <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2545-19#Text>

¹² ІПВГ України (2020), 'Мінекоенерго відкриває дані про використання природних ресурсів України'. Див. за посиланням: <http://eiti.org.ua/2020/02/v-ukraini-z-ivyt-sia-portal-danykh-vydobuvnoi-haluzi/>

¹³ ІПВГ (2019), 'Посібник з Валідації ІПВГ'. Див. за посиланням: <https://eiti.org/document/eiti-validation-guide>

¹⁴ ІПВГ (2019), 'Рішення Правління ІПВГ 2019-48/ВМ-43'. Див. за посиланням: <https://eiti.org/board-decision/2019-48>

в країні, де участь держави у підприємствах є значною, за деякими оцінками, загалом в країні працює 3 400 державних підприємств.¹⁵ Висновки та консультації, описані нижче, свідчать про те, що екологічні теми являють собою сферу, до якої зацікавлені особи всіх кіл проявляють великий інтерес. Тривають стратегічні дискусії щодо частки держави у вугільному секторі, включаючи залежність цього сектору від нафтопродуктів. Концентрація уваги ІПВГ України на моніторингу та оцінці також допоможе країні фіксувати результати та вплив документально.

Робочий план відповідає національним пріоритетам. Він включає дві основні цілі: (i) підвищення прозорості та відкритості даних, та (ii) зміцнення відносин між органами державної влади, компаніями та місцевими громадами. Звітність ІПВГ міцно пов'язана з першим пріоритетом, тоді як платформа БГЗО стосується другого.

Зацікавлені особи зазначили приклад результатів, пов'язаних з обома з вищезазначених пріоритетів. Субнаціональні трансферти певних доходів вважаються складним питанням, але в цій сфері спостерігається суттєве покращення в певних питаннях. Хоча транзакції легко відстежувати, розрахунки часто заплутані та занадто абстрактні для широкої аудиторії. Консультації вказують на те, що в поєднанні з регіональними даними щодо рентних платежів та наслідків для навколишнього середовища, дані ІПВГ та обговорення субнаціональних трансфертів стали ключовими моментами для формування довіри між громадами, промисловими підприємствами та органами місцевого самоврядування.

Окрім того, Україна розпочала розкривати деякі спеціальні угоди про надра ще до встановленого терміну - 1 січня 2021 року. Це важливий крок, який може надалі сприяти покращенню інвестиційного клімату в країні.

Звітність також стає більш ефективною. Наразі ІПВГ України реалізує пілотний проект онлайн-порталу для подання даних. Усі зацікавлені особи, що звітують, назвали його головною розробкою для забезпечення збору даних, оскільки дані стали подавати регулярніше. Це також допомагає протидіяти дублюванню корпоративної звітності; проблема, на яку посилаються кілька зацікавлених осіб галузі.

Систематичне розкриття інформації поза платформою ІПВГ також перевищує вимоги стандарту ІПВГ. Реєстр бенефіціарних власників (БВ) України був основним досягненням, відзначеним під час першої Валідації. За два роки по тому зацікавлені особи зосередили сили на забезпеченні сумісності реєстрів, і дані про БВ тепер можливо порівнювати з інформацією, розкритою про активи впливових політичних осіб (ВПО). Поки що реєстри надають ці дані окремо (хоча і з використанням подібних стандартів даних), і слід шукати шляхи для подальшого удосконалення, яке дозволить без проблем порівнювати дані безпосередньо з різних реєстрів, без застосування неавтоматизованого, «ручного» підходу.

Нарешті, в 2018 році Україна прийняла закон про забезпечення прозорості у видобувних галузях.¹⁶ Це ключовий результат процесу ІПВГ в Україні, хоча Україні ще й потрібно розробити нові та внести доповнення в існуючі підзаконні акти та інші правові інструменти.

На консультаціях із зацікавленими особами висловлювалися різні думки щодо функціонування БГЗО на практиці. Зацікавлені особи вважали процес корисним для завоювання більшої довіри на рівні громад. Проте представники галузі також зазначили, що ширші кола зацікавлених осіб працювали

¹⁵ ОЕСР (2019), 'Реформа ДП України в галузі гідрокарбонатів, ст.20. Див. за посиланням: <https://www.oecd.org/daf/ca/SOE-Reform-in-the-Hydrocarbons-Sector-in-Ukraine-ENG.pdf>

¹⁶ ІПВГ України (2018), Закон №2545-VIII 'Про забезпечення прозорості у видобувних галузях'. Див. за посиланням: <https://eiti.org/document/law-of-ukraine-2545viii-on-ensuring-transparency-in-extractive-industries-translation> and <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2545-19#Text>

над іншими цілями на інших платформах. Серед них, наприклад, Асоціація газовидобувних компаній України.^{17,18} Проте представники промисловості виділяють ІПВГ як основну платформу для забезпечення покращення прозорості, а альтернативні платформи використовуються для інших політичних цілей.

У той же час представники громадянського суспільства відзначили занепокоєння щодо здатності БГЗО долучатися, аби досягати цілей на національному рівні. Починаючи з 2019 року, процес ІПВГ втратив оберти через часті зміни в адміністрації та бюрократизований процес призначення нових представників від уряду. Це також спричинило затримки у досягненні кількох цілей, встановлених у робочих планах, і в результаті цього цикл звітування було подовжено. Через це на представників громадянського суспільства як рушіїв процесу впав ще більший тягар. Не дивлячись на те, що зацікавлені особи підкреслили занепокоєння цими аспектами і називають їх можливими симптомами спаду дієвості платформи БГЗО, вони вважають, що розуміння того, так це чи ні прийде пізніше – в процесі звітності та Валідації. Жодна із зацікавлених осіб не відзначала цей момент як проблему протягом періоду, відображеного в Звіті ІПВГ за 2017 рік, яка не була усунута шляхом запитів на подовження термінів, поданих у 2019 році.¹⁹ Інакше кажучи, зацікавлені особи не ставлять під питання повторну оцінку «задовільно» управління БГЗО (вимога 1.4).

Сталість

Зацікавлені особи, в цілому, вважають процес ІПВГ в Україні сталим та корисним. Попередня оцінка за результатами першої Валідації України^{20,21} показала, що в 2017 році Україною прийнято законодавство, яке вимагає від активістів та журналістів, які займаються боротьбою з корупцією, публічно декларувати особисте майно так само, як це роблять впливові політичні особи. Представники громадянського суспільства, з якими проходили консультації під час першої Валідації, зазначили, що вони не вважають, що таке законодавство перешкоджає їхній участі у процесі ІПВГ; а в ході консультацій, пов'язаних з цією другою Валідацією, було зазначено, що така законодавча вимога була скасована як неконституційна.

Усі зацікавлені особи, з якими проводились консультації, вважають громадянське суспільство головним рушієм процесу ІПВГ в Україні. Це особливо помітно, адже представники уряду часто змінюються. Громадянське суспільство створило ще міцнішу коаліцію з краще сформульованими внутрішніми правилами та нормами. Зараз Асоціація «Енерготранспарентність» зареєстрована як окрема юридична особа²². Представники галузі, з якими проводились консультації, вважають ІПВГ корисною для встановлення довіри між видобувними компаніями та громадами. З іншого боку, щодо інших питань, окрім прозорості, вони вважають альтернативні канали та механізми більш ефективними. Зараз існує кілька асоціацій, причому Асоціацію виробників газу в Україні називають найбільш авторитетною, до неї входять як приватні компанії, так і державні підприємства.

Представники уряду, з якими проводили консультації, бачать потенціал для процесу ІПВГ, при цьому наголошують, що зовнішнім аудиторіям потрібні більш актуальні дані, щоб бачити корисність цього

¹⁷ Зокрема, члени БГЗО відзначили важливість обмежень на продаж та утворення цін на газ, виснаження газових родовищ, що вимагає зосередження додаткової уваги на розвідці та розробці нових родовищ, та екологічні міркування.

¹⁸ Асоціація газовидобувних компаній України (2021). 'Асоціація газовидобувних компаній України: головна сторінка'. Ресурс доступний за посиланням: <https://agpu.org.ua/en/>

¹⁹ ІПВГ (2020), 'Україна має право на продовження строків звітування та Валідації'. Див. за посиланням: <https://eiti.org/board-decision/2020-19>

²⁰ Цю поправку засудили Європейський Союз, США та Великобританія, а також Human Rights Watch, Freedom House та Amnesty International. Пізніше ця поправка була визнана неконституційною та скасована.

²¹ ІПВГ (2018), 'Валідація України 2017 р.: Звіт по попередньому збору даних і консультаціях з зацікавленими особами', див. вимогу 1.3. Див. за посиланням: https://eiti.org/sites/default/files/documents/final_draft_validation_initial_assessment-ukraine_clean.pdf

²² Енерготранспарентність (2019), 'Про нас'. Див. за посиланням: <http://energytransparency.org/index.php/pro-nas>

процесу. В ході консультацій також були визначені додаткові зацікавлені особи з боку уряду та ДП для подальшого залучення.

Як вже зазначалося, представники громадянського суспільства виявили один недолік або ризик для впровадження ІПВГ: єдине тлумачення українських законів та підзаконних актів дає мало гнучкості для громадянського суспільства, щоб забезпечити достатню, незалежну та вільну від небажаного втручання інших сторін процедуру висування кандидатур їх представників до БГЗО. Важливо зазначити, що на сьогодні ці закони та нормативні акти не виконуються в повному обсязі, і в даний час більш широкі кола зацікавлених сторін, що представляють громадянське суспільство, не відчувають перешкод для висування кандидатур. Однак деякі ОГС зазначили, що певні урядові структури бажають сприяти відбору представників від ОГС, тоді як ОГС відкидають необхідність участі інших сторін у ньому. Представники громадянського суспільства вважають, що їх власних механізмів достатньо для забезпечення належної прозорості процесу відбору згідно з протоколом громадянського суспільства.²³ Тому важливо, щоб Правління та Міжнародний Секретаріат ІПВГ продовжували стежити за розвитком подій у рамках надання ними підтримки процесу ІПВГ в Україні.

ІПВГ в Україні значною мірою фінансується міжнародними партнерами з розвитку. За результатами нещодавно проведеного огляду фінансування, 25% фінансування надходить від уряду та 50% - від партнерів з розвитку. Здається, обмеження фінансування, що відчували ОГС на рівні громад, зменшуються завдяки членству в Асоціації «Енерготранспарентність». Крім того, значна частка коштів, передбачених бюджетом на 2020 рік, спрямовується на нову платформу онлайн-звітності згідно зі стандартом ІПВГ.

Зосередження уваги на онлайн-звітності також охоплює розвиток порталу відкритих даних ІПВГ, підтримку та хостинг якого частково здійснює Міністерстві енергетики. Згідно з останніми поданими Україною зведеними даними²⁴, рамки інформації, що розкривається систематично, розширюються. Особливо це стосується даних про бенефіціарних власників, ліцензування та розподіл доходів. Дані про збір доходів та фінансові звіти ДП також є загальнодоступними. Отже, звітність за стандартом ІПВГ розпочинає висвітлювати наявні прогалини та порівнювати дані щодо цих прогалин. Однак потрібно більше працювати в цій сфері.

5 Огляд коригувальних заходів

Як зазначено у рішенні Правління щодо першої Валідації України, Правлінням ІПВГ було погоджено вісім коригувальних заходів.²⁵ Нижче наводяться результати оцінки, проведеної Секретаріатом, щодо того, чи достатньо були реалізовані коригувальні заходи. З часу першої Валідації Україна опублікувала два Звіти ІПВГ. Наведені нижче оцінки складено на основі робочого плану ІПВГ на 2020 рік²⁶, Звіту ІПВГ за 2017 рік²⁷, річних звітів про прогрес за 2017-2019 роки²⁸ та протоколів засідань БГЗО за період 2018 - 2020 рр., а також різноманітних документів, поданих національним секретаріатом до Міжнародного Секретаріату, листування електронною поштою та матеріалів консультацій із зацікавленими особами (в основному засобами телекомунікації, такими як, наприклад, Skype). Крім того, були розглянуті фінансові звіти суттєвих державних підприємств, перевірені аудитором, та інші звіти з метою отримання повного огляду публічної інформації про

²³ ІПВГ (2015), 'Протокол ІПВГ: участь громадянського суспільства'. Див. за посиланням: <https://eiti.org/document/eiti-protocol-participation-of-civil-society>

²⁴ ІПВГ (2020), 'Зведені дані України, 2017 р.'. Див. за посиланням: <https://eiti.org/summary-data/ukraine-2017>

²⁵ ІПВГ (2018), 'Рішення Правління ІПВГ 2018-37/ВМ-40: Правління ІПВГ погодилося, що Україна продемонструвала значний прогрес в впровадженні Стандарту ІПВГ 2016 р.'. Див. за посиланням: <https://eiti.org/board-decision/2018-37>

²⁶ ІПВГ (2020), 'Робочий план ІПВГ України на 2020 рік'. Див. за посиланням: <https://eiti.org/document/ukraine-eiti-2020-workplan>

²⁷ ІПВГ (2020), 'Звіт ІПВГ України за 2017 рік'. Див. за посиланням: <https://eiti.org/document/ukraine-2017-eiti-report>

²⁸ ІПВГ (2018, 2019, 2020), 'Річні звіти про прогрес за 2017-2019 рр.'. Див. за посиланням: <http://eiti.org.ua/documents/>

державні підприємства та їх діяльність в Україні (точні посилання див. у додатку А). Оскільки у фінансовій звітності, перевіреній аудитором, у розрахунку транзакцій та чистих позицій компаній використовується облік за методом нарахування, в той час коли у звітності ІПВГ, в основному, використовується облік за касовим методом, це може вплинути на порівнянність деяких цифр та величин. Просимо пам'ятати про ці обмеження, коли будете робити висновки з наведених нижче оцінок.

5.1 Коригувальний захід 1: частка власності держави (#2.6)

Для виконання вимоги 2.6.a, БГЗО має надати повний огляд державних підприємств, включаючи пояснення чинних правил та поширеної практики стосовно нерозподілених прибутків державних підприємств, реінвестицій та фінансування третіх осіб. Уряд також повинен забезпечити щорічне розкриття даних про будь-які зміни у частці державної власності у державних підприємствах або їхніх дочірніх компаніях та надати повний звіт про будь-які позики або гарантії за позиками, надані державою чи державними підприємствами гірничодобувним, нафтовим та газовим компаніям відповідно до вимоги 2.6.b.

Результати першої Валідації

Під час першої Валідації прогрес України у виконанні цієї вимоги оцінено як незадовільний. У Звіті ІПВГ за 2014-2015 роки зазначено, які державні підприємства включено у звіт. Втім, було неможливо оцінити повноту інформації, зокрема щодо частки держави у кожному ДП. У Звіті відсутні загальні дані щодо принципів регулювання відносин між ДП та центральним урядом. У ньому представлено обмежену інформацію стосовно порядку регулювання фінансових відносин у певних секторах, а також практики, що пов'язана із цим; відрахувань з державного бюджету на користь ДП вугледобувного та залізничного секторів, а також фінансування третіми особами операцій НАК «Нафтогаз». Оскільки річні звіти НАК «Нафтогаз» є основою для більшості газових ДП, зазначених у Звіті, це посилює рекомендації, прописані у вимозі щодо законодавчої бази (# 2.1), щодо необхідності фіксування ІПВГ України змін у секторі регулярніше, наприклад, за допомогою онлайн-звітування.

У Звіті не наведено конкретних коментарів стосовно оцінки повноти даних щодо державної частки власності. Також не вистачає інформації стосовно регіонів, які підпадають під дію запиту про адаптовану імплементацію, схваленого рішенням Правління ІПВГ, особливо щодо виявлення потенційних або наявних прогалів. Умови участі держави у капіталі певних компаній не представлені у Звіті ІПВГ як для ДП із часткою держави менше 100%, ДП, дочірніх підприємств, спільних підприємств, так і для угод про спільну діяльність. У Звіті не відзначається наявність чи відсутність змін у частках власності держави у ДП, втім під час оцінки було прийнято рішення про те, що будь-які зміни відсутні. У Звіті ІПВГ згадуються дві гарантії за позиками, проте не зазначаються жодні державні позики, надані на користь ДП. Також відсутні або не пояснюються деталі транзакцій.

Прогрес, досягнутий з моменту попередньої Валідації

Звіт ІПВГ України за 2017 рік лежить в основі цієї оцінки. Додатково, аби одержати повну картину публічно розкритої інформації про ДП та їхню діяльність, були розглянуті фінансові звіти суттєвих ДП, підтверджені аудитором (див. точні посилання у додатку А). Фінансові звіти, підтверджені аудитором, складені за методом нарахування при розрахунку транзакцій та нетто-позицій, в той час коли у звітності за стандартом ІПВГ використовується касовий метод обліку, різниця у методах обліку може впливати на порівнянність певних цифр та значень.

З часу першої Валідації Україна розширила рамки розкриття інформації про державні підприємства та участь держави у видобувних галузях. У Звіті ІПВГ за 2017 р. покращено пояснення того, які компанії вважаються ДП, як з точки зору українського законодавства (лише підприємства у прямій власності держави, де частка держави дорівнює 50% + 1 акція, вважаються ДП), так і з точки зору ІПВГ України (також охоплюються компанії, які перебувають у власності держави непрямо, а тому, що більша частка в володінні ними належить ДП). У Звіті наведено чіткий перелік цих компаній. У Звіті міститься детальніша інформація щодо того, які компанії вважаються державними підприємствами, а також інформація про їх дочірні компанії, у яких державі належить більшість акцій, про спільну діяльність та спільні підприємства (СП). Крім того, у Звіті роз'яснюється, що протягом звітного року не відбулося змін у частках власності держави. Висвітлення ДП у Звіті ІПВГ відповідає тим самим пороговим значенням та критеріям відбору, що й для інших компаній. Одна з компаній – «Надра України» - включена до Звіту аби забезпечити повне висвітлення передвиробничої діяльності та послідовність із попередніми звітами ІПВГ. Отже, по суті, всі ДП, які приносять державному бюджету 85 млн.грн.²⁹ і вище, вважалися суттєвими.

Україна дотримується умов адаптованого впровадження, затверджених Правлінням ІПВГ.³⁰ Україна продовжує спроби отримувати дані від компаній та ДП, що працюють у Донецькій, Луганській областях та Криму, а також визначає компанії, від яких Україна не може отримати інформацію. Крім того, у звітах ІПВГ вказуються деталі арбітражних проваджень між НАК «Нафтогаз України» та Російською Федерацією щодо видобувних компаній на цих територіях.

У Звіті детально описується як держава бере участь у видобувних галузях – за допомогою компаній трьох типів: акціонерні товариства (АТ), державні (унітарні) підприємства (ДУП) та національні акціонерні компанії (НАК)³¹. В коментарях БГЗО було роз'яснено, що АТ та НАК мають однаковий *правовий статус*, при цьому будь-який особливий правовий статус визначається рівнем участі держави у власне компанії. Надається загальний огляд відповідальності держави щодо різних форм зареєстрованих суб'єктів господарювання, а більшість даних надаються в розрізі окремих ДП. Втім, Звіт обмежується суттєвими державними підприємствами та їх *безпосередніми* дочірніми компаніями, в яких ДП належить більшість акцій, спільними підприємствами та договорами про спільну діяльність.

Питання частки власності держави в Україні є складним. За оцінками ОЕСР, у 2017 році в Україні налічувалося понад 3 400 державних підприємств, на яких працювало понад 820 000 працівників³². За звітний рік (2017 р.) 15 державних підприємств були включені до звірки даних (повний перелік наведено у додатку 2 до Звіту ІПВГ за 2017 р.). Описано роль суттєвих ДП, а також підтверджено, що ДП не збирають доходи від імені держави, за винятком доходів від транспортування, які збирають компанії-транспортери нафти та газу. Описано також відповідальність держави щодо державних підприємств, причому держава в основному надає бюджетну підтримку компаніям вугледобувної галузі.³³ Нагляд за НАК здійснює Кабінет міністрів України (КМУ), тоді як державні унітарні підприємства є підпорядкованими різним галузевим міністерствам: Міністерству енергетики та охорони навколишнього середовища (вугледобувні компанії) та Міністерству розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства (єдине ДП у галузі видобування руд титану). Держава значною мірою обмежує нагляд лише державними підприємствами у прямій власності держави, однак, у Звіті зазначається існування неоднозначних

²⁹ Приблизно 3.2 млн. дол. США за середньорічним курсом валют USD 1 = UAH 26,6.

³⁰ ІПВГ (2018), 'Правління затвердило запит України про адаптивне впровадження'. Див. за посиланням: <https://eiti.org/board-decision/2018-10>

³¹ Докладне пояснення щодо різниці між організаційно-правовими формами див. у додатку А.

³² ОЕСР (2019), 'Реформа ДП, що функціонують в галузі вуглеводнів в Україні', р.20. Див. за посиланням: <https://www.oecd.org/daf/ca/SOE-Reform-in-the-Hydrocarbons-Sector-in-Ukraine-ENG.pdf>

³³ Деякі неосновні програми газопроводів передбачали підтримку з бюджету, хоча фактичні суми трансфертів були незначними (див. докладніше у додатку А).

та суперечливих правил, таких як виплата дивідендів від дочірніх компаній державних підприємств (стор. 167-168 Звіту ІПВГ за 2017 рік).

Як підтверджено українською БГЗО, до ДП застосовуються особливі правила в сфері їх відносини з державою, при цьому їхні фінансові плани підлягають затвердженню державними органами щорічно. Такі фінансові плани роз'яснюють те, яким чином кожне ДП дотримуватиметься правил щодо, наприклад, виплати дивідендів державі, сум запланованих трансфертів на користь та від держави, а також доходів, які ДП мають намір утримувати або реінвестувати у свою діяльність. Державні підприємства можуть залучати фінансування з боку третіх осіб, як боргове, так і власне, при цьому фінансові плани мають містити конкретні прогнозовані показники на рік..

Хоча цього і не вимагає стандарт ІПВГ, варто зазначити, що у Звіті ІПВГ не вказується, які рішення були прийняті щодо конкретних ДП у фінансових планах. Тому тлумачення БГЗО та держави того, яким чином правила стосуються кожного з вищезазначених фінансових елементів (і кожного ДП), не є загальнодоступним, навіть якщо загальні правила, які регулюють фінансові відносини ДП з державою і є зрозумілими зі Звіту..

У Звіті описується певний аспект фактичної практики фінансових відносин ДП у 2017 році, але не всі практики. По-перше, для кожного сектору, у Звіті зазначено, що на практиці не було відхилень від фінансової політики. Однак, у Звіті бракує повної інформації про утримані доходи, реінвестиції та фінансування з боку третіх осіб³⁴ по кожному ДП, дочірньому та спільному підприємству, які охоплюються звітністю за 2017 рік. Це викликає питання про те, на основі чого у Звіті було зроблено висновок про відсутність розбіжностей між правилами та їх застосуванням на практиці.. По-друге, у Звіті ІПВГ зазначено, що низка державних позик та гарантій, а також позик та гарантій ДП не були погашені станом на 2017 рік, включаючи позики ДП видобувним компаніям, а також позики держави ДП, які здійснюють діяльність в видобувних галузях. Нарешті, ключової інформації щодо позик з боку держави та ДП видобувним компаніям, а саме щодо процентних ставок, строків позик та способів їхнього погашення, і досі бракує. Тому неможливо зробити висновок про те, чи були (і якщо так, то як саме) такі позики і гарантії надані на пільговій у порівнянні з ринковою ставкою основі.

Крім того, в ході здійснення даної оцінки виявлено наявність двох типів прогалин у розкритті даних, що стосуються частки держави (див. докладніше у додатку А):

Прогалини у Звіті ІПВГ:

- Звіт містить дані про дивіденди, отримані українським урядом від державних підприємств, на суму понад 13,6 млрд. грн. Однак Звіт включає лише деякі доходи від дивідендів від безпосередніх дочірніх підприємств ДП³⁵, а розкрита інформація, схоже не містить даних про доходи ДП від дивідендів усіх дочірніх компаній, асоційованих компаній та спільних підприємств, включаючи дочірні компанії дочірніх підприємств.
- Важко оцінити повноту даних, які стосуються володіння ДП акціями компаній, що здійснюють свою діяльність у видобувній галузі, так як до Звіту включено лише вичерпні дані про безпосередні дочірні компанії ДП (компанії, у яких ДП володіють більшістю акцій). Звіт не містить послідовної інформації про частку в акціонерному капіталі по всіх видах спільної діяльності і спільних підприємств ДП. Загальнодоступні документи підтверджують наявність певних афілійованих компаній ДП, що здійснюють свою діяльність у видобувній галузі

³⁴ Інформація щодо механізмів фінансування третіми сторонами ДП 'Вугільна компанія 'Краснолиманська', ДП 'Мирноградвугілля', ДП 'Шахтуправління 'Південнодонбаське No 1', ДП 'Торецьквугілля' та Шахти імені М. С. Сургая відсутня.

³⁵ У Звіті зазначено, що якнайменш дві такі транзакції мали місце, від АТ «Укргазвидобування» (5.96 млрд. грн.) та АТ «Укртранснафта» (4.18 млрд.) на користь НАК «Нафтогаз України» (див. стор. 45 та 174-175 Звіту за 2017 р.).

(компанії, у яких ДП належать меншість акцій) та спільних підприємств, які не зазначені у Звіті ІПВГ.^{36 37}

- Позики та гарантії позик від держави суттєвим видобувним компаніям, здається, існують, судячи зі звітування ІПВГ та загальнодоступних документів³⁸, але інформація про них надана без пояснення умов та графіка виплат і у Звіті ІПВГ, і в фінансовій звітності, перевіреній аудитором, відповідних компаній. Як приклад, терміни та графіки виплат за обслуговуванням державних позик державним підприємствам, зокрема НАК та його дочірнім компаніям, не включені. Нарешті, позики та гарантії, надані державними підприємствами видобувним компаніям та дочірнім компаніям, надані без посилань на них у звітах ІПВГ та в загальнодоступних документах. Ці пункти становлять особливий інтерес, враховуючи важливість державного боргу нефінансових напівдержавних та державних підприємств для структури загальної заборгованості державного сектора України.^{39,40}

Крім того, під час попередньої оцінки було зафіксовано наявність додаткових прогалів у звітності щодо умов володіння по кожному виду долі участі ДП (чи то повністю оплачений акціонерний капітал, чи нараховані відсотки, чи чиста вартість прибутку за вирахуванням зобов'язань). В звіті в якості прикладу наведено відсутність інформації про долю участі АТ Укрнафта в спільному підприємстві ТОВ Укркарпатойл ЛТД – ще однієї істотної компанії, яку охоплює Звіт ІПВГ України за 2017 рік. Тим не менш, в коментарях БГЗО було роз'яснено, що Звіт передбачає, що участь держави в акціонерному капіталі суттєвих видобувних ДП здійснюється за допомогою повністю оплаченого акціонерного капіталу (див. стор.171 Звіту ІПВГ України за 2017 р.). В коментарях БГЗО було зазначено, що можливі особливі механізми, такі як, скажімо, відсоток від чистого прибутку для окремих УРП і концесійних договорів чи чиста вартість прибутку за вирахуванням зобов'язань для деяких угод. Однак, повний огляд всіх видів участі ДП в акціонерному капіталі видобувних компаній, як прямо так і опосередковано, не є загальнодоступним, що є очевидним з неусунутих прогалів в інформації, розкритій всіма видобувними компаніями, в акціонерних капіталах яких УГВ приймає участь.

Розбіжності між публічними фінансовими даними та звітністю ІПВГ⁴¹

- Фактичні дані щодо нерозподіленого прибутку та реінвестування надаються для всіх ДП. Однак дані в Звіті ІПВГ та фінансовій звітності ДП, перевіреною аудитором, суттєво різняться, що викликає певне занепокоєння щодо точності даних, наведених у Звіті ІПВГ.⁴²

³⁶ Наприклад, згідно з фінансовим звітом за 2017 р., перевіреним аудитором, ПАТ «Укрнафта» має у власності міноритарні пакети акцій у двох компаніях, про які «Укрнафта» не звітувала, одна із зазначених компаній займається видобуванням: СП «Бориславська нафтова компанія».

³⁷ ДП та їх дочірні видобувні компанії повинні розкрити інформацію лише про те, з якими видобувними компаніями, що здійснюють розвідку і видобуток, вони афілійовані.

³⁸ Міністерство фінансів України (2020), 'Реєстр державних гарантій.' Див. за посиланням: <https://mof.gov.ua/uk/reestr-derzhavnih-garantij>

³⁹ МВФ (IMF) (2017), 'Україна: 2016 Консультаційна стаття IV'. Див. за посиланням: <https://www.imf.org/en/Publications/CR/Issues/2017/04/04/Ukraine-2016-Article-IV-Consultation-and-third-review-under-the-Extended-Arrangement-44798>

⁴⁰ МВФ (IMF) (2020), 'Ukraine : ретроспективна оцінка виняткового доступу згідно з розширеними домовленостями 2015 р.'. Див. за посиланням: <https://www.imf.org/en/Publications/CR/Issues/2020/06/16/Ukraine-Ex-Post-Evaluation-of-Exceptional-Access-Under-the-2015-Extended-Arrangement-Press-49518>

⁴¹ На додачу до двох розбіжностей, висвітлених в цьому пункті, звіт по попередній оцінці виділив ще одну розбіжність, яка полягає в наступному: Звіт ІПВГ стверджує, що АТ 'Укртранснафта' володіє 50% акціонерного капіталу в ТОВ 'Трансмунай' (корпоративний ідентифікатор або код ЄДРПОУ 34300318), але ця інформація не включена в жодну фінансову звітність компанії. Однак БГЗО надала переконливі докази того, що між двома компаніями існує взаємозв'язок.

⁴² У Звіті ІПВГ зазначено, що НАК «Нафтогаз» не мала нерозподіленого прибутку та не здійснювала реінвестицій у власні операції у 2017 р. Втім, з фінансового звіту компанії, перевіреного аудитором, випливає, що компанія мала нерозподілений прибуток у розмірі 80 млрд грн. та реінвестувала 14,4 млрд. (див. докладнішу інформацію для посилань у додатку А).

- У Звіті ІПВГ зазначається, що АТ «Укртрансфат» володіє 50% акціонерного капіталу у ТОВ «Трансмунай» (корпоративний ідентифікатор або код ЄДРПОУ 34300318), хоча ця компанія не включена до зведеного фінансового звіту компанії. БГЗО у своїх коментарях надала докази того, що АТ «Укртрансфат» володіє часткою в ТОВ «Трансмунай». Те, що ця інформація не включена до перевіреної фінансової звітності АТ «Укртрансфат», може стати приводом для висвітлення цього питання БГЗО в майбутніх звітах ІПВГ.
- У Звіті ІПВГ відсутня інформація про боргове фінансування з боку третіх сторін ПАТ «Укрнафта» та ТОВ «СП «Укркарпатоіл Лтд», хоча з публічної документації можливо зробити висновки, що воно існує. Див. детальніше у додатку А.

Оцінка Секретаріату

Остаточна оцінка Міжнародного Секретаріату – Україна частково реалізувала коригувальний захід щодо частки власності держави та досягла значного прогресу і суттєво покращила відповідність вимозі 2.6. Звіт ІПВГ за 2017 р. надає дані за кількома аспектами вимоги щодо частки власності держави. Дані щодо частки держави у суттєвих державних підприємствах (ДП), в основному, доступні, в тому числі щодо більшості дочірніх компаній та спільних підприємств, де держава виступає мажоритарним акціонером. Однак існують дочірні та асоційовані видобувні компанії (у яких держава має міноритарний пакет акцій), стосовно яких точні пакети акцій державних підприємств або умови, пов'язані з частками участі у капіталі, не розголошуються.

Норми та правила, що регулюють політику щодо нерозподіленого прибутку, реінвестицій, інвестицій третіх осіб та виплати дивідендів, в узагальненому вигляді представлені у звітуванні ІПВГ. Фінансова практика значною мірою описана у відкритих документах, хоча між Звітом ІПВГ та іншими загальнодоступними документами існують деякі суттєві розбіжності, особливо щодо нерозподіленого прибутку та реінвестицій. Дані щодо доходів від дивідендів показані для деяких ДП на користь їхньої материнської компанії НАК, але немає даних про доходи від дивідендів всіх суттєвих ДП. Дані щодо фінансування з боку третіх осіб ДП розкрито у Звіті ІПВГ та іншій загальнодоступній документації. Існує кілька позик та гарантій позик між ДП та видобувними компаніями, а також між урядом та ДП. Дані про них відкриті у загальнодоступних документах та звітності ІПВГ, хоча інформація про точні умови та графіки виплат, а також про те, за якими саме позиками надано державні гарантії, відсутня. Міжнародний Секретаріат не зміг знайти будь-якого публічного розкриття інформації про позики та гарантії ДП, видані видобувним компаніям або, зокрема, ДП.

Відповідно до вимоги 2.6, Україна повинна забезпечити публічне розкриття політики та практик фінансових відносин між урядом та державними підприємствами, а також, щоб звітність ІПВГ доповнювала існуючу інформацію, закриваючи прогалини у такого роду публічно розкритій інформації. Сюди входять (i) рішення та практики, пов'язані з нерозподіленим прибутком ДП, реінвестиціями, дивідендами та фінансуванням з боку третіх осіб, а також рішення їх дочірніх компаній та спільних підприємств щодо цих питань; (ii) частка участі держави у всіх ДП, їх дочірніх компаніях, асоційованих компаніях, угодах про спільну діяльність та спільних підприємствах, а також умови, пов'язані з пакетами акцій. Дані щодо будь-яких позик чи гарантій позик, наданих урядом або ДП нафтовим, газовим і гірничодобувним компаніям, що працюють на території країни, повинні бути публічно розкриті, включаючи загальну суму, залишки заборгованості, процентні ставки та графіки погашення таких позик або гарантій.

Україна, можливо, захоче використовувати звітність ІПВГ для оцінки повноти розкриття інформації ДП у загальнодоступній фінансовій звітності та для оцінки того, чи потрібно, щоб ДП розкривали

більше інформації для повного відображення даних про трансферти, нерозподілений прибуток, реінвестування та фінансування третіх осіб, пов'язаної із спільними підприємствами та дочірніми компаніями ДП.

5.2 Коригувальний захід 2: дані щодо видобування (#3.2)

Для виконання вимоги 3.2, БГЗО має забезпечити, щоб у майбутньому у звітах були розкриті дані щодо видобутку у розрізі всіх товарних позицій видобувних галузей, включаючи нафту, природний газ та всі корисні копалини, що охоплюються звітністю. Для посилення впровадження цієї вимоги, БГЗО може надати зауваження стосовно паралельних систем звітності за обсягами видобування, включаючи регулярні публікації та процедури звірки з метою забезпечення регулярного надання несуперечливих та достовірних даних.

Результати першої Валідації

За результатами першої Валідації, Україна досягла значних результатів щодо забезпечення відповідності зазначеній вимозі. ІПВГ України подала відомості щодо обсягів видобування у розрізі за товарними позиціями згідно з вимогою 3.2. На консультаціях із зацікавленими особами увагу приділили потенційній проблемі достовірності даних: оскільки дані щодо обсягів видобутку поступали з трьох різних каналів і містять різні кількісні показники. Це не було зазначено у Звіті ІПВГ за 2014 – 2015 рр., і не було знайдено обговорення надійності наявних кількісних показників. Однак, в ході Валідації ступінь розкриття даних щодо обсягів видобування в Україні був визнаний достатнім. Втім, був відсутній розрахунок вартості видобування. Підтвердження щодо цього було отримано у ході консультацій із зацікавленими особами. Немає обґрунтованих даних щодо вартості видобування у розрізі товарних позицій, як це передбачено вимогою 3.2 стандарту ІПВГ. У додатковому документі, поданому після публікації Звіту ІПВГ, зроблено спробу додати відсутню інформацію, проте подані відомості щодо вартості видобування є недостатньо деталізованими.

Прогрес, досягнутий з моменту попередньої Валідації

Звіт ІПВГ за 2017 рік містить вичерпний огляд обсягів видобування вугілля, нафти, природного газу, руд заліза, титану та марганцю. Окрім того, у Звіті наводяться обсяги видобування таких будівельних матеріалів, як глини вогнетривкі, глини тугоплавкі, пісок кварцовий та каміння будівельне. Усі джерела інформації чітко зазначені.

Незалежний Адміністратор зазначив у Звіті, що інформацію про обсяги видобування вугілля збирають кілька державних структур - Міністерство енергетики, Державна служба статистики та Державна служба геології та надр, але їх дані суттєво відрізняються через різницю в застосованих методологіях. Під час консультацій із зацікавленими особами було підтверджено, що Міністерство енергетики та Державна служба статистики збирають дані щодо валових обсягів видобутку вугілля, тоді як Державна служба геології та надр збирає інформацію лише про чисті обсяги виробництва вугілля.

Згідно з вимогами чинного законодавства інформація про обсяги видобутку руд титану є закритою. Звіт ІПВГ за 2017 рік містить дані про обсяги видобування руд титану за 2017 рік згідно з даними, оприлюдненими Геологічною службою США, а також дані щодо обсягів видобування титану, отримані від двох із семи компаній, які займаються видобутком титану в Україні. Представник уряду підтвердив, що дані про видобуток руд титану, а також інших дорогоцінних/рідкісних металів

вважаються державною таємницею, і зазначив, що дискусія щодо публічного розголошення цієї інформації триває.

У Звіті ІПВГ за 2017 р. надається вартість видобування вугілля, нафти та природного газу. Крім того, у Звіті наводяться показники вартісного обсягу продажів руд заліза, титану та марганцю на основі даних, наданих суттєвими компаніями. Також зазначається, що немає загальнодоступної інформації про вартість видобування будівельних матеріалів, включаючи глини вогнетривкі, глини тугоплавкі, пісок кварцовий та каміння будівельне та руду титану. Жодна з компаній, що добуває будівельні матеріали, не вважалася суттєвою у Звіті ІПВГ за 2017 рік. З огляду на те, що дані про видобуток руд титану не були загальнодоступними, цю інформацію запитували у підзвітних компаній, і лише дві із семи компаній надали інформацію.

Нарешті, у Звіті не надаються дані про видобуток урану, обсяги видобутку якого, судячи з інших джерел, є значним. Одне джерело стверджує, що Україна входить до десятки найбільших країн-виробників урану у світі⁴³, щорічно виробляючи 500-1200 тон урану^{44 45}.

Оцінка Секретаріату

Остаточна оцінка Міжнародного Секретаріату – Україна частково реалізувала коригувальний захід стосовно даних щодо видобування та досягла значного прогресу і суттєво покращила відповідність вимозі 3.2. У Звіті ІПВГ за 2017 рік наводяться обсяги видобування та вартість видобування майже стосовно всіх основних товарів, які видобувала Україна у 2017 році. Усі джерела інформації чітко зазначені та задокументовані відмінності між методологіями, які застосовуються різними державними органами. Хоча БГЗО відверто зазначила той факт, що існують обмеження на розкриття даних про видобування руд титану, у Звіті ІПВГ надана вартість видобування титану лише деякими, але не всіма, видобувними компаніями, що працюють у цьому секторі.

Відповідно до вимоги 3.2, Україна має забезпечити розкриття інформації про обсяги видобування та вартість видобування стосовно всіх товарів видобувних галузей, які видобуваються в Україні, включаючи титан, уран та інші руди.

Україні також рекомендується продовжувати безперервні зусилля, спрямовані на забезпечення чіткого пояснення відмінностей між методологіями, які застосовуються різними відомствами. Україна також може розглянути можливість систематичного розкриття даних про вартість видобування відповідними державними структурами.

5.3 Коригувальний захід 3: повнота інформації (#4.1)

Для виконання вимоги 4.1.c, БГЗО має забезпечити чітку оцінку суттєвості надходжень від кожного непідзвітного підприємства та характер розбіжностей для того, щоб посприяти реалізації загальної оцінки Незалежним Адміністратором повноти звірки даних. Відповідно до вимоги 4.1.d, якщо значні практичні бар'єри відсутні, уряд додатково має забезпечити повне розкриття суттєвих податкових надходжень від несуттєвих компаній, у розрізі потоків доходів.

⁴³ Investing news Network (2020), 'Найбільші країни-виробники урану'. Документ доступний за посиланням:

<https://investingnews.com/largest-uranium-producing-countries/>

⁴⁴ UA-Energy (2020). Документ доступний за посиланням: <https://ua-energy.org/uk/posts/skhidnyi-hzk-na-tretynu-zmenshyv-vyrobnytstvo-uranovoho-kontsentratu>

⁴⁵ Gov.UA (2020) 'Видобування та переробка уранової сировини'. Документ доступний за посиланням:

<https://data.gov.ua/dataset/d1be130c-4b9d-4790-a44d-05caefc41fed/resource/2d4b578f-866e-4133-9fe2-213eb2aaa261?page=2>

Результати першої Валідації

Згідно з результатами першої Валідації, Україна досягла значних результатів щодо відповідності цій вимозі. Незважаючи на нестачу чіткого кількісного порогу суттєвості, БГЗО та НА застосували цільовий метод звірки, опираючись на результати попереднього дослідження. У протоколах засідань зазначено рішення БГЗО стосовно відбору всіх значних потоків податкових надходжень та найбільших компаній-платників податків. У Звіті ІПВГ за 2014-2015 рр. подано опис кожного потоку податкових надходжень. Також у ньому представлено всебічну звірку державних податкових надходжень та платежів компаній відповідно до погодженого обсягу, включно з розкриттям з боку держави податкових надходжень від компаній, що перебувають нижче порогу суттєвості. У Звіті відсутні чіткі дані щодо державних установ, які є підзвітними. Також відсутня оцінка суттєвості упущень компаній. Висновок НА стосовно повноти розкриття даних та його пояснення щодо розбіжностей були відсутні.

Прогрес, досягнутий з моменту попередньої Валідації

Попереднє дослідження, початковий звіт та Звіті ІПВГ за 2017 рік включають чіткі міркування щодо визначення суттєвих потоків доходів. Загалом всі суттєві потоки доходів від всіх компаній видобувних галузей склали 97,59% від сукупної суми платежів. У Звіті ІПВГ за 2017 рік надано перелік усіх суттєвих потоків доходів та їх детальний опис.

Крім того, БГЗО було проведено обговорення та прийнято поріг суттєвості 85 млн. грн. (3,5 млн. дол. США) для відбору суттєвих компаній. Список компаній, надходження від яких були визначені суттєвими, наведено у Звіті ІПВГ за 2017 рік. У Звіті зазначається, що із 53 суттєвих компаній 36 компаній подали повну звітну інформацію щодо податків та неподаткових платежів, 6 компаній надали часткову звітність (це означає, що один або кілька пунктів типової форми звітності не були заповнені), 4 компанії розташовані на територіях, тимчасово непідконтрольних Уряду України, 1 компанія припинила видобуток та здала потужності в оренду іншим компаніям, а 5 компаній не відповіли.

Згідно зі Звітом ІПВГ за 2017 р., суттєві надходження від суттєвих компаній склали 96,68% від загальної суми платежів всіх компаній видобувних галузей з окремих видобувних секторів:

Суттєві компанії підзвітних галузей за суттєвими видами платежів	140 604 112,27 тис. грн 96,68%	Дрібні компанії 0,91%	Несуттєві платежі 2,41%
Всі компанії підзвітних галузей за суттєвими видами платежів	141 924 330,65 тис. грн 97,59%		Несуттєві платежі 2,41%
Всі компанії підзвітних галузей за всіма видами платежів	145 430 455,83 тис. грн 100%		

Джерело: Звіт ІПВГ за 2017 р., стор. 248

Попереднє дослідження та Звіті ІПВГ за 2017 рік надають огляд суттєвих видобувних підгалузей та їх внеску у загальний обсяг надходжень від видобувної галузі. Попереднє дослідження підтвердило, що видобуток нафти, газу, вугілля, а також руд заліза, титану та марганцю будуть суттєвими підгалуззями 2017 фінансового року. Крім того, зазначається, що БГЗО погодилася включити деяку контекстну

інформацію щодо будівельних матеріалів. У той же час попереднє дослідження та Звіті ІПВГ за 2017 рік, схоже, не коментують суттєвість підгалузі видобування руд урану та її внесок у загальний обсяг надходжень від видобувної галузі у 2017 фінансовому році.

Відповідно до зауважень зацікавлених сторін до звіту по попередній оцінці, на засіданні БГЗО, яке відбулося 22 листопада 2019 року, було затверджено попереднє дослідження та початковий звіт за 2017 рік. Відповідно до зауважень БГЗО 95% державних доходів від видобувних секторів були отримані за рахунок нафтового, вугільного секторів, а також секторів транспортування нафти та заліза. Однак схоже, що при другому розгляді обох звітів, підсектори урану та торію не були вказані у таблиці.^{46 47}

Хоча в коментарях БГЗО наголошено на тому, що інші підгалузі (включаючи видобування урану і торію) склали сукупні 5% загальних державних доходів від сектору, відсутня додаткова документація, яка підтверджує точну суму державних доходів від підсектору видобування урану та торію в 2017 році. Підсектор видобування урану та торію розглядався БГЗО для оцінки його суттєвості під час підготовки Звіту ІПВГ за 2016 р. і не був визначений як суттєвий.⁴⁸ Однак дані, доступні з засобів масової інформації, також чітко вказують на те, що сектор видобування урану є стратегічно досить важливим, враховуючи те, що Україна, як повідомлялося, входить до десятки найбільших світових виробників урану.⁴⁹ Громадські ЗМІ та офіційні джерела вказують на щорічний видобуток 500-1200 тон урану в 2016-2020 роках.^{50 51} Міжнародний Секретаріат робить висновок про те, що в країні мають бути три діючі уранові шахти, які належать одному державному підприємству. Після розгляду фінансової звітності цього ДП (ДП Східний гірничо-збагачувальний комбінат⁵²) складається враження, що нарахований йому податок на прибуток за 2017 рік склав понад 90 млн грн, що перевищує поріг суттєвості БГЗО для визначення суттєвості компаній, який складає 85 млн. грн.

У Звіті ІПВГ за 2017 рік наводиться перелік державних установ, які отримують суттєві надходження, та зазначається, що всі вони надали необхідну інформацію. Звіт та додатки до нього охоплюють повне розкриття урядом суттєвих доходів як від суттєвих компаній, дані яких були звірені, так і від суттєвих компаній, дані яких не проходили звірку. Крім того, ці дані також доступні у файлі зведених даних, що охоплює 2017 фінансовий рік.

У Звіті ІПВГ за 2017 рік міститься вичерпний огляд повноти звітності компаній та зазначається, що частка платежів підзвітних компаній, які не надали інформацію, дорівнювала 1,61% від надходжень від видобувних компаній, дані яких мали пройти звірку. Дані про платежі на користь держави від кожної з компаній, що не подала звітних даних, є загальнодоступними у матеріалах попереднього дослідження. Зазначається, що відсоток незвірених платежів є відносно незначним (<2%) і значно

⁴⁶ Таблиця 7.1 Звіту ІПВГ за 2017 рік, сторінка 233. Таблиця ідентична таблиці 2.1 на сторінці 8 з попереднього дослідження, проведеного в 2017 році. Вона посилається на коди КДЕС/КВЕД різних секторів, що здійснюють розвідувальну та видобувну діяльність, а саме видобуток вугілля (код 05.10) нафти (06.10), видобуток природного газу (06.20), видобуток залізних руд (07.10), видобуток інших руд кольорових металів (07.29), видобуток декоративного та будівельного каменю, вапняку, гіпсу, крейди та сланцю (08.11), видобуток піску, гравію, глини та каоліну (08.12) та трубопровідний транспорт (49.50). Підсектор уранових та торієвих руд (коди КДЕС/КВЕД 07.21) не входить до списку та не оцінюється.

⁴⁷ Державна служба статистики України (2011), 'Класифікація видів економічної діяльності'. Доступно за посиланням:

http://kved.ukrstat.gov.ua/KVED2010/kv10_i.html

⁴⁸ ІПВГ України (2018), 'Звіт ІПВГ України за 2016 р.. Англійська версія'. Документ доступний за посиланням:

<http://eiti.org.ua/documents/tretij-zvit-ipvh/>

⁴⁹ Investing news Network (2020), 'Найбільші країни-виробники урану'. Документ доступний за посиланням:

<https://investingnews.com/largest-uranium-producing-countries/>

⁵⁰ UA-Energy (2020) 'Східний ГЗК на третину зменшив виробництво уранового концентрату'. Документ доступний за посиланням:

<https://ua-energy.org/uk/posts/skhidnyi-hzk-na-tretnu-zmenshyv-vyrobnnytstvo-uranovoho-kontsentratu>

⁵¹ Gov.UA (2020) 'Видобуток та переробка уранової сировини'. Документ доступний за посиланням:

<https://data.gov.ua/dataset/d1be130c-4b9d-4790-a44d-05caefc41fed/resource/2d4b578f-866e-4133-9fe2-213eb2aaa261?page=2>

⁵² Східний ГЗК (2018), 'Перевірена аудитором фінансова звітність за 2015-2017 роки'. Документ доступний за посиланням:

http://vostgok.com.ua/sites/default/files/pdf/Skhid_GZK_IFRS_FS_2015-2017_UKR.pdf

меншим, ніж у попередніх звітах ІПВГ. Правлінням ІПВГ було схвалено запит БГЗО України на адаптоване впровадження стосовно охоплення у звітності видобувної діяльності у Донецькій, Луганській областях та в анексованому Криму. У Звіті ІПВГ за 2017 рік є коментарі щодо обмежень збору інформації на тимчасово непідконтрольних територіях та надано одностороннє розкриття інформації, де це можливо.

У Звіті ІПВГ за 2017 рік зазначено, що Незалежний Адміністратор вважає інформацію, надану підзвітними організаціями, повною та достовірною.

Оцінка Секретаріату

Остаточна оцінка Міжнародного Секретаріату – Україна частково реалізувала коригувальний захід стосовно повноти даних та досягла значного прогресу і суттєво покращила відповідність вимозі 4.1. БГЗО було прийнято рішення про використання цільового методу звірки всіх суттєвих потоків доходів та встановлено чіткий поріг суттєвості компаній. У матеріалах попереднього дослідження, яке стосується Звіту ІПВГ за 2017 р., також надано оцінку суттєвості різних підгалузей видобувної промисловості; втім, не коментується суттєвість доходів від видобування руд урану та торію у загальних доходах від видобувної галузі. Хоча БГЗО і надала певний додатковий контекст щодо її рішень стосовно суттєвості, які стосуються Звіту ІПВГ за 2017 р., в наданих нею коментарях до звіту по попередній оцінці не було підтверджено суму державних доходів від підсектора видобування урану та торію, що могло б обґрунтувати її рішення про виключення підсектора зі звітності за 2017 рік, не зважаючи на те, що така інформація за попередні роки була доступною (наприклад, у Звіті ІПВГ за 2016 рік). Звіт ІПВГ за 2017 рік надає всебічну звірку державних доходів та платежів компаній відповідно до узгодженого обсягу та включає оцінку суттєвості упущень компаній. Звіт ІПВГ за 2017 рік також включає висновок НА щодо всебічності розкриття інформації та забезпечує повне розкриття інформації урядом. Згідно з оцінкою Секретаріату, Україна виконала умови запиту на адаптоване впровадження.

Відповідно до вимоги 4.1, Україна повинна надати оцінку суттєвості всіх видобувних компаній, включаючи ті, що працюють у підгалузі видобування руд урану та торію. Якщо ця інформація недоступна, БГЗО повинна надати пояснення щодо будь-яких бар'єрів, які перешкоджають розкриттю цієї інформації, а також щодо будь-яких кроків, зроблених для вирішення цих питань.

Для покращення впровадження, Україні пропонується продовжувати роботу над систематичним розкриттям податкових та неподаткових надходжень з метою забезпечення своєчасного розкриття повної та достовірної інформації про доходи держави від видобувної галузі шляхом регулярного розкриття інформації державними установами та компаніями.

5.4 Коригувальний захід 4: доходи від транспортування (#4.4)

Для виконання вимоги 4.4, БГЗО має забезпечити у наступному звіті ІПВГ дезагрегацію доходів від транспортування за трубопроводами/маршрутами та компаніями-платниками.

Результати першої Валідації

Згідно з першою Валідацією, Україна досягла значних результатів щодо відповідності зазначеній вимозі. Доходи від транспортування були оцінені як суттєві в Україні. Незважаючи на те, що в ході оцінки зафіксували роботу БГЗО щодо підвищення прозорості транспортних угод, інформація про

доходи за рахунок тарифів та інших платежів не була дезагрегована по кожній компанії-платнику, а також не були визначені бар'єри, які заважають розкриттю інформації та не були надані рекомендації щодо подолання таких бар'єрів.

Прогрес, досягнутий з моменту попередньої Валідації

Цю оцінку проведено на основі Звіту ІПВГ за 2017 рік (див. докладнішу інформацію у розділі 5 вище). Також в цілях забезпечення повного огляду публічної інформації щодо державних підприємств, які займаються транспортуванням нафти та газу в Україні (див. детальнішу інформацію у додатку А), були розглянуті фінансові звіти компаній, перевірені аудитором.

Доходи від транспортування продовжують бути значним джерелом доходів ДП України. Крім того, сектор транспортування був чітко обраний для проведення звірки (Звіт ІПВГ за 2017 рік, стор. 234). За відсутності порогових значень суттєвості, застосованих спеціально до доходів від транспортування, можна вважати, що загальний поріг суттєвості для вибору потоків доходів для звірки застосовується і до доходів від транспортування (див. вимогу 4.1). Таким чином, порогові значення, що застосовувались до суттєвих доходів, становили 3,0 млрд. грн.⁵³, а до суттєвих компаній - 85 млн. грн. Доходи від транспортування нафти та газу є суттєвими на основі загального порогу суттєвості, прийнятого БГЗО для вибору потоків доходів.⁵⁴

У Звіті перераховані різні форми послуг транспортування, що надаються, та пов'язані з ними надходження від транспортування, зібрані цими двома ДП, та повідомляється про сумарний дохід від транспортування у 2017 році у розмірі майже 55 млрд. грн. Звітність та консультації із зацікавленими особами підтверджують, що менше 5% доходів від транспортування природного газу припадає на вітчизняну видобувну діяльність, яка значною мірою залежить від сприяння транспортуванню газу з боку третіх осіб. Решта 95% становить транзитний природний газ з інших країн (переважно, з Росії). У Звіті наводяться деякі дані про транспортні витрати, дезагреговані за суттєвими компаніями, що становить 0,45% від сукупної суми надходжень від транспортування, але ці дані не проходили звірку, адже компанії АТ «Укртрансгаз» та АТ «Укртранснафта» не подали звітів. На цій підставі зацікавлені сторони стверджують, що звірка даних суттєвих компаній не збільшить вартість, що відповідає очікуванням та заохоченням в рамках вимоги 4.4.

Втім, надходження від транспортування товарів видобувної галузі у 2017 році склали близько 55 млрд. грн. Це означає, що при застосуванні загального порогу суттєвості доходів, доходи від транспортування явно є суттєвими. У Звіті ІПВГ зазначені загальні обмеження щодо розкриття дезагрегованих даних про доходи від транспортування, пов'язані з великою кількістю компаній, які здійснюють такі платежі двом ДП. Звіт розкриває доходи від транспортування нафти та газу, зібрані від суттєвих компаній, що становлять приблизно 0,3% від загального обсягу доходів від транспортування товарів видобувної галузі в 2017 році, і ці дані були отримані виключно від суттєвих компаній, а не від державного підприємства-одержувача. Крім того, у Звіті не визначені обмеження, що заважають двом ДП в односторонньому порядку розкрити надходження від транспортування товарів видобувної галузі, дезагреговані за компаніями – стосовно найбільших споживачах двох ДП (незалежно від того, чи товари, що транспортуються, видобуті в Україні чи ні). У Звіті відзначаються деякі практичні проблеми дезагрегації даних про доходи за типами платежів та суттєвістю компанії. З консультацій із зацікавленими особами стало зрозуміло, що у контрактах на транспортування

⁵³ Поріг суттєвості дорівнює найменшому суттєвому виду платежів, які БГЗО вважає суттєвими за їх важливістю (рентна плата за користування надрами для видобування газового конденсату, стор.243-244 Звіту ІПВГ України за 2017 р.). До того ж, три види платежів, які нижче цього порогового значення, були включені до звірки: плата за землю, екологічний податок та збір за надання та продовження строку дії спеціальних дозволів (див. стор.245 Звіту ІПВГ України за 2017 р.).

⁵⁴ За даними Звіту ІПВГ України за 2017 р., дохід АТ «Укртрансгаз» від транспортування газу склав 29 млрд. грн., дохід АТ «Укртранснафта» від транспортування нафти – 3,7 млрд. грн.

нафти та газу існують положення про конфіденційність, але залишається незрозумілим, чи ці положення стосуються конкретно конфіденційності дезагрегованого розкриття інформації про транспортування нафти та газу та відповідних надходжень. У публічному доступі відсутні будь-які плани БГЗО або державних структур щодо подолання цих бар'єрів, які заважають розкривати дезагреговану інформацію про надходження від транспортування.

Оцінка Секретаріату

Остаточна оцінка Міжнародного Секретаріату – Україна частково реалізувала коригувальний захід стосовно даних про доходи від транспортування та досягла значного прогресу і суттєво покращила відповідність вимозі 4.4. У Звіті ІПВГ за 2017 рік відзначено покращення у розкритті інформації про доходи від транспортування у порівнянні з попередньою Валідацією, БГЗО докладає зусиль задля розкриття більш детальних даних. Ці постійні зусилля заслуговують на похвалу, враховуючи складність транспортних угод в Україні. У Звіті ІПВГ розкриваються сукупні доходи від транспортування, отримані від двох транспортних ДП. Однак у Звіті ІПВГ та публічно розкритій інформації відсутні дані про доходи від транспортування, дезагреговані за окремими компаніями/замовниками, тому що «Укртрансгаз» та «Укртранснафта» у звітах не подають такої розбивки. Крім того, хоча Звіт ІПВГ висвітлює деякі практичні бар'єри, що заважають розкриттю дезагрегованої інформації, у відкритому доступі недостатньо інформації про те, як конкретні правові бар'єри перешкоджають фактичному розкриттю дезагрегованих даних про доходи від транспортування. Здається, не існує жодних планів (строків) у відкритому доступі щодо того, як зацікавлені особи в Україні збираються подолати ці бар'єри, які заважають розкриттю даних.

Відповідно до вимоги 4.4, Україна (i) повинна встановити, чи є доходи від транспортування суттєвими; (ii) повинна вказати, якого рівня дезагрегації даних вона прагне досягти у розкритті даних про доходи від транспортування (тобто охоплення дезагрегованих даних), та; (iii) повинна розкрити дані про обсяги транспортування та суми доходів в розрізі суттєвих потоків доходів та компаній. Якщо є практичні чи законодавчі бар'єри, що заважають всебічному розкриттю даних, як зазначено у підпунктах (i)-(iii) вище, Україна повинна вказати, які практичні та юридичні бар'єри існують та запропонувати чіткий план усунення бар'єрів на шляху до розкриття інформації.

З метою подальшого посилення публічного розкриття інформації про доходи від транспортування Україні рекомендується залучити АТ «Укртрансгаз», АТ «Укртранснафта», нещодавно створеного «Оператора газотранспортної системи України», та будь-які інші ДП, які беруть участь у транспортуванні товарів видобувних галузей, для розробки процедур систематичного розкриття даних про доходи від транспортування, обсяги та вартість транспортованих товарів. Ці заходи можуть бути спрямованими на процедури забезпечення публічного розкриття обсягів та вартості транспортування, дезагрегованих за найбільшими споживачами (наприклад, пошук за назвами компаній та/або ідентифікаційними кодами - ЄДРПОУ). Там, де існують правові або практичні бар'єри на шляху до дезагрегованого розкриття інформації про доходи від транспортування, Україні пропонується у відкритих документах заявити про наявність таких перешкод та представити на відкритих платформах узгоджені плани подолання таких перешкод із зазначенням строків.

5.5 Коригувальний захід 5: транзакції, пов'язані з ДП (#4.5)

Для виконання вимоги 4.5, БГЗО має залучити відповідні державні установи та державні підприємства для забезпечення всебічного висвітлення ролі державних підприємств (ДП) у процесі

звітування, включаючи суттєві платежі на користь ДП від нафтових, газових та гірничодобувних компаній та трансферти коштів між ДП та іншими державними структурами.

Результати першої Валідації

Згідно з результатами першої Валідації, відповідність України зазначеній вимозі слід вважати незадовільною. В ході першої Валідації України було встановлено, що через наявність великої кількості ДП в Україні та обмежену інформацію щодо транзакцій ДП, відсутня можливість оцінити чи є інформація, включена до Звіту ІПВГ, повною. Значний обсяг документації було зібрано або роз'яснено зацікавленими особами під час консультацій, без належного звітування. У Звіті містяться узагальнені відомості щодо транзакцій на користь ДП та від ДП. Проте, часто інформація надана у вигляді масштабних таблиць без пояснень або оцінки повноти розкриття інформації.

Прогрес, досягнутий з моменту попередньої Валідації

Оцінку проведено на основі Звіту ІПВГ за 2017 рік (див. докладнішу інформацію у розділі 5 вище). Також були розглянуті фінансові звіти компаній, перевірені аудитором, та інші звіти (див детальну інформацію у додатку А). Фінансові звіти ДП, перевірені аудитором, складені за методом нарахування, в той час коли у звітності за стандартом ІПВГ використовується касовий метод обліку, що впливає на порівнянність відкритих документів.

У Звіті ІПВГ пояснюється, що державне підприємство не має повноважень збирати доходи від компаній від імені держави. ДП здійснюють платежі державі за транзакції, в яких вони беруть участь, так само, як і приватні підприємства. На додаток до регулярних виплат, які здійснюють усі компанії, ДП виплачує дивіденди державі та збирає дивіденди з компаній, в яких воно має частку. Хоча у Звіті не встановлено чіткого порогу суттєвості для транзакцій ДП, загальний поріг суттєвості для вибору потоків доходів можна вважати застосовним до транзакцій ДП.⁵⁵

Жодна операція, пов'язана з ДП, у Звіті ІПВГ, здається, не проходила звірки, за винятком виплат дивідендів державі. Трансферти з державного бюджету на користь ДП, здебільшого вугледобувним та нафтотранспортним компаніям, зазначені у Звіті ІПВГ не проходили звірки, хоча сукупні дані доступні у відкритих документах державних органів, а дезагреговані дані – у звітах ДП. Жоден з державних трансфертів на користь ДП, здається, не був суттєвим у 2017 році, виходячи з інформації, наданої у Звіті ІПВГ. Найбільшими трансфертами є державні субсидії вугледобувним ДП.⁵⁶ Однак вони залишаються нижчими за поріг суттєвості, а в ході консультацій із зацікавленими особами було виявлено високий рівень впевненості зацікавлених осіб у всебічності розкриття інформації про операції, пов'язані з ДП, у Звіті ІПВГ за 2017 рік, враховуючи, що розкриття інформації державою базувалося на документах державного бюджету.

Виплати дивідендів ДП державі звіряються так само, як і інші суттєві платежі на користь держави. Однак є також вказівки на те, що дочірні компанії ДП виплачують дивіденди своїм материнським компаніям, що задокументовано як у Звіті ІПВГ, так і в деяких фінансових звітах ДП, перевірених аудитором. Виплати дивідендів двох дочірніх компаній ДП на користь НАК відображені у Звіті ІПВГ, із зазначенням, що сума виплат цих двох компаній перевищує поріг суттєвості, встановлений БГЗО.⁵⁷ Втім, ці платежі не проходили звірки у Звіті ІПВГ. Доходи від дивідендів від дочірніх

⁵⁵ Поріг суттєвості дорівнює найменшому суттєвому виду платежів, які БГЗО вважає суттєвими за їх важливістю (рентна плата за користування надрами для видобування газового конденсату, стор.243-244 Звіту ІПВГ України за 2017 р.).

⁵⁶ "Державна підтримка вугледобувним підприємствам для часткового покриття собівартості кінцевого товарної вугільної продукції", за оцінками. склала 2,12 млрд. грн. у 2017 р.

⁵⁷ АТ «Укргазвидобування» сплачено 5,96 млрд.грн. дивідендів, АТ «Укртрансффта» - 4,18 млрд.грн. дивідендів.

підприємств ДП у видобувній галузі або дочірніх компаній з міноритарною часткою (асоційованих компаній) не враховувались у Звіті ІПВГ.

Хоча ДП, здається, у 2017 році здійснювали державі платежі з обслуговування державних гарантій за позиками, наданими ДП, їх розміри, схоже, не були суттєвими і, тому, не проходили звірки.

Оцінка Секретаріату

Остаточна оцінка Міжнародного Секретаріату – Україна частково реалізувала Коригувальний захід стосовно даних про транзакції, пов'язані з ДП, та досягла значного прогресу щодо відповідності вимозі 4.5. У Звіті ІПВГ за 2017 рік покращено розкриття інформації про транзакції, пов'язані з державними підприємствами, порівняно з результатами першої Валідації. Та інформація, яка раніше збиралася шляхом консультацій із зацікавленими особами та у таблицях без належних деталей, тепер представлена у Звіті. Дані подані більш систематично. Однак Звіт не надає багато інформації стосовно підходу БГЗО до визначення суттєвості транзакцій, пов'язаних із державними підприємствами. Тому в процесі цієї оцінки застосовуються ті самі визначення суттєвості, що й до доходів взагалі. Транзакції, пов'язані з програмами бюджетної підтримки, не перевищують загального порогу суттєвості, встановленого БГЗО для вибору потоків доходів, хоча деякі з них є досить значними, наприклад, субсидії вугледобувним ДП. Хоча дані про державні трансферти на користь ДП не проходили звірки, інформація про них всебічно та достовірно розкривалася на основі загальнодоступної документації державних органів та доповнювалася корпоративною звітністю із достатнім рівнем детальності. Доходи у вигляді дивідендів від дочірніх підприємств або асоційованих підприємств (з міноритарною часткою) ДП не враховувались при звірці, хоча в 2017 році вони явно були суттєвими відповідно до інформації, зазначеної в Звіті ІПВГ та в наявній фінансовій звітності ДП, перевіреній аудитором. Однак, враховуючи відсутність всебічного огляду суттєвих транзакцій між державою та ДП або між видобувними компаніями та ДП, неможливо зробити висновок, що розкриття суттєвих транзакцій, пов'язаних з ДП, у Звіті ІПВГ є вичерпним та достовірним.

Відповідно до вимоги 4.5, Україна повинна потурбуватися про те, щоб процес складання звітності забезпечував всебічне та достовірне розкриття транзакцій між ДП та державними і видобувними компаніями, включаючи їхні дочірні компанії, спільну діяльність та спільні підприємства, коли такі транзакції є суттєвими (визначення суттєвості та звірка здійснюються згідно із [стандартною процедурою, затвердженою Правлінням ІПВГ](#)).

Для посилення впровадження, Україна може розглянути можливість залучення уряду для забезпечення доступності даних про трансферти в рамках бюджетних програм та їх дезагрегацію за окремими ДП. Україна може також дослідити, як загальнодоступна фінансова звітність ДП відповідає вимогам ІПВГ, і чи можливо регулярне оприлюднення додаткових даних для забезпечення систематичного розкриття всіх суттєвих транзакцій, пов'язаних із ДП.

5.6 Коригувальний захід 6: якість даних (#4.9)

Відповідно до вимоги 4.9.a, має здійснюватися оцінка того, чи проводиться надійний незалежний аудит платежів та доходів із застосуванням міжнародних стандартів аудиту. Відповідно до вимоги 4.9.b.iii та стандартного Технічного Завдання для Незалежного Адміністратора, погодженого Правлінням ІПВГ, БГЗО та Незалежний Адміністратор мають:

- i. вивчити процедури аудиту та забезпечення якості в компаніях та державних структурах, які беруть участь у процесі звітності ІПВГ, та за результатами цієї перевірки

узгодити, яку інформацію підзвітні компанії та державні структури повинні надавати Незалежному Адміністратору, щоб підтвердити достовірність даних відповідно до вимоги 4.9. Незалежний Адміністратор повинен провести самостійну оцінку та застосовувати відповідні міжнародні професійні стандарти при розробці процедури, яку буде взято за основу при складанні звіту ІПВГ і яка забезпечить повноту та достовірність інформації звіту. Незалежний Адміністратор повинен використовувати своє професійне судження, щоб визначити, якою мірою можна покластися на існуючі механізми контролю та аудиту компаній та державних відомств. У початковому звіті Незалежний Адміністратор має зазначити розглянуті варіанти та обґрунтувати, які підтвердження достовірності інформації мають надаватися.

- ii. забезпечити, щоб Незалежний Адміністратор надавав оцінку повноти та достовірності представлених (фінансових) даних, включаючи інформативне резюме роботи, виконаної Незалежним Адміністратором, та обмежень наданої оцінки.
- iii. забезпечити, щоб Незалежний Адміністратор оцінював, чи всі підзвітні компанії та державні структури, що беруть участь в узгодженому обсязі у процесі звітності ІПВГ, надали запитувану інформацію. Будь-які прогалини або слабкі сторони у звітуванні Незалежному Адміністратору повинні бути розкриті у звіті ІПВГ, включаючи назви будь-яких суб'єктів господарювання, які не виконали встановлені процедури, та оцінку суттєвості впливу такого невиконання на повноту та достовірність звіту.

Результати першої Валідації

Згідно з результатами першої Валідації, Україна досягла значного прогресу у виконанні вимоги. БГЗО було схвалено кандидатуру НА для роботи над Звітом ІПВГ за 2014-2015 рр., включно з ТЗ, що відповідає шаблону, затвердженому Правлінням, та шаблони звітів. НА було проаналізовано порядок обов'язкового аудиту та практику проведення фактичного аудиту суттєвих компаній. У Звіті ІПВГ за 2014-15 рр. не надається оцінка суттєвості звітів компаній, що не відповідали затвердженому порядку забезпечення якості. НА прокоментував порядок забезпечення якості, проте, здається, не була проведена оцінка повноти Звіту відповідно до ТЗ. НА надав рекомендації щодо оптимізації звітного процесу та інших реформ видобувного сектору задля посилення впливу впровадження ІПВГ. НА були підготовлені таблиці зведених даних, які представлені у Звіті ІПВГ України.

Прогрес з часу Валідації

БГЗО було обговорено та затверджено технічне завдання НА, а також шаблони звітності. ТЗ Незалежного Адміністратора відповідає стандартному ТЗ, затвердженому Правлінням ІПВГ. БГЗО було погоджено призначення Ernst & Young Незалежним Адміністратором для роботи над Звітом ІПВГ за 2017 рік. Схоже, що НА керувався у роботі міжнародними професійними стандартами, включаючи положення для забезпечення захисту конфіденційної інформації.

У початковому звіті та Звіті ІПВГ за 2017 рік надається опис методології забезпечення якості даних, застосовного процесу звірки, що відповідає найкращій міжнародній практиці, та порогів розбіжностей між даними компаній та державних органів. Основні причини таких розбіжностей також повно описані у Звіті.

У Звіті ІПВГ за 2017 рік надається зведений огляд процедур аудиту та забезпечення якості даних, наданих компаніями та державними установами, які брали участь у процесі звітності згідно зі

Стандартом ІПВГ. Згідно з протоколом засідання, БГЗО затверджено наступний підхід до підтвердження якості даних:

- для компаній – підпис старшого керівника та результати зовнішнього аудиту в разі наявності;
- для державних органів – підпис керівника.

У Звіті ІПВГ за 2017 рік та додатках до нього надається перелік підзвітних компаній та підтвердження дотримання ними встановленої процедури підтвердження якості при звітуванні згідно зі Стандартом ІПВГ. У Звіті не зазначається жодних випадків відсутності підписів вищих посадових осіб в документах, що містять державні дані. Під час консультацій із зацікавленими особами представники НА зазначили, що частка компаній, які не подали лист з підписами, становила лише 0,3% від усіх компаній, надходження від яких є суттєвими. Водночас деякі компанії не підписали роз'яснень (другі відповіді). За оцінками НА, лише 8% від загального обсягу суттєвих надходжень не було підтверджено листами-роз'ясненнями. Також НА наголосив, що розкриття 4% загального обсягу суттєвих потоків доходів було здійснено не у відповідності з встановленими процедурами забезпечення якості.

У Звіті ІПВГ за 2017 рік зазначається, що НА вважає інформацію, надану підзвітними компаніями повною та достовірною.

Інформація у Звіті чітко прив'язана до джерел та містить посилання на дані, взяті з державних порталів та інших загальнодоступних джерел. Крім того, Звіт містить оцінку прогресу у виконанні рекомендацій, наданих в результаті оцінки попереднього Звіту ІПВГ, а також рекомендації стосовно наступних циклів звітності.

Оцінка Секретаріату

Остаточна оцінка Міжнародного Секретаріату – Україна повністю реалізувала Коригувальний захід стосовно якості даних та досягла задовільного прогресу щодо досягнення відповідності вимозі 4.9. БГЗО було затверджено технічне завдання НА для роботи над Звітом ІПВГ за 2017 рік, яке відповідає стандартному шаблону ТЗ та узгодженим процедурам, прийнятим Правлінням ІПВГ. НА було проведено звірку потоків доходів шляхом застосування найкращої світової практики. Достовірність даних була підтверджена шляхом завірення шаблонів звітності вищим керівництвом компанії або вищими державними посадовцями. Ці гарантії якості були погоджені БГЗО за результатами огляду практики аудиту та підтвердження якості даних у 2017 році. Крім того, при наявності надавалась інформація про фінансову звітність, перевірену аудитором. НА зроблено загальний висновок, що дані, надані у Звіті ІПВГ за 2017 рік, є вичерпними та достовірними. У Звіті також надані зауваження щодо прогресу разом із рекомендаціями та пропозиціями щодо майбутніх циклів звітування.

Для посилення впровадження Україна може розглянути альтернативні підходи до забезпечення достовірності фінансових даних, відштовхуючись від вже існуючого систематичного розкриття інформації про платежі та надходження відповідними компаніями та державними структурами.

5.7 Коригувальний захід 7: квазіфіскальні витрати (#6.2)

Для виконання Вимоги 6.2, БГЗО має уточнити визначення суттєвості стосовно квазіфіскальних витрат ДП, включаючи дочірні та спільні підприємства ДП. БГЗО має забезпечити розкриття квазіфіскальних витрат відповідно до вимоги 6.2. Це передбачає надання відомостей щодо схеми

субсидування сплат за комунальні послуги для господарств та ролі державних підприємств. Також мають бути представлені дані щодо фінансової взаємодії між ДП та їхніми дочірніми підприємствами, включно з спільними підприємствами, особливо стосовно покриття збитків. Для подальшого забезпечення всеохоплюваності розкриття, БГЗО рекомендовано визначити, які витрати є квазіфіскальними, на підставі національного законодавства та нормативно-правових актів.

Результати першої Валідації

Згідно з результатами Першої Валідації, результати України щодо забезпечення відповідності зазначеній вимозі слід вважати незадовільними. Представлених у Звіті ІПВГ даних було недостатньо для того, щоб оцінити, наскільки повними є відомості про квазіфіскальні витрати, надані у Звіті ІПВГ. І хоча декілька обов'язкових та добровільних соціальних витрат можна вважати квазіфіскальними, вони безпосередньо не визначаються як такі і невідомо, чи включені вони до місцевих бюджетів. Наявні певні неоднозначні, хоча й подібні, пояснення щодо субсидій та транзакцій між ДП та іншими суб'єктами господарювання, проте ми не змогли дійти висновків про те, чи є ці субсидії позабюджетними. Хоча деякі документи щодо квазіфіскальних операцій існували. Транзакції, як наприклад, боргові зобов'язання НАК «Нафтогаз» та обслуговування витрат ДП не були включені або не були достатньо описані у Звіті ІПВГ, хоча під час консультацій зацікавлені особи від уряду та громадськості наполягали на тому, що вони мають квазіфіскальний характер.

Прогрес, досягнутий з моменту попередньої Валідації

Цю оцінку проведено на основі Звіту ІПВГ за 2017 рік (див. докладнішу інформацію у розділі 5 вище). Також були розглянуті фінансові звіти компаній, перевірені аудитором, та інші звіти (див. детальну інформацію у додатку А).

БГЗО проведено обговорення та затверджено визначення квазіфіскальних витрат, де вони чітко відокремлені від соціальних витрат ДП. БГЗО віднесла купівлю газу компаніями НАК «Нафтогаз» та АТ «Укргазвидобування» за цінами, нижче ринкових, до категорії квазіфіскальних витрат. З фінансових звітів НАК за 2017 рік, перевірених аудитором, можна дійти висновку, що і НАК «Нафтогаз», і АТ «Укргазвидобування», і «Чорноморнафтогаз» залучали квазіфіскальні витрати від уряду. Втім, в ході консультацій із зацікавленими особами з'ясувалося, що «Чорноморнафтогаз» не працює, адже його основні потужності розташовані на непідконтрольній Україні території; НАК разом з «Чорноморнафтогазом» знаходяться в процесі розгляду арбітражним судом справи проти Російської Федерації, оскільки компанія втратила контроль над власними активами та інфраструктурою.

У Звіті детально описуються два типи квазіфіскальних витрат НАК, а саме *постачання природного газу за пільговими цінами підприємствам теплоенергетики для виробництва теплової енергії, яка споживається населенням та накопичення заборгованості* за такий продаж. У Звіті зазначається, що інші ДП не здійснювали квазіфіскальних операцій у 2017 році. Хоча Звіт надає достатньо даних про розміри квазіфіскальних витрат видобувних ДП у 2017 році, точна методологія розрахунку видатків не є детальною, оскільки ДП самі розраховували власні квазіфіскальні витрати.⁵⁸

Нарешті, в ході консультацій із зацікавленими особами було виявлено, що кожне господарство, що включає працівників вугледобувних підприємств має право безкоштовно отримувати вугілля (або

⁵⁸ ІПВГ України (2018), 'Звіт ІПВГ України за 2016 р.'. Станом на серпень 2020. Див. за посиланням: <https://eiti.org/document/2016-ukraine-eiti-report>

вугільні брикети) у розмірах до 5,9 тонни^{59,60}. Ця постанова стосується як приватних, так і державних підприємств, і Міжнародний Секретаріат дослідив деякі аспекти застосовності цієї схеми у світлі вимоги 6.2 щодо квазіфіскальних видатків:

1. Схема винагороди може бути квазіфіскальними витратами, оскільки приватні компанії також можуть брати участь у наданні послуг від імені держави у рамках визначення МВФ;
2. Оскільки це стосується всіх компаній, ці трансферти можна розглядати як соціальні видатки, передбачені законодавством,
3. І нарешті, ця схема може вважатися схемою оплати праці, передбаченою державою.

Зацікавлені особи від уряду особливо підкреслили важливість цього питання для конкурентоспроможності українського вугільного сектору, одночасно виділяючи питання державного нагляду за такими схемами та витратами. Через відсутність нагляду важко оцінити застосовність та суттєвість цих потенційно квазіфіскальних витрат. За нашими розрахунками на основі даних Державної служби статистики⁶¹ та оцінки цін на вугілля⁶², найбільша потенційна вартість цих винагород складе 1,5 млрд. грн.⁶³, що нижче загального прийнятого порогу суттєвості.⁶⁴

Оцінка Секретаріату

Остаточна оцінка Міжнародного Секретаріату – Україна повністю реалізувала коригувальний захід стосовно квазіфіскальних витрат та досягла задовільного прогресу щодо виконання вимоги 6.2. У Звіті визначено три форми квазіфіскальних видатків в Україні, дві з яких стосуються звітного періоду. У Звіті наведено певну методологію розрахунку цих квазіфіскальних витрат та зазначено, які ДП причетні до таких видатків. Про інші квазіфіскальні витрати не повідомлялося. В процесі консультацій зацікавлені особи повідомили про наявність безкоштовних поставок вугілля господарствам, які включають працівників вугледобувних підприємств (державних та приватних), що може відповідати визначенню квазіфіскальних витрат (або обов'язкових соціальних витрат). Однак навіть при розрахунку потенційної найвищої вартості безкоштовних поставок вугілля шахтарям, такі поставки все ще перебувають нижче загального порогу суттєвості, застосовного при виборі потоків доходів.

Для посилення впровадження, Україна, можливо, захоче проводити щорічний огляд усіх видатків, які можна вважати квазіфіскальними, включаючи безкоштовне надання вугілля працівникам вугледобувних компаній. Крім того, Україна, можливо, захоче дослідити, в якому обсязі державні (унітарні) підприємства надають соціальні послуги громадам гірників, і чи можуть ці операції відповідати визначенню квазіфіскальних витрат. Нарешті, Україна могла б потурбуватися про те,

⁵⁹ Міністерство юстиції (1999), 'Гірничий закон України', №50, стаття 43. Див. за посиланням:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1127-14#Text>

⁶⁰ Міністерство юстиції (2011), Постанова КМУ №303 від 2011 р. «Про затвердження переліку професій працівників з видобутку (переробки) вугілля та працівників вугледобувних підприємств, яким безоплатно надається вугілля на побутові потреби і до складу загального місячного або річного оподаткованого доходу яких не включається вартість такого вугілля». Див. за посиланням:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/303-2011-%D0%BF#Text>

⁶¹ Державна служба статистики України (2019) 'Statistical Yearbook of Ukraine for 2018', стор.64. Див. за посиланням:

http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/2019/zb/11/zb_yearbook_2018_e.pdf

⁶² ДТЕК (2018) 'Integrated report: Coal market'. "Середня вартість вугілля у 2017 р. складає 3 135 грн.". Див. за посиланням:

<https://dtek.com/content/files/coal-market.pdf>

⁶³ Власні розрахунки автора: не більше 5,9 т вугілля на домогосподарство одного працівника, 85 000 працівників, при середній ціні у 3 135 грн.

⁶⁴ Поріг суттєвості дорівнює найменшому суттєвому виду платежів, які БГЗО вважає суттєвими за їх важливістю (рентна плата за користування надрами для видобування газового конденсату, стор.243-244 Звіту ІПВГ України за 2017 р.).

щоб компанії газової галузі регулярно проводили розрахунки та систематично розкривали інформацію щодо існуючих та підтверджених квазіфіскальних витрат газових компаній.

5.8 Коригувальний захід 8: внесок видобувного сектору в економіку (#6.3)

Згідно з вимогою 6.3, БГЗО має з'ясувати наявність оцінок масштабів діяльності неофіційного видобувного сектору. Це стосується, без обмеження, розробок родовищ корисних копалин кустарним способом чи у малих масштабах.

Результати першої Валідації

За результатами першої Валідації зроблено висновок, що Україна досягла значних результатів щодо відповідності зазначеній вимозі. У Звіті ІПВГ за 2014-2015 рр. подано достатній обсяг інформації щодо внеску видобувних галузей у валовий внутрішній продукт, їх частки в експорті, надходженнях до державного бюджету, роль в сфері працевлаштування та інвестицій. Також надано переконливий аналіз рівня заробітної платні по секторах на території України в цілому. Також у Звіті надані дані про ключові ділянки видобування України.

Може скластися враження, що розкриття зазначеної інформації гарантує задовільну оцінку відповідності вимозі, навіть за відсутності у Звіті ІПВГ відомостей про неофіційний сектор України (а також про розробку родовищ корисних копалин кустарним способом чи у малих масштабах). Але за результатами консультацій із зацікавленими особами та вивчення відповідних документів, у певних регіонах України неофіційна діяльність здійснюється у значних обсягах і кількісні показники є в наявності; Міжнародний Секретаріат вважає ступінь розкриття недостатнім.

Прогрес, досягнутий з моменту попередньої Валідації

У Звіті ІПВГ за 2017 рік добре відображено внесок видобувних галузей, включаючи абсолютні та відносні значення їх внеску у ВВП, частка в надходженнях до державного бюджету, експорті та роль в сфері зайнятості. Дані про працевлаштування дезагреговані за основними регіонами виробництва, але не за статтю. У Звіті чітко зазначаються основні регіони виробництва.

У Звіті ІПВГ за 2017 рік всебічно задокументовано різні міркування, що враховуються для оцінки тіньової видобувної діяльності. НА здійснив аналіз загальнодоступних даних Державної служби статистики України щодо неофіційної зайнятості та дослідження Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України щодо частки тіньової економіки. За даними НА, 8,5% неформально зайнятих від загальної кількості зайнятих працює у промисловому секторі. Також зазначається, що частка неофіційно зайнятих у видобувних галузях, вірогідно, відповідає частці неофіційно зайнятих у секторі промисловості в цілому, а отже, за оцінками, 18 700 людей неофіційно працюють у видобувних галузях. У Звіті ІПВГ за 2017 рік зазначається, що, за даними Міністерства економіки, рівень тіньової економіки у видобувних галузях, розрахований за методом збиткового підприємства, становив 38% валової доданої вартості в галузі в 2017 році. Зацікавлені особи, з якими проводилися консультації, не висловили будь-якого занепокоєння стосовно даних про неофіційну діяльність, розкритих у Звіті ІПВГ за 2017 рік.

Оцінка Секретаріату

Остаточна оцінка Міжнародного Секретаріату – Україна повністю реалізувала коригувальний захід стосовно внеску видобувного сектору в економіку та досягла задовільного прогресу щодо досягнення відповідності вимозі 6.3. У Звіті ІПВГ за 2017 рік надано всебічну інформацію щодо внеску видобувних галузей, в абсолютних та відносних показниках, щодо ВВП, надходжень до державного бюджету, експорту та зайнятості, також зазначені основні видобувні регіони. У Звіті надано якісний огляд неофіційної зайнятості та охоплено питання оцінки тіньового сектору економіки.

Для посилення впровадження, Україна може продовжити перегляд наявних досліджень щодо неофіційної діяльності в цьому секторі в країні, а також продовжити взаємодію з відповідними зацікавленими особами з цього питання з ціллю забезпечення наявності у вільному доступі щорічно оновленої інформації щодо неформальної добувної діяльності. Для посилення впровадження відповідно до Стандарту ІПВГ 2016 року, Україні пропонується забезпечити дезагрегацію даних про зайнятість за статтю та, якщо застосовно, за компаніями та професіями.

6 Оцінка інших вимог

В ході цього оцінювання, Міжнародний Секретаріат також розглянув чи існує потреба у розгляді додаткових вимог, тобто тих, виконання яких отримало «задовільну» оцінку або оцінку «перевищує» за результатами Валідації 2016 року. Хоча відповідність цим вимогам не оцінювали всебічно, з точки зору Секретаріату немає жодних доказів того, що відповідність вимогам впала нижче необхідного стандарту, також відсутні жодні додаткові питання, що потребували б розгляду Правлінням ІПВГ. Міжнародний секретаріат ІПВГ також оцінив розкриття інформації про бенефіціарних власників відповідно до етапу 1 системи Валідації вимоги про бенефіціарних власників, погодженої Радою ІПВГ у червні 2019 року.⁶⁵ За попередньою оцінкою Секретаріату, Україна досягла "задовільного прогресу" щодо виконання вимоги 2.5.

6.1 Оцінка розкриття інформації про бенефіціарних власників (#2.5)

Результати першої Валідації

Перед Україною не ставили вимоги розкривати інформацію про бенефіціарних власників та рапортувати про прогрес у виконанні цієї вимоги під час першої Валідації. Втім, за результатами Валідації, Україна перевищила вимоги Стандарту в цьому питанні створивши відкритий реєстр бенефіціарних власників, як то рекомендує стандарт ІПВГ. ІПВГ України одержала високу оцінку за розкриття одною з перших даних про бенефіціарних власників та встановлення чітких вимог щодо такого розкриття. На підставі інформації, наданої в Звіті ІПВГ за 2014-2015 рр. та аналізу, проведеного зацікавленими особами, як членами БГЗО, так і іншими, Міжнародний Секретаріат дійшов висновку, що відомості, які містяться у реєстрі бенефіціарних власників (Єдиному державному реєстрі) є актуальними, всеохоплюючими та достовірними.

Прогрес, досягнутий з моменту попередньої Валідації

У 2016 році Стандарт ІПВГ запровадив поступовий підхід до розкриття інформації про бенефіціарне право власності. Стандартом було передбачено затвердження багатосторонніми групами

⁶⁵ ІПВГ (2019), 'Рішення Правління ІПВГ 2019-48/ВМ-43', Див. за посиланням: <https://eiti.org/board-decision/2019-48>

зацікавлених осіб (БГЗО) дорожніх карт щодо бенефіціарного права власності до 1 січня 2017 року. Розкриття інформації про бенефіціарних власників очікується з 1 січня 2020 року. Тому до 1 січня 2020 року країнам, які впроваджують ІПВГ, пропонувалося розкрити інформацію про бенефіціарних власників, а процес Валідації передбачав огляд прозорості інформації щодо бенефіціарного права власності в країнах, але прогрес в досягненні вимоги не оцінювався. Враховуючи той факт, що Україна розпочала розкривати інформацію про бенефіціарних власників до 1 січня 2020 року, в результаті першої Валідації було зазначено, що Україна вийшла за межі рекомендованих вимог. З 1 січня 2020 року розкриття інформації про бенефіціарних власників стало обов'язковим, а отже, для оцінки прогресу у виконанні вимоги необхідна Валідація.

Дотримання вимоги 2.5 щодо бенефіціарних власників оцінюється в процесі Валідації починаючи з 1 січня 2020 року згідно з рамковою програмою, погодженою Правлінням в червні 2019 року.

⁶⁶ Оцінка складається з технічної оцінки за початковими критеріями, та оцінки ефективності.

Технічна оцінка

Дані технічної оцінки наведені у додатку А.

Україною прийнято визначення поняття «бенефіціарний власник»⁶⁷, яке відповідає Стандарту ІПВГ 2016 року. Крім того, чітко задокументовано опис прямого та непрямого контролю, в якому поріг вирішального впливу визначається на рівні 25%.

Відповідно до чинного законодавства⁶⁸, всі компанії, включаючи компанії, які подають заявки на отримання дозволів на видобування, зобов'язані надавати інформацію стосовно бенефіціарних власників до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських організацій України (далі - ЄДР), розпорядником якого є Міністерство юстиції.⁶⁹ Закон, що вимагає від компаній звітувати про бенефіціарних власників, був затверджений у 2014 році та з того часу до нього кілька разів вносили поправки. Більше того, нещодавно прийнятий Закон «Про забезпечення прозорості у видобувних галузях»⁷⁰, також повторює, що всі видобувні компанії мають розкривати інформацію стосовно бенефіціарних власників.

У Реєстр включається така інформація, як повне ім'я, ідентифікаційний код, паспортні дані (недоступні для загального користування), країна громадянства, місце проживання бенефіціарного власника, а також тип та частка бенефіціарної власності. Під час консультацій із зацікавленими особами, представники різних більш широких кіл зацікавлених осіб зазначили, що частина згаданої інформації у деяких записах є неповною, що також зазначалося в ряді аналітичних досліджень, проведених з моменту створення реєстру.⁷¹ Представник уряду зазначив, що відсутність даних пов'язана головним чином з технічними обмеженнями реєстру, які, як очікується, будуть усунені найближчим часом.

Окрім того, схоже, реєстр не містить спеціального поля, для надання даних компаніями, які котируються на біржі, де б можна було вказувати назву фондової біржі та посилання на документи,

⁶⁶ ІПВГ (2019), 'Рішення Правління 2019-48/ВМ-43'. Див. за посиланням: <https://eiti.org/board-decision/2019-48>.

⁶⁷ Міністерство юстиції (2020), 'Закон України про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення', №25 Див. за посиланням: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/361-20#Text>.

⁶⁸ Міністерство юстиції (2003), 'Закон України про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань', №31-32. Див. за посиланням: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/755-15#Text>.

⁶⁹ Міністерство юстиції (без дати), 'Єдиний державний реєстр юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань'. Див. за посиланням: <https://usr.minjust.gov.ua/content/free-search>

⁷⁰ Міністерство юстиції (2018), 'Закон України про забезпечення прозорості у видобувних галузях', №44. Див. за посиланням: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2545-19#Text>.

⁷¹ Open Society Foundation, Liga.net (немає дати), 'Бенефіціарний власник: що стоїть за українським бізнесом?'. Див. за посиланням: https://project.liga.net/projects/beneficiar/index_en.html

зареєстровані там. Водночас у Звіті ІПВГ за 2017 рік посилаються на Агентство з розвитку інфраструктури фондового ринку України⁷², яке надає інформацію про фондову біржу країни. Згідно із зауваженнями БГЗО, список суттєвих компаній, включених до Звіту ІПВГ за 2017 рік, не містив жодної компанії, зареєстрованої за кордоном. Отже, у Звіті це питання спеціально не розглядалось. У коментарях БГЗО також зазначається, що інформація про власників нерезидентів видобувних компаній доступна на веб-сайті Агентства з розвитку інфраструктури фондового ринку України та в Державному реєстрі юридичних осіб. Хоча БГЗО і надала певну додаткову інформацію щодо бенефіціарних власників компаній, акції яких котируються на біржі, її коментарі не підтвердили, що від усіх (включаючи несуттєві) компаній, акції яких котируються на біржі, вимагалось розкриття назви біржі та надання посилання на документи, що підтверджують їх реєстрацію на відповідній біржі.

Інформація з ЄДР також надається та регулярно оновлюється на порталі відкритих даних.⁷³ Більше того, у 2017 році Україна стала однією з перших країн, які приєднались до Глобального реєстру бенефіціарних власників.⁷⁴ У Звіті ІПВГ за 2017 рік зазначається, що інформація про бенефіціарних власників вже частково доступна у Глобальному реєстрі бенефіціарних власників, проте для передачі інформації в повному обсязі буде потрібна подальша системна інтеграція. Крім того, кілька зацікавлених осіб відзначили постійні обговорення таких питань, як транслітерація імен.

Здається, що інформація про впливових політичних осіб (ВПО) не включена до ЄДР, хоча вона розкривається на веб-сайті ГО «Центр протидії корупції».⁷⁵ Крім того, з 2017 року інформація про державних чиновників, які є бенефіціарними власниками юридичних осіб, стала доступною в Єдиному державному реєстрі декларацій осіб, уповноважених на виконання державних функцій або місцевого самоврядування. Під час консультацій із зацікавленими особами було також зазначено, що інформація про бенефіціарних власників регулярно передається Національному агентству з питань запобігання корупції (НАЗК), яке здійснює нагляд за декларуванням. Згідно з зауваженнями БГЗО до звіту по попередній оцінці, такі уповноважені державою структури, як НАЗК та суб'єкти первинного фінансового моніторингу, мають відповідні механізми для перевірки інформації з різних баз даних. Наприклад, вони порівнюють інформацію з ЄДР та Єдиного державного реєстру декларацій. Окрім того, існують комерційні платформи, такі як Youcontrol⁷⁶, які пропонують збір і порівняння інформації з різних українських та міжнародних реєстрів компаній.

ЄДР містить інформацію про юридичних власників компаній, що також було підтверджено в ході консультацій. Також було зазначено, що ця інформація надається в тому самому полі, де й інформація про бенефіціарних власників. Представник уряду зауважив, що ця проблема буде вирішена в процесі поточного оновлення системи.

Кілька зацікавлених осіб з різних більш широких кіл зацікавлених осіб наголосили на необхідності вдосконалення процесу перевірки. Представник уряду заявив, що відповідно до нещодавніх змін, внесених до законодавства, процедури підтвердження достовірності будуть вдосконалені, і всі компанії повинні будуть надавати пакет документів, який допоможе забезпечити належну якість даних. Згідно з зауваженнями БГЗО щодо звіту по попередній оцінці, Україна систематично працює

⁷²

⁷³ Міністерство юстиції (2018), 'Портал відкритих даних, розділ про бенефіціарних власників'. Див. за посиланням: <https://data.gov.ua/dataset/1c7f3815-3259-45e0-bdf1-64dca07ddc10>

⁷⁴ OpenOwnership (2018), 'Глобальний реєстр бенефіціарних власників'. Див. за посиланням: <https://register.openownership.org/>

⁷⁵ Центр протидії корупції (2019), 'Публічний реєстр ПВО'. Див. за посиланням: <https://pep.org.ua/en/>.

⁷⁶ Youcontrol.ua (дата відсутня), 'YouControl: головна сторінка'. Ресурс доступний за посиланням: <https://youcontrol.com.ua/en/>

над вдосконаленням процедур перевірки Це зобов'язання також було включено до плану дій із впровадження в Україні Ініціативи «Партнерство «Відкритий уряд»».⁷⁷

Оцінка ефективності

Про постійну і наполегливу роботу України у питанні забезпечення прозорості бенефіціарних власників постійно висловлювались різні зацікавлені особи, в тому числі на конференції з питань бенефіціарної власності у Джакарті в листопаді 2017 року⁷⁸ та на засіданні Правління ІПВГ у Києві в лютому 2019 року⁷⁹.

Робота із забезпечення розкриття інформації про бенефіціарних власників видобувних компаній включена в ширший порядок денний реформ в Україні та виходить за межі платформи ІПВГ. Реєстр, створений Міністерством юстиції, охоплює всі компанії, що зареєстровані в Україні, а отже до роботи з подальшого вдосконалення розкриття інформації залучене широке коло зацікавлених осіб з усіх секторів. Існує багато доказів того, що зацікавлені сторони ІПВГ беруть активну участь у цих обговореннях.

Хоча у реєстрі міститься декілька різних типів інформації, зацікавлені особи зауважили, що існує кілька технічних питань, які не завжди дозволяють здійснити повне розкриття інформації. Наприклад, дані щодо бенефіціарних та юридичних власників раніше вводилися в одному полі даних, що, в деяких випадках, призводить до плутанини. Представник уряду відзначив постійні зусилля в напрямку вирішення цього питання.

Більше того, схоже, є деякі невідповідності в інформації про бенефіціарних власників ДП. Наприклад, існують випадки, коли опубліковані дані свідчать про відсутність бенефіціарних власників, в той час, коли в інших випадках інформація взагалі відсутня. Крім того, у реєстрі відсутня чітка диференціація того, чи перебуває компанія прямо, чи опосередковано у державній власності. Наприклад, ПАТ «Укрнафта»⁸⁰ є підприємством з мажоритарною часткою державної власності в уставному капіталі (50% + 1 акція), але реєстр зазначає відсутність бенефіціарного власника. Хоча інформація про юридичне право власності на компанію (НАК) є доступною в інших джерелах, реєстр не надає посилання на НАК і незрозуміло чи існують інші бенефіціарні власники. Крім того, стосовно компаній, які напряду належать державі, таких як, наприклад, АТ «Об'єднана гірничо-хімічна компанія», ДП «Селидіввугілля», ДП «Львіввугілля», реєстр (i) не містить жодної інформації про бенефіціарних власників або (ii) зазначає, що бенефіціарного власника немає. Однак, у реєстрі чітко вказуються засновники, включаючи державні установи, відповідальні за кожну компанію. Згідно з коментарями БГЗО щодо звіту по попередній оцінці, державний реєстр не передбачає включення інформації про бенефіціарних власників ДП. Таким чином, для ДП, які безпосередньо належать державі, різні підходи до відображення відсутності бенефіціарного власника (відсутність інформації чи відсутність бенефіціарного власника) у реєстрі не мають практичних наслідків. У коментарях БГЗО також пояснюється, що реєстр завжди ідентифікує прямих законних власників компаній. Отже, має бути можливим відновлення ланцюга корпоративної власності ДП за допомогою пошуку законних власників кожного суб'єкта, зазначеного в реєстрі. Але для цього потрібно буде вручну здійснювати пошук по кожній компанії з метою оцінки державної власності.

⁷⁷ Партнерство 'Відкритий уряд' (немає дати.), 'Україна: реєстр бенефіціарних власників (UA0076)'. Див. за посиланням:

<https://www.opengovpartnership.org/members/ukraine/commitments/UA0076/>

⁷⁸ ІПВГ (2017), 'Киргизстан отримує першу нагороду Голови Правління ІПВГ за прозорість даних про бенефіціарних власників'. Див. за посиланням: <https://eiti.org/news/kyrgyzstan-receives-first-eiti-chairs-award-for-beneficial-ownership-transparency>

⁷⁹ ІПВГ (2019), 'Українська революція, що має на меті боротьбу з корупцією і прихованими власниками'. Див. за посиланням: <https://eiti.org/blog/ukraines-revolution-against-corruption-hidden-ownership>

⁸⁰ Унікальний корпоративний ідентифікатор або код ЄДРПОУ: 00135390

У Звіті ІПВГ за 2017 рік та у річному звіті про прогрес за 2019 рік надається огляд досягнень України у питанні розкриття інформації про бенефіціарних власників, включаючи результати звітності суттєвих добувних компаній. Також надаються коментарі щодо основних недоліків ЄДР та необхідних майбутніх кроків для покращення якості даних. Консультації показали, що зацікавлені особи, які безпосередньо займаються впровадженням, і ті, що поза межами впровадження ІПВГ, мають однаковий погляд на слабкі сторони розкриття інформації про бенефіціарне право власності та план усунення цих недоліків. Також, схоже, існує загальне розуміння наступних кроків, які забезпечать всебічне розкриття інформації про бенефіціарних власників. Наприклад, існує взаєморозуміння щодо необхідності вдосконалення процедур верифікації та технічного рішення, що дозволить більш детально та повно розкривати інформацію, а також своєчасно її оновлювати. Деякі з цих питань вже вирішені в нещодавно внесених поправках до відповідного законодавства. Більше того, робота над процедурами верифікації була включена до плану дій на 2018-2020 роки щодо впровадження в Україні Ініціативи «Партнерство «Відкритий уряд».

Хоча консультації із зацікавленими особами підтвердили, що інформація про впливових політичних осіб не включена до ЄДР, також було зазначено, що ці дані доступні в інших загальнодоступних джерелах, включаючи реєстр декларацій та реєстр національних публічних діячів України, який веде ГО «Центр протидії корупції». Останній включає можливість пошуку за назвою компанії. Зацікавлені особи, з якими проводились консультації, не висловлювали жодного занепокоєння щодо питання розкриття інформації про ВПО.

Хоча наразі відсутня оцінка компаній, які не подали звітів або надали неповну інформацію, жодна із зацікавлених осіб, з якими проводили консультації, не висловила занепокоєння щодо повноти даних, які надаються до реєстру. Крім того, в 2018 році було проведено окреме дослідження щодо прозорості даних про бенефіціарних власників компаній нафтогазового сектору.⁸¹ Згідно з дослідженням, 75% приватних нафтогазових компаній звітували про своїх бенефіціарних власників у 2018 році. Під час консультацій із зацікавленими особами було також зазначено що з метою покращення всебічності розкриття інформації впроваджено щорічні оновлення ЄДР.

Крім того, є факти, що підтверджують активні публічні дебати щодо розкриття інформації про бенефіціарних власників, включаючи розслідування щодо бенефіціарних власників добувних компаній, проведені широким колом зацікавлених осіб із залученням ЗМІ.⁸² БГЗО та національний секретаріат також беруть активну участь в обговоренні даної теми під час регіональних та всесвітніх заходів з обміну досвідом, присвячених питанню бенефіціарної власності.

В зауваженнях БГЗО щодо звіту по попередній оцінці стверджується, що прогрес України у виконанні вимоги щодо бенефіціарного права власності виходить за межі задовільного, і тому його слід оцінювати як «перевищення вимоги». Хоча прогрес в забезпеченні прозорості інформації про бенефіціарне право власності є похвальним, впровадження початкових критеріїв призводить до того, що прогрес оцінюється як задовільний, а оцінка «перевищення вимоги» не застосовується.⁸³

Оцінка Секретаріату

Згідно з остаточною оцінкою Міжнародного Секретаріату, Україна досягла задовільного прогресу щодо виконання вимоги 2.5. Україною прийнято визначення понять «бенефіціарний власник» та

⁸¹ Центр протидії корупції (2018), 'Хто володіє нафтогазовими родовищами України?'. Див. за посиланням: <https://antac.org.ua/news/hto-volodije-naftogazovymi-rodovyschamy-ukrajiny-zvit/>

⁸² Див., наприклад: <https://www.epravda.com.ua/publications/2018/03/28/635428/>, <https://www.radiosvoboda.org/a/news-schemes-sbu-ne-znayshla-katsubu/29608574.html>, <https://www.radiosvoboda.org/a/schemes/29770600.html>

⁸³ Рішення Правління 2019-48/ВМ-43. Документ доступний за посиланням: <https://eiti.org/board-decision/2019-48>.

«впливова політична особа» (ВПО), які відповідають Стандарту ІПВГ 2016 року. Всі компанії, включаючи компанії, які працюють у видобувному секторі та подають заявки на отримання дозволів на видобування, зобов'язані надавати інформацію про бенефіціарних власників. Дані представлені у відкритому державному реєстрі, розпорядником якого є Міністерство юстиції. У реєстрі також висвітлюється інформація про юридичних власників, але не надається інформація про ВПО. Інформація щодо ВПО розкривається у державному реєстрі електронних декларацій та інших публічних джерелах. ІПВГ України, БГЗО та інші зацікавлені особи, що займаються питанням прозорості інформації про бенефіціарних власників, чітко зазначили певні прогалини у розкритій інформації, наприклад, інформація про бенефіціарних власників деяких компаній у реєстрі відсутня. Огляд основних прогалин і реального розкриття інформації, здійсненого суттєвими компаніями, також представлено у звітності ІПВГ. Крім того, зацікавлені особи, з якими проводилися консультації, підтверджують, що передбачається усунення цих прогалин, адже очікуються реформи, спрямовані на вдосконалення повноти розкриття інформації про бенефіціарних формальних власників компаній, на ряду з покращенням механізмів перевірки такої інформації.

Для посилення впровадження, напередодні другого етапу Валідації вимоги 2.5 з січня 2022 року і надалі, Україна має розкрити інформацію про формальних та бенефіціарних власників усіх компаній, які мають ліцензії на видобуток або подають заявки на отримання ліцензій. Україні рекомендується посилити нагляд за надійністю розкриття інформації про БВ та продовжити роботу над технічним удосконаленням публічного реєстру БВ, в тому числі над зручністю його використання та його сумісністю з іншими публічними реєстрами БВ у всьому світі, а також над включенням посилань на біржову інформацію зареєстрованих на біржі компаній. Україні рекомендується регулярно проводити оцінку повноти та достовірності розкритої інформації про БВ з метою забезпечення достовірності відкритої інформації про формальних та бенефіціарних власників усіх компаній видобувних галузей.

7 Висновок

Розглянувши кроки, що були зроблені Україною для реалізації восьми коригувальних заходів, рекомендованих Правлінням ІПВГ станом на початок другої Валідації 30 червня 2020 року, можна обґрунтовано зробити висновок, що три з восьми коригувальних заходів були повністю виконані, і що Україна досягла значного прогресу у впровадженні Стандарту ІПВГ 2016 року, значно покращивши результати за низкою окремих вимог. Дотримання вимоги 2.5 щодо бенефіціарних власників було оцінено згідно з новою системою, прийнятою Правлінням в червні 2019 року. На підставі технічної оцінки та оцінки ефективності можна обґрунтовано зробити висновок, що Україна врахувала всі критерії етапу 1 рамкової програми Валідації вимоги 2.5. Лишаються прогалини, які стосуються наступних вимог: частка власності держави (вимога 2.6), дані щодо видобутку (вимога 3.2), повнота інформації (вимога 4.1), доходи від транспортування (вимога 4.4) та транзакції, пов'язані з ДП (вимога 4.5).

Додатки

Додаток А: прогрес у виконанні окремих вимог ІПВГ

Вимога 2: законодавча та інституційна база, у тому числі розподіл контрактів та ліцензій.

Бенефіціарне право (# 2.5)					
Субвимога ІПВГ	Короткий виклад основних висновків	Джерело (-а) інформації	Короткий виклад думок зацікавлених сторін	Рекомендація з дотримання положень ІПВГ	Пропоновані коригувальні дії та рекомендації
Багатостороння група зацікавлених осіб (БГЗО) погодила прийнятне, загальнодоступне визначення терміна «бенефіціарний власник» (# 2.5.f)	<p>Визначення бенефіціарного власника міститься в Законі «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, отриманих від злочинних дій, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення».</p> <p>У грудні 2019 року в цей закон були внесені поправки, а в квітні 2020 року набула чинності його оновлена редакція. Під бенефіціарним власником розуміється будь-яка фізична особа, яка має вирішальний вплив (контроль) на діяльність клієнта та/або на фізичну особу, від імені якої здійснюється фінансова операція. Критерій прямого вирішального впливу на діяльність</p>	<p>Закон України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, отриманих від злочинних дій, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення».</p> <p>Доступний за адресою: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/361-20#Text.</p> <p>Дата перегляду: 15.09.2020 р.</p> <p>Закон України «Про захист економічної</p>	<p>Зацікавлені сторони, з якими проводились консультації, не висловили жодних занепокоєнь щодо існуючого визначення бенефіціарних власників. Було зазначено, що перед затвердженням визначення було проведено консультації з широкою групою зацікавлених сторін, оскільки розкриття інформації про бенефіціарну власність охоплює всі галузі економіки України.</p>	<p>Задовільний прогрес</p>	<p>Для посилення впровадження напередодні другого етапу валідації Вимоги 2.5 з січня 2022 року і надалі, Україні потрібно оприлюднити інформацію про юридичних та бенефіціарних власників усіх компаній, що мають або подають заявки на отримання ліцензій на видобуток. Україні рекомендується посилити нагляд за достовірністю розкритої інформації про бенефіціарних власників</p>

	<p>визначається як пряме володіння фізичною особою не менше ніж 25% статутного капіталу або прав голосу юридичної особи. Закон також визначає критерії непрямого вирішального впливу на діяльність, впливових політичних осіб (ВПО) і осіб, пов'язаних з ВПО.</p> <p>Крім того, Закон «Про захист економічної конкуренції» пропонує визначення контролю.</p>	<p>конкуренції». Доступний за адресою: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2210-14#Text. Дата перегляду: 15.09.2020 р.</p>			<p>(БВ) та продовжити роботу з технічного удосконалення свого державного реєстру БВ, в тому числі щодо зручності його використання та сумісності з державними реєстрами БВ у всьому світі, а також включення біржової інформації для компаній, зареєстрованих на біржі. Україні також рекомендується проводити регулярну оцінку повноти та достовірності розкритої інформації про БВ для забезпечення публічного доступу до достовірної юридичної інформації та інформації про бенефіціарних власників для всіх компаній видобувних галузей.</p>
<p>Прийнято закони, правила або принципи, які забезпечують створення і ведення державного реєстру бенефіціарних власників (#2.5.a)</p>	<p>Відповідно до Закону «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських організацій», всі зареєстровані компанії зобов'язані надавати інформацію про бенефіціарну власність до Єдиного державного реєстру (далі – «ЄДР»). ЄДР управляється Міністерством юстиції України та розміщений на веб-сайті міністерства. Інформація про бенефіціарних власників також доступна і може бути завантажена з Єдиного державного порталу відкритих даних. Крім того, починаючи з 2017 року, Україна також є однією з першими країн, які офіційно стали частиною Глобального реєстру бенефіціарної власності, започаткованого організацією «Open Ownership».</p> <p>Крім того, вимога про розкриття бенефіціарів власників була підтверджена в Законі «Про</p>	<p>Закон України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських організацій». Доступний за адресою: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/755-15#Text. Дата перегляду: 15.09.2020 р.</p> <p>Закон України «Про забезпечення прозорості у видобувних галузях». Доступний за адресою: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2545-15#Text.</p>	<p>Зацікавлені сторони, з якими проводилися консультації, підтвердили, що законодавство, яке регулює ведення публічного реєстру, функціонує і регулярно оновлюється. Останні зміни до відповідного законодавства були внесені в грудні 2019 року і набули чинності у квітні 2020 року.</p> <p>Представник уряду підтвердив, що Єдиний державний реєстр є основним джерелом інформації, який використовують інші відомства для своїх баз даних.</p>	<p>Задовільний прогрес</p>	

	забезпечення прозорості у видобувних галузях».	<p>19#Text. Дата перегляду: 15.09.2020 р.</p> <p>Єдиний державний реєстр (ЄДР), веб-сайт Міністерства юстиції: https://usr.minjust.gov.ua/ua/freesearch</p> <p>Єдиний державний веб-портал відкритих даних: https://data.gov.ua/dataset/1c7f3815-3259-45e0-bdf1-64dca07ddc10</p> <p>Глобальний реєстр бенефіціарних власників: https://register.openownership.org/search</p>			
Політика уряду і обговорення Багатосторонньою групою зацікавлених осіб питання стосовно розкриття інформації про бенефіціарних власників документальн	<p>Звіт ІПВГ за 2017 рік і попередні звіти ІПВГ чітко відображають політику уряду щодо розкриття інформації про бенефіціарних власників та відповідного законодавства.</p> <p>Існує свідчення участі членів Багатосторонньої групи зацікавлених осіб (далі – «БГЗО») у більш широкому обговоренні питання щодо розкриття інформації про бенефіціарних власників. Наприклад, «Річний звіт про прогрес за 2019 рік» містить свідчення триваючого</p>	<p>ІПВГ України (2020 р.), «Звіт ІПВГ України за 2017 рік», розділ 6.6.3 Доступний за адресою: http://eiti.org.ua/documents/zvit-ipvh-ukrai-ny-2017/. Дата перегляду: 20.09.2020 р р.</p> <p>ІПВГ України (2019 р.), «Річний звіт про прогрес за 2019 рік». Доступний за адресою:</p>	Зацікавлені сторони, з якими проводилися консультації, підтвердили, що розкриття інформації про бенефіціарних власників постійно обговорюється зацікавленими сторонами ІПВГ України і на глобальному рівні. Крім того, члени БГЗО взяли участь у розробці Закону України «Про забезпечення прозорості у видобувних	Задовільний прогрес	

о підтверджені (#2.5.b)	обговорення питання розкриття інформації про бенефіціарних власників і про діяльність з цього питання, яка мала місце у 2019 році.	http://eiti.org.ua/documents/richny-zvit-pro-prohres-za-2019-rik/ . Дата перегляду: 15.09.2020 р.	галузях», який містить вимогу до видобувних компаній щодо розкриття інформації про своїх бенефіціарних власників.		
Країна-виконавець звернулася з вимогою про розкриття інформації про бенефіціарних власників. (#2.5.c)	Відповідно до Закону «Про державну реєстрацію юридичних осіб, індивідуальних підприємців і громадських організацій», всі зареєстровані компанії зобов'язані надавати до Єдиного державного реєстру інформацію про бенефіціарну власність. Окрім того, це було підтверджено в Законі «Про забезпечення прозорості у видобувних галузях». Крім того, інформація про власників 5% і більше акцій акціонерних товариств доступна на сайті Агентства з розвитку інфраструктури фондового ринку України.	Закон «Про державну реєстрацію юридичних осіб, індивідуальних підприємців і громадських організацій». Доступний за адресою: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/755-15#Text . Дата перегляду: 15.09.2020 р. Закон України «Про забезпечення прозорості у видобувних галузях»: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2545-19#Text Єдиний державний реєстр, веб-сайт Міністерства юстиції: https://usr.minjust.gov.ua/ua/freesearch Агентство з розвитку інфраструктури	Зацікавлені сторони, з якими проводилися консультації, підтвердили, що всі компанії зобов'язані подавати інформацію про своїх бенефіціарних власників до Єдиного державного реєстру, що перебуває у віданні Міністерства юстиції. Було відзначено, що лише компанії, які є 100% державною власністю, звільнені від розкриття інформації про своїх бенефіціарних власників. За словами представника уряду, згідно з останніми змінами у відповідних законах, інформація в Єдиному державному реєстрі повинна щорічно оновлюватися незалежно від того, чи відбулися в ньому будь-які зміни.	Задовільний прогрес	

		<p>фондового ринку України. Доступно за адресою: http://smida.gov.ua/db/emitent</p>			
<p>Запитувана інформація містить ідентифікаційну інформацію про їх бенефіціарного власника (власників), в тому числі національність, країну проживання і ідентифікацію впливових політичних осіб, рівень власності і подробиці про порядок здійснення права власності або контролю. (#2.5.c-d)</p>	<p>У звіті ІПВГ за 2017 рік зазначається, яку інформацію про бенефіціарних власників повинні надавати компанії (стор.214). Сюди входить таке:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Прізвище, ім'я, по батькові, дата народження, реєстраційний номер платника податків (якщо наявний), паспортні дані, країна громадянства, місце проживання; • Повне ім'я та ідентифікаційний код (для резидента) засновника юридичної особи, де ця особа є кінцевим бенефіціарним власником (контролером); • Відсоток статутного капіталу / права голосу в юридичній особі; • Тип бенефіціарної власності (пряма, непряма, представницька, інші засоби контролю); • Інформація про юридичних осіб, за допомогою яких здійснюється непрямий вплив на юридичну особу (якщо це застосовно), яка повинна бути достатньою для розуміння всієї структури власності, тобто від засновників до кінцевих бенефіціарних власників юридичної особи. 	<p>ІПВГ України (2020 р.), «Звіт ІПВГ України за 2017 рік», розділ 6.6.3. Доступний за адресою: http://eiti.org.ua/documents/zvit-ipvh-ukrai-ny-2017/. Дата перегляду: 20.09.2020 р р.</p> <p>Веб-сайт Міністерства юстиції: https://usr.minjust.gov.ua/ua/freesearch</p> <p>Єдиний державний реєстр електронних декларацій: https://public.nazk.gov.ua/</p> <p>Веб-сайт ВПО: https://pep.org.ua/en/</p>	<p>Зацікавлені сторони, з якими проводилися консультації, підтвердили, що інформація про особу бенефіціарів власників, така як їх ім'я, адреса і т.д., представлена в Єдиному державному реєстрі.</p> <p>Водночас було зазначено, що інформація про рівень і тип власності надавалася нерегулярно у зв'язку з обмеженими можливостями старого програмного забезпечення, яке не передбачало окремого запису для розкриття такої інформації.</p> <p>Крім того, було зазначено, що інформація про ВПО не включена до державного реєстру і міститься в деклараціях посадових осіб і в інших публічних джерелах. Представник уряду</p>	<p>Задовільний прогрес</p>	

	<ul style="list-style-type: none"> Окрім того, починаючи з 2017 року, інформація про державних посадових осіб - бенефіціарних власників юридичних осіб стала доступна в Єдиному державному реєстрі декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або органів місцевого самоврядування. Інформація про впливових політичних осіб (далі – «ВПО») також міститься в публічному реєстрі ВПО України, що знаходиться у веденні громадської організації «Центр протидії корупції». 		<p>підкреслив, що інформація, що міститься в Єдиному державному реєстрі, регулярно передається Національному агентству по запобіганню корупції та іншим відповідним зацікавленим особам, які працюють у сфері боротьби з корупцією.</p>		
<p>Будь-яка юридична особа (особи), яка подала заявку чи має частку участі в ліцензії або контракті на розвідку або видобуток нафти, газу або гірничих робіт, надає цю інформацію.</p>	<p>Як зазначено вище, усі компанії, зареєстровані в Україні, в тому числі й ті, що подають заявки на отримання дозволів на видобуток, зобов'язані надавати до Єдиного державного реєстру інформацію про бенефіціарних власників.</p> <p>«Звіт ІПВГ за 2017 рік» містить огляд бенефіціарних власників компаній, які здійснюють видобування матеріалів, на підставі даних, представлених в Єдиному державному реєстрі (додаток 6).</p> <p>Крім того, з моменту створення ЄДР було підготовлено кілька аналітичних досліджень з розкриття інформації про бенефіціарних власників. Наприклад, в одному з них йдеться про те, що станом</p>	<p>ІПВГ України (2020 р.), «Звіт ІПВГ України за 2017 рік», розділ 6.6.3, додаток 6. Доступний за адресою: http://eiti.org.ua/documents/zvit-ipvh-ukrai-ny-2017/. Дата перегляду: 20.09.2020 р р.</p> <p>Центр протидії корупції (2018 р.), «Хто володіє нафтогазовими родовищами України?» Доступний за адресою: https://antac.org.ua/news/hto-volodije-naftogazovymi-rodovyschamy-ukrajiny-</p>	<p>Зацікавлені сторони, з якими проводилися консультації, підтвердили, що всі компанії зобов'язані розкривати інформацію про бенефіціарних власників, і що «Звіт ІПВГ за 2017 рік» містить огляд оприлюдненої інформації щодо сировинних компаній.</p>	<p>Задовільний прогрес</p>	

	на лютий 2018 року «з-поміж 114 приватних компаній, які володіють спеціальними дозволами на видобуток нафти і газу, 86 вказали в ЄДР своїх бенефіціарних власників» (стор. 8).	zvit/ . Дата перегляду: 29.10.2020 р.			
БГЗО проаналізувала і документально зафіксувала прогалини або недоліки в оприлюдненні інформації про бенефіціарних власників (#2.5.c)	<p>У «Звіті ІПВГ за 2017 рік» є огляд різних прогалин в ЄДР. Зокрема, зазначається, що «в ЄДР [Єдиному державному реєстрі] не міститься інформації про кінцевих бенефіціарних власників державних і муніципальних підприємств. Натомість, в ЄДР наводиться інформація про засновників (учасників) таких юридичних осіб, в тому числі про органи державної виконавчої влади, що здійснюють їх управління.»</p> <p>Окрім того, у Звіті вказані певні невідповідності інформації, наданої в реєстрі, зокрема, було відзначено, що «... іноді юридичні особи надають неповну або неточну інформацію про своїх бенефіціарних власників, наприклад, розкривають інформацію тільки до рівня номінальних власників або керівників трастами» (стор. 214). Однак у звіті не оцінюється частка таких упущень або невідповідностей.</p>	<p>ІПВГ України (2020 р.), «Звіт ІПВГ України за 2017 рік», розділ 6.6.3, додаток 6. Доступний за адресою: http://eiti.org.ua/documents/zvit-ipvh-ukrai-ny-2017/. Дата перегляду: 20.09.2020 р р.</p> <p>ІПВГ України (2019 р.), «Звіт ІПВГ України за 2019 рік». Доступний за адресою: http://eiti.org.ua/documents/richny-zvit-pro-prohres-za-2019-rik/. Дата перегляду: 15.09.2020 р.</p> <p>Звіт проєкту OpenOwnership (2018 р.), «Вдосконалення прозорості інформації про бенефіціарних</p>	<p>Зацікавлені сторони, з якими проводилися консультації, відзначили, що вони не змогли дати оцінку щодо кількості компаній, які не надали або надали неповну інформацію. У той же час представник уряду відзначив, що нещодавно прийняті поправки до законодавства передбачають щорічне оновлення інформації в реєстрі і дозволять краще контролювати процес звітності.</p> <p>Зацікавлені сторони від організацій громадянського суспільства (ОГС), з якими проводилися консультації, відзначили, що деякий час тому було проведено дослідження щодо розкриття інформації про</p>	Задовільний прогрес	

	<p>Річний звіт про прогрес за 2019 рік містить оцінку багатосторонньою групою прогресу у виконанні вимог ІПВГ, у тому числі прогресу в оприлюдненні інформації про бенефіціарну власність. Наприклад, у Звіті про прогрес за 2019 рік йдеться про те, яка оприлюднена інформація збиралась і запитувалась для Звіту ІПВГ за 2017 рік, а також відзначає поточну роботу по вдосконаленню процесу перевірки і технічного рішення реєстру. Також зазначається, що питання бенефіціарної власності включено до плану дій в рамках партнерства «Відкритий уряд» на 2018-2020 рр.</p> <p>Крім того, було підготовлено кілька аналітичних документів щодо розкриття інформації про бенефіціарну власність в Україні. Наприклад, фахівці OpenOwnership проаналізували ЄДР, оцінили якість даних і зручність у використанні, а також надали рекомендації щодо вдосконалення реєстру. Серед недоліків, які слід виправити, були названі неповнота бази даних, своєчасність надходження даних, неясність процедури перевірки бенефіціарної власності, відсутність деталізації.</p>	<p>власників в Україні: Огляд та рекомендації.» Доступний за адресою: https://www.openownership.org/uploads/improving-beneficial-ownership-transparency-in-ukraine.pdf. Дата перегляду: 29.10.2020 р.</p>	<p>бенефіціарних власників у нафтогазовій галузі. При цьому серйозних побоювань щодо істотних упущень висловлено не було.</p> <p>Представник уряду підкреслив, що в грудні 2019 року у закони, що регулюють розкриття інформації про бенефіціарну власність, були внесені зміни. Зокрема, був удосконалений процес ідентифікації і перевірки підприємств.</p> <p>Зацікавлені сторони, з якими проводилися консультації, також підтвердили, що технічна платформа реєстру застаріла, що викликало певні труднощі у наданні інформації про бенефіціарних власників. Однак, в даний час ведеться робота по вдосконаленню програмного забезпечення, яка дозволила б домогтися таких поліпшень, як чіткий поділ облікових записів для юридичних і бенефіціарних власників.</p>		
--	---	--	---	--	--

			Представник уряду також зазначив, що в майбутньому служби первинного фінансового моніторингу зможуть робити відмітки у реєстрі, чи потребує інформація подальшого підтвердження.	
Уповноважений державний орган або БГЗО розробила порядок для компаній-учасниць з метою забезпечення достовірності інформації про бенефіціарних власників. (#2.5.e)	Існує багато свідчень того, що зацікавлені сторони ІПВГ брали участь у більш широкому обговоренні питання щодо розкриття інформації про бенефіціарних власників, у тому числі про забезпечення достовірності інформації. У «Річному звіті про прогрес за 2019 рік» також висвітлюється поточна робота по вдосконаленню існуючого процесу перевірки (стор. 13).	Міжнародний фонд «Відродження» (2018 р.), «Реєстру бенефіціарних власників третій рік: що далі?». Доступний за адресою: https://www.irf.ua/en/orlovsky_benefitsiary/ . Дата перегляду: 29.10.2020 р. ІПВГ України (2019 р.), «Річний звіт про прогрес за 2019 рік». Доступний за адресою: http://eiti.org.ua/documents/richny-zvit-pro-prohres-za-2019-rik/ . Дата перегляду: 15.09.2020 р.	Представник уряду зазначив, що всі компанії зобов'язані надавати достовірні дані до державного реєстру і регулярно оновлювати інформацію. Було також відзначено, що держреєстратор може переслідувати керівництво компаній за нерозкриття інформації до Реєстру. Водночас, перевірка і контроль правильності поданої в реєстрі інформації є обов'язком служб первинного фінансового моніторингу. Починаючи з квітня 2020 року, обов'язковим є також розкриття інформації про структуру власності за стандартним шаблоном,	Задовільний прогрес

			який в даний час розробляється Мінфіном. Крім того, державні реєстри зобов'язані проводити первинну ідентифікацію бенефіціарного власника. Наприклад, держреєстратор повинен здійснювати запит паспортних даних та інших підтверджуючих документів бенефіціарних власників для встановлення особи фізичної особи.		
Для компаній, зареєстрованих на біржі, в тому числі дочірніх компаній, що знаходяться в повній власності, було оприлюднено назву фондової біржі, а також вказане посилання на реєстраційні документи фондової	У Звіті ІПВГ за 2017 рік зазначено, що інформація про власників 5% і більше акцій акціонерних товариств доступна у базі даних Агентства з розвитку інфраструктури фондового ринку України (АРІФРУ) (стор. 215). Звіт не містить інформації щодо акціонерних компаній, зареєстрованих за кордоном. Згідно з зауваженнями зацікавлених сторін, суб'єкти звітності не включали жодної компанії, акції якої котируються на біржі, зареєстрованої за кордоном. Тому це питання не було спеціально розглянуто у Звіті ІПВГ за 2017 рік. Що стосується власників нерезидентів видобувних компаній, інформація про таких власників доступна на веб-сайті АРІФРУ та в державному реєстрі юридичних осіб.	ІПВГ України (2020 р.) «Звіт ІПВГ України за 2017 рік», розділ 6.6.3. Доступний за адресою: http://eiti.org.ua/documents/zvit-ipvh-ukrai-ny-2017/ . Дата перегляду: 20.09. 2020 р. Агентство з розвитку інфраструктури фондового ринку України. Доступний за адресою: http://smida.gov.ua/db/emitent	Представник уряду зазначив, що компанія зобов'язана надавати цю інформацію в шаблоні, який в даний час розробляється Міністерством фінансів. Також необхідно надати копії документів із зазначенням того, що компанія зареєстрована за кордоном. Представник уряду наголосив на проблемі надання актуальної інформації тими компаніями, власники яких часто змінюються, і підкреслив, що це питання та шляхи його вирішення у даний час	Задовільний прогрес	

<p>біржі, на якій вони зареєстровані (#2.5.f)</p>			<p>Обговорюються з іншими відповідними відомствами.</p>		
<p>Інформація про законних власників та частку власності відповідних компаній є загальнодоступною (#2.5.g)</p>	<p>У звіті ІПВГ за 2017 рік зазначається, що інформація про законних власників міститься в ЄДР (стор. 214).</p>	<p>ІПВГ України (2020 р.), «Звіт ІПВГ України за 2017 рік», розділ 6.6.3. Доступний за адресою: http://eiti.org.ua/documents/zvit-ipvh-ukrai-ny-2017/. Дата перегляду: 20.09.2020 р р.</p>	<p>Зацікавлені сторони, з якими проводилися консультації, відзначили, що в даний час інформація про юридичних власників і бенефіціарних власників представлена в одній графі у державному реєстрі. Вони також відзначили, що наразі відбувається технічне оновлення реєстру, що дозволить розділити цю інформацію на дві окремі графи.</p> <p>Зацікавлені сторони, з якими проводилися консультації, не змогли надати оцінку повноти наданої інформації. Однак вони відзначили, що упущення не є суттєвими.</p>	<p>Задовільний прогрес</p>	

Участь держави (#2.6)

Субвимога ІПВГ	Короткий виклад основних висновків	Джерело (-а) інформації	Короткий виклад думок зацікавлених сторін	Рекомендація з дотримання положень ІПВГ	Пропоновані коригувальні дії та рекомендації
<p>Наявність будь-яких сировинних державних підприємств (ДП), зайнятих у видобувній галузі, було публічно задокументовано (#2.6.а)</p>	<p>У «Звіті ІПВГ України за 2017 рік» пояснюється, що державна участь приносить доходи від діяльності суттєвих компаній, хоча в ньому прямо не згадуються інші порогові значення суттєвості, крім загального порога для відбору всіх суттєвих компаній, а саме 85 млн. грн.</p> <p>У розділі 6.4 «Звіту ІПВГ за 2017 рік» (стор.166-184) пояснюється, що згідно звітності ІПВГ України, будь-яка компанія, в якій державі належить 50% + 1 акція, прямо або опосередковано, вважається ДП, що є набагато ширшим, ніж передбачено українським законодавством (див. нижче).</p> <p>У розділі 6.4 (стор. 166-184) пояснюється, що існує кілька форм, у яких держава бере участь, як прямо, так і опосередковано:</p> <ul style="list-style-type: none"> Акціонерні товариства (АТ) - це компанії, зареєстровані на біржі, які вважаються ДП, якщо держава володіє в них як мінімум 50% + 1 акцією. Ці компанії функціонують на 	<p>ІПВГ України (2020 р.), «Звіт ІПВГ України за 2017 рік», розділи 4.1, 5.1.1, 5.2.1, 5.3.1, 5.4.1, 5.5.1, 5.6.1, 5.7.1, 5.8.1, 5.9.1, 6.4, та додаток 2. Доступний за адресою: http://eiti.org.ua/documents/zvit-ipvh-ukrai-ny-2017/. Дата перегляду: 30.06.2020 р.</p>	<p>Зацікавлені сторони, з якими проводилися консультації, в тому числі й Незалежний Адміністратор (НА), підтвердили, що для визначення суттєвих ДП не було використано жодного іншого порога суттєвості. Для звірки були відібрані всі компанії з рівнем платежів до бюджету понад 85 млн. грн.</p> <p>Окрім того, для забезпечення безперервності і всебічного охоплення, у звіті наведені додаткові дані по компанію «Надра України», навіть якщо компанія не була визнана суттєвою, а, отже, не була включена у процедуру звірки.</p>	<p>Задовільний прогрес</p>	

	<p>комерційній основі, відповідно до законодавства щодо приватних компаній, за винятком того, що до складу ради входять представники держави від відповідних установ.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Державні (унітарні) підприємства (ДП) - це державні корпорації, які створюються на підставі державного законодавства, і функції і рішення в яких приймає призначене профільне міністерство. • Національні акціонерні товариства (НАК) є різновидом гібрида двох попередніх типів ДП, оскільки вони створюються як акціонерні товариства, навіть якщо вони були створені на підставі державного законодавства. 				
<p>Було дано пояснення ролі суттєвих ДП в галузі і чинних норм, що стосуються фінансових відносин між</p>	<p>У звіті розглядаються загальні правила, що стосуються фінансових відносин між урядом і ДП, які здійснюють діяльність у видобувних галузях. Вони коротко викладені в нижченаведених пунктах. У розділі 6.4 зазначається, що уряд визнає свою відповідальність по відношенню до зобов'язань (стор. 170-171) тільки тих компаній, в яких воно має пряме право власності або частку в акціонерному</p>	<p>ІПВГ України (2020 р.), «Звіт ІПВГ України за 2017 рік», розділи 4.1, 5.1.1, 5.2.1, 5.3.1, 5.4.1, 5.5.1, 5.6.1, 5.7.1, 5.8.1, 5.9.1, 6.4, і додаток 2. Доступний за адресою: http://eiti.org.ua/documents/zvit-ipvh-ukrai-ny</p>	<p>За словами Незалежного Адміністратора, в розділі 6.4.2 звіту ІПВГ представлені висновки Бухгалтерських палат з нафтогазового сектору, а також що при затвердженні фінансових планів мали місце численні недоліки і затримки. Однак більшість деталей, що</p>	<p>Задовільний прогрес</p>	<p><u>Відповідно до Вимоги 2.6.а.і.</u>, Україні потрібно забезпечити надання політики і рішень, що стосуються фінансових відносин між урядом і державними підприємствами. Сюди відносяться рішення, що стосуються</p>

<p>урядом і ДП (#2.6.a.i)</p>	<p>капіталі. Тобто в разі акціонерних товариств держава визнає зобов'язання тільки за прямими ДП, але не по дочірнім підприємствам ДП, а також по дочірнім підприємствам дочірніх підприємств і т.д. Уряд не бере на себе відповідальність за зобов'язаннями ДП. Однак деякі ДП, створені Кабінетом Міністрів (КМУ), підтримуються державою. У цьому випадку уряд бере на себе відповідальність за зобов'язаннями за такі компанії.</p> <p>Відповідно до Звіту ІПВГ, фінансові відносини між державою і ДП в основному регулюються двома законами (стор.169): Господарським кодексом від 2003 року і Законом про управління державними підприємствами від 2006 року. Як випливає зі Звіту, всі ДП мають можливість і) отримувати <u>бюджетну підтримку</u> і <u>субсидії</u>; ii) утримувати доходи і <u>реінвестувати</u> у свою власну діяльність; iii) виплачувати <u>дивіденди</u> державі; і iv) залучати <u>фінансування від третіх сторін</u>.</p> <p>З метою забезпечення застосування правил до кожного ДП, ці компанії повинні подати фінансові плани до профільних міністерств для затвердження ними прогнозованих сум по кожній з перерахованих вище фінансових статей, за винятком</p>	<p>2017/. Дата перегляду: 30.06.2020 р.</p> <p>Міністерство юстиції (2003 р.), «Господарський кодекс України» від 2003 року. Доступний за адресою: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text</p> <p>Міністерство юстиції (2006 р.), «Закон про управління державним майном» від 2006 року. Доступний за адресою: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/185-16#Text</p> <p>Міністерство економіки (2 березня 2015 р.), «Наказ № 205: «Про затвердження Порядку складання, затвердження та контролю виконання фінансового плану суб'єкта господарювання державного сектору економіки» Доступний за</p>	<p>містяться у фінансових планах і звітах про їх виконання, є загальнодоступними, та ІПВГ України не змогла порівняти політику з практикою.</p> <p>Усі зацікавлені сторони-представники уряду, громадянського суспільства і ДП, з якими проводилися консультації з цього питання, або висловлювали невпевненість, або підтверджували, що затверджені фінансові плани не були доступні для громадськості.</p> <p>Крім того, у коментарях БГЗО щодо звіту по попередній оцінці було уточнено, що в фінансових планах будуть приведені прогнози ДП щодо фінансових статей відповідно до існуючих правил про фінансові відносини ДП з державою. Отже, тлумачення ДП та держави правил, що стосуються кожного з фінансових елементів, які вимагаються ІПВГ (і кожного ДП), не є</p>		<p>нерозподіленого прибутку ДП, реінвестицій, дивідендів і фінансування третіми сторонами, а також рішень їх дочірніх підприємств і спільних підприємств.</p>
-------------------------------	---	--	--	--	---

	<p>випадків, коли ці компанії є природними монополіями або їх чистий прибуток перевищує 50 млн. грн. (як правило, зареєстровані як АТ). У випадку акціонерних товариств (АТ), КМУ повинен затвердити фінансові плани за погодженням з профільним міністерством, Міністерством економіки і Міністерством фінансів. Фінансові плани повинні бути затверджені до 1 вересня року, що передує фінансовому року, що розглядається. У ці плани можуть вноситися зміни двічі на рік.</p> <p><u>Бюджетні трансферти</u> існують, особливо для компаній вугільної галузі (розділ 5.1.1, стор. 25-31). Як видається, один вид трансфертів відповідає призначенню <u>субсидій</u>: «Державна підтримка вугледобувних підприємств для часткового покриття вартості готової вугільної продукції». Загальна сума субсидій становила 2 121 771 грн. Також існують незначні бюджетні програми для газопроводів (стор. 45-46), бюджет яких складає 601 млн. грн. Було реалізовано тільки 134 400 грн.</p> <p>У звіті йдеться про те, що всі компанії, які знаходяться у державній власності, в тому числі дочірні компанії і спільні підприємства державних підприємств, повинні виплачувати дивіденди</p>	<p>адресою: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0300-15.</p>	<p>загальнодоступними. Нарешті, у коментарях БГЗО також було роз'яснено, що Міністерство економіки надає лише узагальнену інформацію про показники фінансового плану та його виконання. Але ця інформація є занадто узагальненою для її порівняння з фактичною фінансовою звітністю.</p>		
--	--	---	--	--	--

	<p>безпосередньо до державного бюджету, а не своїм материнським компаніям (стор. 168), і що це є незрозумілим для дочірніх компаній державних підприємств. Як приклад, у Звіті зазначено, що неоднозначне законодавство про виплату дивідендів стосується тих компаній, 50% + 1 акція яких є в державній власності, повинні виплачувати дивіденди безпосередньо до державного бюджету. Ці питання призвели до судових спорів між НАК «Нафтогаз», АТ «Укргазвидобування» та іншими (див. Дивідендні виплати, стор. 167-168, 173-174), де основне спірне питання полягало в тому, кому виплачувати дивіденди - в НАК «Нафтогаз» чи до держбюджету.</p> <p>Усі компанії, державні підприємства і АТ, можуть <u>утримувати прибуток</u> і <u>реінвестувати</u> в свою діяльність, за умови, що це затверджено в їх фінансових планах. Що стосується державних підприємств, то 75% їхнього чистого прибутку має бути передано державі (стор. 174, у 2019 році збільшено до 90%), у той час як інші компанії повинні виділяти не менше 30% чистого прибутку на виплату дивідендів (стор. 174).</p>				
--	---	--	--	--	--

	<p>Детальна інформація про фінансування ДП, включаючи <u>фінансування третіми сторонами</u>, наведена на стор. 170. Фінансування з боку пов'язаних сторін відбувається в тих випадках, коли державні і місцеві бюджетні фонди, або спеціальні фонди, спеціальні або загальні, здійснюють вливання капіталу в державні підприємства з метою збільшення їх власного капіталу або бази активів. Державним підприємствам також дозволяється залучати позикове фінансування від третіх сторін шляхом випуску облігацій або надання кредитних ліній і позик. Лише АТ можуть залучати капітал від третіх осіб через власний капітал, але тільки в тому випадку, якщо це затверджено фінансовими планами. У звіті наводиться приклад цього стосовно НАК «Нафтогаз» у 2015 році (стор. 178).</p> <p>У Звіті відсутні посилання на окремі плани, бюджети або фінансові плани для кожного державного підприємства на 2017 рік, а також не вказано, які фінансові плани були затверджені для кожного державного підприємства, оскільки вони не є загальнодоступними. Це, в свою чергу, ускладнює надання звітністю ІПВГ документації про те, чи відповідає практика державних підприємств (викладена нижче)</p>				
--	---	--	--	--	--

	фінансовим правилам державних підприємств.				
Було надано пояснення існуючої практики щодо фінансових відносин між урядом і ДП за рік, що аналізується. (#2.6.a.i)	<p>Відповідно до Звіту ІПВГ за 2017 рік, у 2017 році ДП не підтвердили ніяких відхилень від правил, пов'язаних з фінансовими відносинами між ДП і державою на практиці (стор. 23 38 163 171).</p> <p>Однак у Звіті не представлено документального підтвердження правил та затверджених фінансових планів щодо фактичних цифр (див. вище). Фактичні дані по ДП знаходяться в різних таблицях звіту (див. джерела праворуч), хоча у звітності є деякі незаповнені прогалини:</p> <p>Складаються враження, що <u>бюджетні трансферти</u> і <u>субсидії</u> існують (див. розділи вище). Однак незрозуміло, чи мали місце державні трансферти ДП «Вугільна компанія «Краснолиманська», ДП «Шахтоуправління Південнодонбаське № 1» та ДП «Торецьквугілля».</p> <p><u>Дивіденди</u> державі чітко і вичерпно відображені у звітах всіх компаній в рамках процесу звірки. Однак доходи від дивідендів державних підприємств виглядають неповними, оскільки вони містять лише виплати від деяких суттєвих</p>	<p>ІПВГ України (2020 р.), «Звіт ІПВГ України за 2017 рік», розділи 4.1, 5.1.1, 5.2.1, 5.3.1, 5.4.1, 5.5.1, 5.6.1, 5.7.1, 5.8.1, 5.9.1, 6.4, і додаток 2. Доступний за адресою: http://eiti.org.ua/documents/zvit-ipvh-ukrai-ny-2017/. Дата перегляду: 30.06.2020 р.</p> <p><u>Бюджетні трансферти</u>: нафта і газ (у т.ч. транспортування): таблиця 5.13 (стор. 45-46); титан: сторінка 87; вугілля: таблиця 5.3 (стор. 29).</p> <p><u>Субсидії</u>: нафта і газ (у т.ч. транспортування): титан: сторінка 87; вугілля: таблиця 5.3 (стор. 29).</p> <p><u>Дивіденди</u>: нафта і газ (у т.ч. транспортування): Додаток 10, розділ 18.9 (стор. 373-376); титан:</p>	<p>У ході консультацій із зацікавленими сторонами було з'ясовано, що бюджетні трансферти і субсидії ДП «Вугільних компанія Краснолиманська», ДП «Шахтоуправління Південнодонбаське № 1» і ДП «Торецьквугілля» не були проігноровані, натомість вони не відбулись у зв'язку з нульовими бюджетними трансфертами / дотаціями.</p> <p>НА підтвердив, що у Звіті ІПВГ за 2017 рік терміни «нуль», «-» або «0» використовувалися як взаємозамінні, тобто так, як надали компанії для звітності ІПВГ. НА не зробив жодних додаткових коментарів щодо цих відмінностей.</p> <p>Інші зацікавлені сторони, з якими проводилися консультації, не наводячи конкретних прикладів, відзначили, що методології, що використовуються у</p>	Значний прогрес	Відповідно до Вимоги 2.6.a.i., Україна повинна забезпечити надання практики у сфері фінансових відносин між урядом і державними підприємствами, а також забезпечити, аби звітність ІПВГ доповнювала існуючу практику розкриття інформації, заповнюючи прогалини в оприлюдненню публічному розкритті інформації. Сюди входить нерозподілений прибуток державних підприємств, реінвестиції, дивіденди і фінансування третіми сторонами, а також інформація щодо їхніх дочірніх компаній і спільних підприємств.

	<p>державних підприємств до НАК «Нафтогаз». Дві виплати дивідендів НАК «Нафтогаз», наведені у звіті (не звірені), перевищують загальний поріг суттєвості в 3 млрд. грн.</p> <p><u>Нерозподілений прибуток</u>: інформація надана по всіх державних підприємствах. Проте існують відмінності між звітністю ІПВГ та іншими загальнодоступними джерелами. Наприклад, схоже, що перевірена фінансова звітність НАК «Нафтогаз» за 2017 рік вказує на те, що компанія не розподілила 80 млрд. грн. прибутку. Проте, згідно інформації в таблиці 5.16 (стор. 48), НАК «Нафтогаз України» не утримував прибуток за розглянутий період. Розбіжності між нерозподіленим прибутком у Звіті ІПВГ і у перевірених фінансових звітах викликають сумніви щодо повноти та достовірності даних у Звіті ІПВГ, навіть якщо відмінності в цифрах можуть бути викликані відмінностями в основі обліку наданої інформації (тобто облік за касовим методом та облік за методом нарахування).</p> <p><u>Реінвестування</u>: інформація надана по всіх державних підприємствах. Проте, існують розбіжності щодо нерозподіленого прибутку. Конкретний</p>	<p>додаток 10, розділ 18.9 (стор. 373-376); вугілля: додаток 10, розділ 18.9 (стор. 373-376).</p> <p><u>Нерозподілений прибуток</u>: нафта і газ (у т.ч. транспортування): таблиця 5.16 (стор. 48); титан: таблиця 5.35 (стор. 87); вугілля: таблиця 5.6 (с.31) та додаток 14 (стор. 412-414).</p> <p><u>Реінвестування</u>: нафта і газ (у т.ч. транспортування): таблиця 5.16 (стор. 48); титан: таблиця 5.35 (стор. 87); вугілля: таблиця 5.6 (стор. 31) та додаток 14 (стор. 412-414).</p> <p>Фінансування третіми особами (борг і власний капітал): нафта і газ (у т.ч. транспортування): таблиці 5.16-5.18 (стор. 47-50); титан: таблиця 5.35 (стор. 87); вугілля: таблиці 5.5, 5.7 (стор.30-</p>	<p>звітності ІПВГ і у фінансових звітах, можуть відрізнятись, при цьому фінансові звіти потенційно можуть консолідувати нерозподілений прибуток дочірніх підприємств.</p> <p>Наостанку, НА та інші зацікавлені сторони, з якими проводилися консультації, зазначили, що державні підприємства не зобов'язані повідомляти про збір доходів у вигляді дивідендів від своїх дочірніх компаній в рамках звітності ІПВГ. Крім того, дані від компаній, в яких ДП володіють лише меншоритарними пакетами акцій, не були запитані.</p>		
--	---	---	---	--	--

	<p>приклад - фінансовий звіт, перевірений аудитором НАК «Нафтогаз України» за 2017 рік, згідно з яким у дочірні компанії і операційну діяльність було реінвестовано 14,438 млн. грн., у той час як у звіті ІПВГ за 2017 рік вказано «нуль» (табл. 5.16, стор. 48).</p> <p><u>Фінансування третіми сторонами:</u> як правило, інформація по фінансуванню третіми сторонами надається, і їх загальні суми вказуються у Звіті ІПВГ. Автори не проводили порівняння всіх даних про фінансування третіми сторонами з фінансовою звітністю державних підприємств.</p> <p>Механізми фінансування щодо дочірніх компаній, спільної діяльності і спільних підприємств компаній «Укргазвидобування», НАК «Нафтогаз України», АТ «Укртрансгаз», АТ «Укртранснафта» незрозумілі або відсутні.</p> <p>Наприклад, схоже, що дані про фінансування компанії «Укргазвидобування» третіми сторонами були надані. (таблиці 5.16, 5.17 & 5.18, стор. 47-50).</p> <p>Існують також внутрішні невідповідності у Звіті ІПВГ. Схоже, що таблиці 5.17 і 5.18 (стор. 47-50) відносяться до одних і тих</p>	<p>31), стор. 31, додаток 14 (стор. 412-414).</p> <p>НАК «Нафтогаз України» (2018 р.), «Фінансова звітність за 2017 рік, перевірена аудитором», доступний за адресою: http://www.naftogaz.com/files/Zvity/NAK_AnRep2017_EN.pdf</p> <p>Державна судова адміністрація України (2018 р.), «Постанова Верховного суду України від 02.10.2018 року у справі № 2а-18853/10/2670». Доступна за адресою: http://reyestr.court.gov.ua/Review/76906087</p> <p>ПАТ «Укрнафта» (2018 р.), 'Окрема фінансова звітність за міжнародними стандартами фінансової звітності від 21 грудня 2017 року». Доступна за адресою: https://www.ukrnafta.com/data/Investor_news/Ok</p>			
--	---	--	--	--	--

	же наборів даних, хоча вони отримані з різних відкритих документів. Якщо вони взаємопов'язані, то в таблиці 5.18 були б заповнені прогалини за позиками, перерахованим в таблиці 5.17, шляхом включення дат погашення за позиками, забезпеченим державними гарантіями. Однак графіки погашення цих позик залишаються незрозумілими.	rema%20zvitnist%202017.pdf			
Уряд і державне підприємство (підприємства) розкрили інформацію про ступінь володіння ними гірничодобувними, нафтогазовими компаніями, що працюють в нафтогазовому та гірничодобувному секторі країни, в тому числі тими, які належать їхнім дочірнім	<p>Звіт містить інформацію про рівень державної власності у всіх компаніях і у різних розділах розкриває інформацію про ДП.</p> <p>У додатку 2 по кожному державному підприємству вказано відповідне профільне міністерство або основне державне підприємство, що має частки участі в кожному з них. У ньому також зазначено умови, пов'язані із зобов'язаннями ДП, де держава, схоже, бере на себе зобов'язання лише щодо НАК «Нафтогаз»: "Держава приймає ризик збитків, пов'язаних з діяльністю НАК «Нафтогаз України», в межах вартості його акцій» (стор. 274-280). Однак незрозуміло, чи включені у звіт ІПВГ усі асоційовані компанії (компанії, що належать меншості акціонерам) і спільні підприємства, а також чи включені чи дочірні компанії дочірніх підприємств ДП у звіт ІПВГ або ж чи є</p>	<p>ІПВГ України (2020 р.), «Звіт ІПВГ України за 2017 рік», розділи 4.1, 5.1.1, 5.2.1, 5.3.1, 5.4.1, 5.5.1, 5.6.1, 5.7.1, 5.8.1, 5.9.1, 6.4, та додаток 2. Доступний за адресою: http://eiti.org.ua/documents/zvit-ipvh-ukrai-ny-2017/. Дата перегляду: 30.06.2020.</p> <p><u>Рівні власності в ДП:</u> нафта і газ (у т.ч. транспортування): таблиці 5.9, 5.10 (стор. 40-41); титан: сторінка 87; вугілля: сторінка 27, додаток 14 (стор. 412-414). Усі: додаток 2 (стор. 274-280).</p>	<p>Зацікавлені сторони підтвердили, що умови, які застосовуються до дочірніх компаній ДП, які зареєстровані як приватні компанії, такі ж, як і до звичайних приватних компаній, тобто до повністю оплаченим акціонерного капіталу.</p> <p>В ході консультацій НА роз'яснив, що інформація надана тільки по дочірнім підприємствам, що знаходяться під безпосереднім контролем і належить мажоритарним акціонерам. Проте, збір інформації по дочірнім підприємствам здійснювався з використанням типових форм звітності. Крім того, як</p>	Значний прогрес	Відповідно до Вимоги 2.6.a.ii, Україні слід забезпечити розкриття повної інформації про рівень участі держави в усіх ДП, їх дочірніх і асоційованих компаніях, спільної діяльності і підприємствах, а також про умови, пов'язані з акціями акціонерного капіталу.

<p>компаніям і спільним підприємствам. Було надано інформацію щодо умов, пов'язаних з цими частками власності. (#2.6.a.ii)</p>	<p>інформація про них у відкритому доступі по всіх ДП. Інформація про безпосередніх дочірніх або асоційованих компаніях включена до загальнодоступних фінансових звітів.</p> <p>У всіх угодах про спільні підприємства ПАТ «Укргазвидобування» і ПАТ «Укрнафта» відсутні дані про дольову участь в акціонерному капіталі або про умови, передбачені для їх участі в акціонерному капіталі. Незважаючи на їх доступність через загальнодоступні документи, умови, пов'язані з кожною часткою участі в акціонерному капіталі, не описані у жодному із загальнодоступних документів.</p> <p>Аналіз перевіреної фінансової звітності «Укрнафти» за 2017 рік вказує на наявність двох додаткових асоційованих компаній, які не згадуються у звітності ІПВГ, одна з яких, схоже, займається видобувною діяльністю (ТОВ «СП «Бориславська нафтова компанія»). Крім того, у фінансовій звітності не підтверджується одна дочірня компанія, про яку йдеться у звітності ІПВГ (ТОВ «Трансмунай», 50% акцій якої належить АТ «Укртранснафта»). Точні умови володіння акціями АТ «Укртранснафта» не зрозумілі.</p>	<p><u>Дочірні компанії</u> нафта і газ (у т.ч. транспортування): таблиці 5.9, 5.10, 5.12 (стор. 40-41,43-45), сторінка 214; титан: сторінка 87; вугілля: таблиці 5.1 (стор. 26-27), додаток 14 (стор. 412-414).</p> <p>НАК «Нафтогаз України» (2018 р.), «Фінансова звітність за 2017 рік, перевірена аудитором», доступний за адресою: http://www.naftogaz.com/files/Zvity/NAK_AnRep2017_EN.pdf</p> <p>ПАТ «Укрнафта» (2018 р.), «Окрема фінансова звітність за міжнародними стандартами фінансової звітності від 21 грудня 2017 року». Доступна за адресою: https://www.ukrnafta.com/data/Investor_news/Okrema%20zvitynist%202017.pdf</p>	<p>це підтвердили інші зацікавлені державні органи, жодне державне підприємство не має права власності на інші окремі юридичні особи, хоча в рамках цих підприємств існують окремі підрозділи, які здійснюють окрему діяльність.</p> <p>У 2017 році не було діючих Угод про розподіл продукції (УРП), за винятком одного УРП за участю ВАТ «Чорноморнафтогаз». Це пов'язано з територіями, що не підконтрольними Україні, як описано в розділі 4.1 звіту. У звіті також описується арбітражний розгляд, пов'язане з цими СРП, між НАК «Нафтогаз» і Російською Федерацією щодо діяльності, пов'язаної з територією і інфраструктурою, на які поширюється СРП. ТОВ «Води України» підтверджено в якості дочірньої компанії несуттєвого ДП.</p> <p>НА та інші зацікавлені сторони відзначили, що був</p>		
--	--	--	---	--	--

	<p>Звіт ІПВГ вказує на те, що у вугільній галузі немає дочірніх або асоційованих компаній, а є тільки підрозділи і шахти.</p> <p>Незважаючи на те, що більшість випадків дольової участі дочірніх підприємств ДП викладені в загальнодоступних документах, умови, що стосуються різних видів участі в акціонерному капіталі (наприклад, повністю оплачений власний капітал, вільний власний капітал або процент від чистого прибутку), не наведені в загальнодоступних документах. В якості одного з прикладів, умови, що застосовуються до частки участі ПАТ "Укрнафта" в капіталі СП «ТОВ «Укркарпатоіл ЛТД», не наведено в публічних документах (або в Звіті ІПВГ).</p>	<p>ПАТ «Укргазвидобування» (2018 р.), «Фінансова звітність і звіт незалежного аудитора за 2017 рік», доступна за адресою: http://ugv.com.ua/uploads/1522851503.pdf</p>	<p>зроблений запит звітності по ДП і їх найближчим дочірнім підприємствам, що належать мажоритарним акціонерам, хоча вимога інформації про дочірні підприємства дочірніх компаній не була обов'язково. Крім того, не запитувалися дані по компаніям, що належать міноритарним акціонерам ДП.</p> <p>В якості приклада відсутності даних по дочірнім підприємствам, згідно корпоративної інтернет-сторінки ПАТ «Укрнафта», існує кілька активів і компаній, що належать компаніям, які не були відображені у звіті ІПВГ, хоча вони були вказані під час розкриття інформації Укрнафтою.</p> <p>Незалежному адміністратору був також наданий приклад АТ «Укргазвидобування» (УГВ), при цьому НА підтвердив, що інформації щодо участі в акціонерному</p>		
--	--	---	--	--	--

			капіталі немає у відкритому доступі.		
Було розкрито інформацію стосовно будт-яких змін у розмірі ДП або державної власності за звітний період, у тому числі й умови транзакцій. (#2.6.a.ii)	У звіті наголошується, що за звітний період ніяких змін у власності держави не відбулося: вугільні компанії - див. стор. 25; нафта і природний газ - стор. 23; титан - стор. 87. У інших галузях видобувної промисловості ДП відсутні. У вигляді категоричної заяви, у звіті наголошується, що «Згідно з інформацією, наданою підзвітними компаніями, збільшення статутного капіталу таких компаній у 2017 р. не здійснювалось.» (розділ 6.4.4.4, стор. 178).	ІПВГ України (2020 р.), «Звіт ІПВГ України за 2017 рік», розділи 4.1, 5.1.1, 5.2.1, 5.3.1, 5.4.1, 5.5.1, 5.6.1, 5.7.1, 5.8.1, 5.9.1, 6.4, та додаток 2. Доступний за адресою: http://eiti.org.ua/documents/zvit-ipvh-ukrai-ny-2017/ . Дата перегляду: 30.06.2020 р. <u>Дочірні компанії:</u> Нафта і газ (у т.ч. транспортування): таблиці 5.9, 5.10, 5.12 (стор. 40-41,43-45), сторінка 214; Титан: Сторінка 87; Вугілля: Таблиці 5.1 (стор. 26-27), додаток 14 (стор. 412-414).	Деякі прогалини в інформації щодо акціонерного капіталу були заповнені через публічні джерела, наприклад, щодо угоди про спільну діяльність (ТОВ «Карпатигаз»), згідно якої у 2017 році УГВ володів 49,99% акцій (Фінансовий звіт, перевірений аудитором за 2017 рік, стор. 21-22).	Значний прогрес	
Було оприлюднено детальну інформацію	Опис державних позик та гарантій позик наведено у розділі 6.4.4 (стор. 175-181). Згідно зі Звітом, ДП можуть звертатися за кредитами і надавати їх (стор. 169). Для	ІПВГ України (2020 р.), «Звіт ІПВГ України за 2017 рік», розділи 4.1, 5.1.1, 5.2.1, 5.3.1, 5.4.1,	Консультації із зацікавленими сторонами щодо позик і гарантій за позиками в основному були		Відповідно до Вимоги 2.6.a.ii, Україні необхідно забезпечити ідентифікацію всіх позик або гарантій за

<p>про будь-які позики або гарантії по кредитах гірничодобувним, нафтогазовим компаніям, що працюють на території країни, в тому числі термін і умови кредитування (тобто графік погашення і процентна ставка). (#2.6.a.ii)</p>	<p>отримання гарантій ДП повинні отримати дозвіл Міністерства фінансів і Міністерства економічного розвитку (стор. 169)</p> <p>За даними Звіту, у вугільній галузі існував один кредит під державні гарантії, наданий ПАТ «Лисичанськвугілля». Кредит був наданий Банком розвитку Китаю в грудні 2011 року, договір про надання державної гарантії по кредиту був укладений в тому ж місяці (стор. 30). У звіті зазначено загальну суму кредиту, в тому числі невідповідність між даними, наданими урядом і компанією, в розмірі 381,6 млн. грн., Яке НА не зміг з'ясувати. Також представлена інформація про платежі українського уряду в 2017 р від імені компанії, у тому числі суми простроченої заборгованості по кредиту від ДП перед державою. Однак інформація про термін кредитування, графік погашення та процентні ставки не розкривається.</p> <p>Звіт і надана інформація вказують на те, що у кількох нафтогазових ДП існує непогашена заборгованість за позиками, отриманими від держави, або непогашена заборгованість за позиками, отриманими під державні гарантії. Схоже, що загальна сума державних гарантій, наданих НАК</p>	<p>5.5.1, 5.6.1, 5.7.1, 5.8.1, 5.9.1, 6.4, та додаток 2. Доступний за адресою: http://eiti.org.ua/documents/zvit-ipvh-ukrai-ny-2017/. Дата перегляду: 30.06.2020 р.</p> <p><u>Гарантії та угоди по позиках і кредитні транзакції:</u> нафта і газ (в т.ч. транспортування): таблиці 5.15, 5.17 (стор. 47,49); титан: стор. 87; вугілля: таблиці 5.4-5.5 (стор. 30).</p>	<p>спрямовані на забезпечення ясності звітності ІПВГ, в тому числі при порівнянні з іншими загальнодоступними документами. У ході консультацій було підтверджено, що НАК «Нафтогаз України» не надала дані про графіки погашення всіх позик і державних гарантій. Також було підтверджено, що ПАТ «Укрнафта» оскаржує свій борг перед державою в розмірі 26,9 млрд. грн., і в даний час сторони є учасниками судового процесу.</p>		<p>позиками, наданими урядом або державним підприємством (-ами) нафтовим, газовим і гірничодобувним компаніям, що працюють на території країни, в тому числі їх загальну суму, непогашені залишки, процентні ставки і графіки погашення.</p>
---	---	---	--	--	--

	<p>«Нафтогаз України» та іншим компаніям розкрита. Однак у звіті не уточнюється, які з кредитів АТ «Укргазвидобування» забезпечені державними гарантіями, а також які схеми фінансування відносяться до їх спільних підприємств, діяльності або дочірніх підприємств.</p> <p>У Звіті ІПВГ існують прогалини у висвітленні інформації. Зокрема, в ньому зазначено три «оплати сервісного збору» нафтових ДП в обмін на державні гарантії по їх позиках. Крім того, Звіт містить інформацію про вартість п'яти непогашених позик третіх сторін нафтовим компаніям, деякі з яких гарантовані державою. Хоча у Звіті ІПВГ не роз'яснені умови, графік погашення, процентні ставки і непогашені суми. Рівень державної гарантії, що надається по кожній з позик, залишається незрозумілим.</p> <p>У Звіті також зазначено, що ПАТ «Укрнафта» не має заборгованості перед урядом, проте фінансова звітність НАК «Нафтогаз України», перевірена аудитором, вказує на те, що на кінець 2017 року її заборгованість за позиками становила в цілому 26.92 млрд. грн. Звіт ІПВГ за 2017 рік не містить жодних подробиць щодо даного спору, крім</p>				
--	--	--	--	--	--

	<p>згадки про його існування, з посиланням на додаткову документацію.</p> <p>Разом з тим, у Звіті все ж вказано на наявність позик і гарантій по позиках для АТ «Укртрансгаз», без пояснення термінів і графіка їх погашення.</p> <p>У Звіті є твердження про те, що всі зобов'язання за позиками були виконані, однак, підстави для такого висновку незрозумілі, а також незрозуміло, чи стосується термін «зобов'язання за позиками» до погашення.</p> <p>На додаток до вищесказаного, інформація про деякі позики і гарантії, надані державою або ДП на користь своїх дочірніх компаній або інших видобувних компаній, залишається нерозкритою. Один із прикладів таких можливих боргів було виявлено по ТОВ «Спільне підприємство» Укркарпатоїл», яке повністю належить ПАТ «Укрнафта». Це пов'язано в основному з податковою заборгованістю.⁸⁴</p>				
<p><i>ДП розкрили фінансову звітність,</i></p>	<p><i>У додатку 12 наводиться інформація про те, які ДП і приватні компанії опублікували свої фінансові звіти,</i></p>	<p>ІПВГ України (2020 р.), «Звіт ІПВГ України за 2017 рік», додаток 12,</p>			

⁸⁴ Українська енергетика (2017 рік), «Нафту – фірмам, проблеми – громадам». Матеріал доступний за адресою: <https://ua-energy.org/uk/posts/naftu-firmam-problemy-hromadam>

<p>перевірену аудитором, або ж основні фінансові документи (баланс, звіт про прибутки і збитки, рух грошових коштів), у випадках, коли фінансова звітність недоступна (#2.6.b)</p>	<p>перевірені аудитором, а також посилання на шість таких звітів.</p>	<p>стор. 387-392. Доступний за адресою: http://eiti.org.ua/documents/zvit-ipvh-ukrai-ny-2017/. Дата перегляду: 30.06.2020 р.</p> <p>Фінансова звітність. Перевірена аудитором:</p> <ul style="list-style-type: none"> • НАК «Нафтогаз України»: http://www.naftogaz.com/files/Zvity/NAK_AnRep2017_UA.pdf • АТ «Укргазвидобування»: http://www.ugv.com.ua/page/docs?count=1 • ПАТ «Укрнафта»: https://www.ukrnafta.com/data/lvestor_news/Okrema%20finansova%20zvitnist%202017_SKORYGOVANA.pdf • АТ «Укртрансгаз»: http://utg.ua/utg/about-company/reports.html 			
--	---	--	--	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> • АТ «Укртранснафта»: https://www.ukrtransnafta.com/dokumenti/ • АТ «Об'єднана гірничо-хімічна компанія»: https://umcc.com.ua/purchase 			
<p>Країна надала інформацію щодо правил і процедур, пов'язаних з операційними і капітальними витратами ДП, закупівлями, субпідрядами і корпоративним управлінням, наприклад, склад і призначення Ради директорів,</p>		<p>Наприклад, «Звіт ІПВГ за 2017 рік», розділ 7.1. або</p> <p>Веб-сторінка Міністерства енергетики та вугільної промисловості України розділ «Законодавство»: www.... (дата перегляду: 9.08.2018 р.).</p>			

мандат Ради директорів, кодекс поведінки. (#2.6.c)					
--	--	--	--	--	--

Вимога 3: Розвідка та видобуток

Дані про видобуток (#3.2)					
Субвимога ІПВГ	Короткий виклад основних висновків	Джерело (-а) інформації	Короткий виклад думок зацікавлених сторін	Рекомендація з дотримання положень ІПВГ	Пропоновані коригувальні дії та рекомендації
Були розкриті дані про загальні обсяги виробництва по видах продукції (#3.2)	<p>У Звіті ІПВГ за 2017 рік відзначається, що за результатами обговорення в БГЗО до переліку для звірки були включені такі мінерали (стор. 233-234):</p> <ul style="list-style-type: none"> • вугілля; • сира нафта; • природний газ; • залізні руди; • титанові руди; • марганцеві руди; • транспортування нафти та природного газу. 	<p>ІПВГ України (2020 р.), «Звіт ІПВГ України за 2017 рік», розділи 7.1, 5.1-5.9. Доступний за адресою: http://eiti.org.ua/documents/zvit-ipvh-ukrai-ny-2017/. Дата перегляду: 20.09.2020 р р.</p> <p>Наказ Служби безпеки України № 440 «Про затвердження</p>	<p>Зацікавлені сторони, з якими проводилися консультації, не висловили жодних занепокоєнь щодо даних, представлених у Звіті ІПВГ за 2017 рік.</p> <p>Представник уряду підтвердив, що інформація про державні запаси і, відповідно, про обсяги видобутку дорогоцінних /рідкісних металів, в тому числі титанових руд, вважається державною таємницею. Також було відзначено, що проблема</p>	Задовільний прогрес	<p>Відповідно до вимоги 3.2, Україні необхідно забезпечити розкриття інформації про обсяги виробництва та вартості всіх видобуваються в Україні сировинних товарів, у тому числі титанової руди.</p> <p>Україні також рекомендується продовжувати вживати заходів із забезпечення чіткого роз'яснення відмінностей в методиках, що застосовуються різними відомствами. Крім того, Україні слід розглянути питання про систематичне надання відповідними державними органами даних про</p>

	<p>У Звіті ІПВГ за 2017 рік наведені обсяги видобутку вугілля (стор. 34-36), нафти (стор. 58-64), природного газу (стор. 58-64), заліза (стор. 83-84), титану (стор. 89) і марганцю (стор. 93). Крім того, у звіті наведені обсяги видобутку будівельних матеріалів, в тому числі вогнетривких глин (стор. 98), високоплавких глин (стор. 102), кварцового піску (стор. 106) і будівельних каменів (стор. 110-111).</p> <p>У звіті ІПВГ за 2017 рік представлено обсяги видобутку титанових руд на основі даних Геологічної служби США. Крім того, Звіт містить інформацію щодо обсягів виробництва, про які повідомляють дві з семи титанових компаній. Згідно з Наказом СБУ «Про затвердження відомостей, що становлять державну таємницю», відомості про запаси титанової руди</p>	<p>відомостей, що становлять державну таємницю». Доступний за адресою: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0902-05#Text. Дата перегляду: 22.09.2020 р.</p>	<p>засекречування цих металів не є новою, і вже деякий час ведуться переговори щодо надання цієї інформації.</p> <p>Представник уряду також пояснив, що відмінності в інформації про обсяги видобутку вугілля, наданої трьома відомствами, обумовлені застосуванням різних методологій. Наприклад, було відзначено, що основна різниця може виникати через те, що одні відомства розраховують обсяги видобутку вугільних пластів з домішками, в той час як інші базують свої розрахунки на обсягах видобутку очищеного вугілля.</p>		<p>вартість продукції гірничодобувної промисловості.</p>
--	---	---	---	--	--

	<p>вважаються державною таємницею.</p> <p>У звіті також відзначається, що існує кілька джерел інформації, які надають дані про обсяги видобутку вугілля (Державна служба статистики, Міністерство енергетики, Державна служба геології та надрокористування), і що відмінності в значеннях обумовлені відмінностями в застосовуваних методиках.</p>				
<p>Були розкриті дані про загальні обсяги виробництва по видах продукції (#3.2)</p>	<p>У Звіті ІПВГ за 2017 рік наведені виробничі показники по вугіллю, нафті, природному газу (стор.115). Крім того, у звіті представлена виручка від реалізації товарної продукції із залізної, марганцевої і титанової руд (стор. 116-117). Також відзначається відсутність загальнодоступної інформації про виробничі показники будівельних матеріалів, у тому числі вогнетривких глин,</p>	<p>ІПВГ України (2020 р.), «Звіт ІПВГ України за 2017 рік», розділи 7.1.1, 5.10.1.1. Доступний за адресою: http://eiti.org.ua/documents/zvit-ipvh-ukrai-ny-2017/. Дата перегляду: 20.09.2020 р р.</p>	<p>Зацікавлені сторони, з якими проводилися консультації, не вислови жодних занепокоєнь щодо даних, представлених у «Звіті ІПВГ за 2017 рік».</p> <p>Див. підрозділ вище щодо даних по видобутку вугілля і титанових руд.</p>	<p>Значний прогрес</p>	

	<p>високоплавких глин, кварцевого піску і будівельного каміння (стор. 117). Однак, в рамках проведення звірки у Звіті ІПВГ за 2017 рік жоден з цих будівельних матеріалів не вироблявся суттєвими компаніями.</p> <p>Виробничі показники по титановій руді базуються на даних, наданих двома видобувними компаніями, у той час як в країні налічувалося сім компаній, які виробляють цю продукцію.</p>				
<p><i>Джерела даних про виробництво і інформація про метод розрахунку даних про виробництво були розкриті. (#3.2)</i></p>	<p><i>Звіт ІПВГ за 2017 рік містить три джерела інформації про обсяги видобутку вугілля (стор. 34-37). Для оцінки вартості видобутку вугілля Незалежний Адміністратор використав інформацію про обсяги видобутку вугілля, надану Міністерством енергетики України. Обсяги видобутку нафти, природного газу, залізних і марганцевих руд,</i></p>	<p>ІПВГ України (2020 р.), «Звіт ІПВГ України за 2017 рік», розділи 5.1-5.9. Доступний за адресою:</p> <p>http://eiti.org.ua/documents/zvit-ipvh-ukrai-ny-2017/.</p> <p>Дата перегляду: 20.09.2020 р р.</p>			

	<p>вогнетривких глин, високоплавких глин, кварцового піску і будівельних каменів базуються на даних Державної служби геології та надр України. Обсяги видобутку титанової руди базуються на даних Геологічної служби США і даних, наданих компаніями.</p> <p>У «Звіті ІПВГ за 2017 рік» відзначається, що інформація про вартість виробництва у розбивці по сировинним товарам наразі є загальнодоступною. Тому щодо нафти, природного газу і вугілля Незалежний Адміністратор надав розрахунки на основі середньозважених цін в 2017 році (стор. 115). У той же час Незалежний Адміністратор використовував інформацію, представлену підзвітними компаніями, для оцінки виробничих показників по залізним,</p>				
--	---	--	--	--	--

	марганцевим і титановим рудам (стор. 116-117).				
--	--	--	--	--	--

Вимога 4: Збір доходів

Надання повної інформації про податки і доходи (#4.1)					
Субвимога ІПВГ	Короткий виклад основних висновків	Джерело (-а) інформації	Короткий виклад думок зацікавлених сторін	Рекомендація з дотримання положень ІПВГ	Пропоновані коригувальні дії та рекомендації
БГЗО погодила визначення суттєвості для потоків доходів, в тому числі будь-які порогові значення для звітності, а також розглянуті варіанти і обґрунтування визначення суттєвості (#4.1.b)	<p>Згідно з попереднім дослідженням за 2017 рік, первинним звітом за 2017 рік і протоколу засідання БГЗО від листопада 2019 року, Незалежний Адміністратор спочатку проаналізував найбільші потоки доходів, на які в сукупності припадає 99% всіх державних доходів від видобутку з метою визначення суттєвих потоків доходів.</p> <p>Далі БГЗО обговорила перелік передбачуваних</p>	<p>ІПВГ України (2020 р.), «Звіт ІПВГ України за 2017 рік», розділ 7.1.2. Доступний за адресою: http://eiti.org.ua/documents/zvit-ipvh-ukrai-ny-2017/. Дата перегляду: 20.09.2020 р р.</p> <p>ІПВГ України (2019 р.), «Попереднє дослідження за 2017 рік». Надано Міжнародному секретаріату ІПВГ.</p>	<p>НА підтвердив, що для вибору суттєвих потоків доходів було застосовано наступний підхід:</p> <ul style="list-style-type: none"> По-перше, була зібрана інформація по всіх видах платежів від усіх видобувних компаній. По-друге, НА відібрав найбільші потоки доходів, на які припадало в сукупності 99% всіх платежів видобувних компаній на адресу уряду. Потім МГГ проаналізувала список потоків доходів і представила свої пропозиції щодо виключення акцизного податку та 	Задовільний прогрес	

	<p>істотних потоків доходів і погодилася виключити акцизний податок з переліку істотних потоків доходів як платіж, який не має прямого відношення до видобувного сектору і не робить істотного впливу на повноту звітності (оцінений у 2,5 млрд. грн. або приблизно у 93 млн. дол. США). Сума найменшого потоку доходів, включеного на основі цього підходу, склала 3 млрд. грн., або близько 115 млн. дол. США.</p> <p>Крім того, члени БГЗО домовилися про включення наступних джерел доходу:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Земельний збір; • Екологічний податок; • Дивіденди і виплата частки в чистому прибутку; • Збори за надання та продовження спеціальних дозволів на користування надрами 	<p>ІПВГ України (2019 р.), «Первинний звіт за 2017 рік». Надано Міжнародному секретаріату ІПВГ.</p> <p>ІПВГ України (2019 р.), «Протокол засідання БГЗО від 22 листопада 2019 року». Надано Міжнародному секретаріату ІПВГ.</p>	<p>додаванню чотирьох додаткових потоків доходів.</p> <p>Зацікавлені сторони, з якими проводилися консультації, підтримали ідею про те, що акцизний податок не має прямого відношення до видобувної галузі, і не висловили жодних занепокоєнь щодо підходу, застосованого до визначення порогового значення і потоків суттєвих доходів.</p>		
--	---	---	---	--	--

	<p>та доходи від продажу таких дозволів.</p> <p>У Звіті ІПВГ за 2017 рік документально відображені міркування щодо включення чотирьох вищезазначених потоків доходів.</p> <p>В результаті, всі суттєві потоки доходів склали 97,59% від загального обсягу платежів (стор. 245).</p>				
<p>БГЗО погодила визначення суттєвості для потоків доходів, в тому числі будь-які порогові значення для звітності, а також розглянуті варіанти і обґрунтування визначення суттєвості (#4.1.b)</p>	<p>Попереднє дослідження для Звіту ІПВГ за 2017 рік містить у оцінку суттєвості різних видобувних підгалузей. Результати дослідження підтверджують, що нафта, газ, вугілля, а також залізні, титанові і марганцеві руди є суттєвими підгалуззями в 2017 фінансовому році. Крім того, наголошується, що БГЗО погодила включити деяку контекстуальну інформацію щодо</p>	<p>ІПВГ України (2020 р.), «Звіт ІПВГ України за 2017 рік», розділ 7.1.2. Доступний за адресою: http://eiti.org.ua/documents/zvit-ipvh-ukrai-ny-2017/. Дата перегляду: 20.09.2020 р.</p> <p>ІПВГ України (2019 р.) «Попереднє дослідження за 2017 рік». Надано Міжнародному секретаріату ІПВГ</p>	<p>Зацікавлені сторони не висловили жодних занепокоєнь щодо порога суттєвості, встановленого для компаній на 2017 фінансовий рік.</p>	<p>Значний прогрес</p>	<p>Відповідно до вимоги 4.1, Україні слід надати оцінку суттєвості всіх видобувних підприємств, в тому числі й тих, які працюють в підгалузях уранової і торієвої руди. Якщо така інформація недоступна, БГЗО необхідно надати пояснення будь-яких перешкод, що заважають розериттю такої інформації, а також будь-яких кроків, зроблених для вирішення цих питань. З метою підвищення ефективності реалізації, Україні рекомендується продовжити триваючу роботу із регулярного розкриття інформації про податки і доходи з метою забезпечення повного і достовірного своєчасного</p>

	<p>будівельних матеріалів. У той же час, як видається, у попередньому дослідженні і у Звіті ІПВГ за 2017 рік не міститься коментарів щодо суттєвості уранової підгалузі та її внеску до загальних доходів видобувної галузі у 2017 фінансовому році.</p> <p>Згідно з попереднім дослідженням за 2017 рік, первинним звітом за 2017 рік і протоколом засідання БГЗО від листопада 2019 року, для відбору суттєвих компаній було встановлено поріг суттєвості в розмірі 85 млн грн (приблизно 3,5 млн дол. США). У протоколі засідання БГЗО від листопада 2019 року уточнюється, що цей поріг був запропонований тому, що загальна виручка всіх компаній, що знаходяться нижче порога суттєвості у 85 млн. грн., становить 1% і менше від усіх платежів.</p>	<p>ІПВГ УКРАЇНИ (2019 р.), «Первинний звіт за 2017 рік». Наданий Міжнародному секретаріату ІПВГ.</p> <p>ІПВГ України (2019 р.), «Протокол засідання БГЗО від 22 листопада 2019 року». Наданий Міжнародному секретаріату ІПВГ.</p>			<p>розкриття державної інформації про доходи видобувних компаній шляхом розкриття регулярної інформації урядом і компаніями.</p>
--	--	---	--	--	--

	Список усіх суттєвих компаній наведено в додатку 2.				
Перелік і опис потоків доходів, які вважаються суттєвими, є в загальному доступі. (#4.1.b)	«Звіт ПВГ за 2017 рік» містить перелік усіх суттєвих потоків доходів (стор. 244-245) та їх докладний опис (стор.192-210).	ІПВГ України (2020 р.), «Звіт ІПВГ України за 2017 рік», розділ 6.5. Доступний за адресою: http://eiti.org.ua/documents/zvit-ipvh-ukrai-ny-2017/ . Дата перегляду: 20.09.2020 р.	Зацікавлені сторони, з якими проводилися консультації, не висловили жодних занепокоєнь з цього питання.	Задовільний прогрес	
Були розглянуті потоки доходів, перелічені в п. 4.1.b. У тих випадках, коли БГЗО погодилася виключити певні потоки доходів зі списку інформації, що підлягає наданню в рамках ІПВГ, обґрунтування для їх виключення чітко задокументоване. (#4.1.b).	Попереднє дослідження і первинний звіт за 2017 рік містять повний перелік податкових і неподаткових платежів, здійснених видобувними компаніями. Відповідно до протоколу засідання БГЗО, члени Групи обговорили і узгодили вибір суттєвих потоків доходу. БГЗО погодилася виключити акцизний податок як потік доходів, не пов'язаний безпосередньо з	ІПВГ України (2020 р.), «Звіт ІПВГ України за 2017 рік», розділ 7.12. Доступний за адресою: http://eiti.org.ua/documents/zvit-ipvh-ukrai-ny-2017/ . Дата перегляду: 20.09.2020 р. ІПВГ України (2019 р.) «Попереднє дослідження за	Зацікавлені сторони, з якими проводилися консультації, не висловили жодних занепокоєнь з цього питання і підтримали виключення акцизного податку зі списку суттєвих потоків доходів.	Задовільний прогрес	

	виробництвом видобувних сировинних товарів (стор. 244).	2017 рік». Надано Міжнародному секретаріату ІПВГ ІПВГ України (2019 р.), «Первинний звіт за 2017 рік». Наданий Міжнародному секретаріату ІПВГ. ІПВГ України (2019 р.), «Протокол засідання БГЗО від 22 листопада 2019 року». Наданий Міжнародному секретаріату ІПВГ.			
БГЗО визначила компанії, які здійснюють сутєві платежі, а також те, чи надали ці компанії повну звітність за всіма платежами відповідно до визначення сутєвості. (#4.1.d та Технічне завдання Незалежного Адміністратора)	У жовтні 2019 року Правління схвалило прохання України про адаптоване впровадження стосовно охоплення видобувних галузей в Донецькій і Луганській областях, а також в Криму (тимчасово неконтрольовані території) у «Звітах ІПВГ» за 2016 і 2017 роки. У «Звіті ІПВГ за 2017 рік» надано коментарі щодо правового	ІПВГ України (2020 р.), «Звіт ІПВГ України за 2017 рік», розділи 4.1, 7.2.1, додатки 2, 12, 14. Доступний за адресою: http://eiti.org.ua/documents/zvit-ipvh-ukrai-ny-2017/ . Дата перегляду: 20.09.2020 р.	Зацікавлені сторони, з якими проводилися консультації, не виявили жодних розбіжностей з даними, представленими у «Звіті ІПВГ за 2017 рік» і додатках до нього.	Задовільний прогрес	

	<p>режиму тимчасово неконтрольованих територій (стор. 19-20), а також наведено перелік вугільних шахт, розташованих в Донецькій і Луганській областях (додаток 14). Крім того, «Звіт ІПВГ за 2017 рік» частково відображає дані державних органів про діяльність окремих гірничодобувних компаній на тимчасово неконтрольованих територіях, у тому числі податкові дані і обсяги видобутку вугілля (стор. 20).</p> <p>Список суттєвих компаній наведено у «Звіті ІПВГ за 2017 рік» (додаток 12). У звіті наголошується, що 43 із 53 суттєвих компаній надали повну або часткову звітність по податкових і неподаткових платежах, чотири компанії розташовані на території, тимчасово не контролюваних Урядом України, одна компанія</p>	<p>Рішення правління ІПВГ 2018-10/ВМ-39. Доступний за адресою: https://eiti.org/board-decision/2018-10. Дата перегляду: 20.09.2020 р.</p>			
--	---	--	--	--	--

	припинила виробництво і здала свої потужності в оренду іншій компанії, а п'ять компаній не відповіли (додаток 12).				
БГЗО визначила компанії, які здійснюють сутєві платежі, а також те, чи надали ці компанії повну звітність за всіма платежами відповідно до визначення сутєвості. (#4.1.d та Технічне завдання Незалежного Адміністратора)	У «Звіті ІПВГ за 2017 рік» зазначений перелік державних установ, які отримують сутєві доходи (додаток 1), і відзначається, що всі вони надали запитану інформацію (стор. 246).	ІПВГ України (2020 р.), «Звіт ІПВГ України за 2017 рік», розділ 7.2.1, додаток 1. . Доступний за адресою: http://eiti.org.ua/documents/zvit-ipvh-ukrai-ny-2017/ . Дата перегляду: 20.09.2020 р.	Зацікавлені сторони, з якими проводилися консультації, підтвердили, що всі державні установи, які отримують сутєві доходи, повністю надали всю запитану інформацію.	Задовільний прогрес	
Уряд надав повну звітність по всіх доходах, у тому числі по тих, що не перевищують порогів сутєвості. (#4.1.d)	«Звіт ІПВГ за 2017 рік» і додатки до нього (додаток 10, 11) містять повну інформацію, надану урядом про сутєві доходи як сутєвих компаній, які були звірені, так і сутєвих компаній, які не були звірені. Повна інформація, надана урядом, в тому числі про сутєві доходи від	ІПВГ України (2020 р.), «Звіт ІПВГ України за 2017 рік», розділ 7.2.1, додатки 10, 11. Доступний за адресою: http://eiti.org.ua/documents/zvit-ipvh-ukrai-ny-2017/ .	Зацікавлені сторони, з якими проводилися консультації, не висловили жодних занепокоєнь щодо повного розкриття інформації урядом.	Задовільний прогрес	

	<p>несуттєвих компаній, також доступна в зведеному масиві даних за 2017 фінансовий рік.</p>	<p>Дата перегляду: 20.09.2020 р.</p> <p>ІПВГ України (2020 р.), Зведений масив даних для Звіту ІПВГ за 2017 рік. Доступний за адресою: https://drive.google.com/drive/folders/0B9BI74fkjArzaVNMSkxBN1ZyTWc.</p> <p>Дата перегляду: 30.10.2020.</p>			
<p>У тих випадках, коли компанії або державні установи, які виплачують або отримують суттєві доходи, не представили шаблони звітності або неповністю розкрили інформацію по всіх платежах і доходах, у звітності ІПВГ ці питання документуються, а також наводиться</p>	<p>«Звіт ІПВГ за 2017 рік» містить вичерпний огляд повноти звітності компаній (додаток 12). У звіті також зазначено, що частка платежів від підзвітних компаній, які не надали інформацію, склала 1,61% від загальної суми. Слід зазначити, що частка неузгоджених платежів є відносно незначною (<2%) і значно меншою, ніж у</p>	<p>ІПВГ України (2020 р.), «Звіт ІПВГ України за 2017 рік», розділ 7.2.1, додаток 12. Доступний за адресою: http://eiti.org.ua/documents/zvit-ipvh-ukrai-ny-2017/.</p> <p>Дата перегляду: 20.09.2020 р.</p>	<p>Зацікавлені сторони, з якими проводилися консультації, відзначили збільшення повноти звірки у Звіті ІПВГ за 2017 рік порівняно з попереднім Звітом ІПВГ.</p>	<p>Задовільний прогрес</p>	

<p>оцінка їх впливу на повноту відображення у звіті.</p>	<p>попередньому Звіті ІПВГ (стор. 245). У «Звіті ІПВГ за 2017 рік» відзначається, що всі державні установи надали запитувану інформацію (стор. 246).</p>				
<p>Відповідно до Технічного завдання Незалежного Адміністратора було представлено резюме основних висновків оцінки Незалежного адміністратора щодо повноти інформації, яка підлягає розкриттю в рамках ІПВГ, і охоплення звірки.</p>	<p>У «Звіті ІПВГ за 2017 рік» зазначено, що Незалежний Адміністратор визнав інформацію, надану підзвітними суб'єктами, повною і достовірною (стор. 24). У Звіті також відзначається, що охоплення остаточної звірки у 2017 році дорівнювало 98,39% (стор. 13).</p>	<p>ІПВГ України (2020 р.), «Звіт ІПВГ України за 2017 рік», розділи 2, 4.4. Доступний за адресою: http://eiti.org.ua/documents/zvit-ipvh-ukrai-ny-2017/. Дата перегляду: 20.09.2020 р.</p>	<p>Зацікавлені сторони, з якими проводилися консультації, не висловили жодних занепокоєнь щодо повноти розкриття інформації ІПВГ і охоплення звірки.</p>	<p>Задовільний прогрес</p>	
<p><i>Компанії, які здійснюють суттєві платежі державі, розкрили свої фінансові звіти, перевірені аудитором, або ж основні статті (тобто</i></p>	<p><i>«Звіт ІПВГ за 2017 рік» містить огляд доступності фінансової звітності суттєвих компаній, перевіреної аудитором (додаток 12).</i></p>	<p>ІПВГ України (2020 р.), «Звіт ІПВГ України за 2017 рік», додаток 12. Доступний за адресою: http://eiti.org.ua/do</p>			

баланс, звіт про прибутки і збитки, рух грошових коштів) у випадках, коли фінансові звіти недоступні (4.1.е).		cuments/zvit-ipvh-ukrai-ny-2017/ . Дата перегляду: 20.09.2020 р.			
---	--	--	--	--	--

Доходи від транспортування (#4.4)					
Субвимога ІПВГ	Огляд підсумків виконання	Джерело(-а) інформації	Коментар зацікавлених сторін	Рекомендації щодо відповідності положенням ІПВГ	Запропоновані коригуючі заходи та рекомендації
БГЗО погодила визначення суттєвості стосовно податкових надходжень від транспортування (#4.4)	За відсутності чіткого порогу суттєвості для податкових надходжень від транспортування можна припустити, що загальний поріг суттєвості, що використовується для відбору потоків суттєвого доходу, також застосовується до податкових надходжень від транспортування. Як описано у вимозі 4.1, тоді використовувався неявний поріг суттєвості - 85 млн. грн. для компаній	ІПВГ в Україні (2020р.), «Звіт ІПВГ в Україні за 2017 рік», п. 5.2.5, стор.65-77. Доступно за посиланням: http://eiti.org.ua/documents/zvit-ipvh-ukrai-ny-2017/ . Доступ надано з 30 червня 2020 р. АТ «Укртрансгаз» (2018р.), "Звіт незалежного	В рамках консультацій Незалежний Адміністратор та зацікавлені сторони пояснили, що не існувало конкретних порогів суттєвості, що використовуються для встановлення обсягу звітності для податкових надходжень від транспортування. За даними НА, звітування від суттєвих нафтогазових компаній про платежі "Укртрансгазу" та "Укртранснафті" визнано несуттєвим на основі даних,	Значний прогрес	Відповідно до Вимоги 4.4, Україна повинна встановити, чи доходи від транспортування суттєві, та вказати, який рівень дезагрегації слід вимагати для податкових надходжень від транспортування (тобто охоплення дезагрегованих даних).

	<p>та 3,0 млрд. грн. для податкових надходжень.⁸⁵</p> <p>Відповідно до звіту ІПВГ, два суттєві ДП надають дані про транспортні послуги для тисяч клієнтів - Укртрансгаз та Укртранснафта. Обидва вони є дочірніми компаніями найбільшого ДП - НАК «Нафтогаз України».</p> <p>Однак у звіті стверджується, що внесок українських видобувних компаній становить лише 5% податкових надходжень від транспортування (с.71, виноска 97), а вітчизняні виробники газу, як правило, використовують треті сторони (наприклад, трейдерів чи інші компанії) для транспортування свого природного газу. Хоча звірка даних не мало б суттєвої вигоди, можна</p>	<p>аудитора за 2017 р.". Доступно за посиланням: http://utg.ua/utg/about-company/reports.html</p> <p>АТ «Укртранснафта» (2018р.), "Звіт незалежного аудитора за 2017 р.". Доступно за посиланням: https://www.ukrtransnafta.com/dokumenti/</p>	<p>отриманих від суттєвих компаній. Тим не менш, від компаній вимагали дані про платежі, хоча звітували лише деякі.</p> <p>Від "Укртрансгазу" та "Укртранснафти" вимагали дані про доходи від транспортування на кожну компанію, що сплачувала (незалежно від суттєвості згідно з 4.1), але марно.</p>		
--	--	--	--	--	--

⁸⁵ Цей поріг суттєвості дорівнює найменшому потоку податкових надходжень, який БГЗО вважала суттєвим, виходячи з їх розміру або значущості (Рояліті за видобуток газового конденсату, стор. 233-235, звіт UAEITI за 2017 рік).

	<p>було розкрито інформацію про суттєві виплати деяких компаній, с.71).</p> <p>Незважаючи на те, що ці доходи були невеликими, БГЗО все ще враховувала компанії у цій галузі як частину звірки (стор. 233-234), але вирішила не проводити звірку транспортних платежів вітчизняних виробників газу, враховуючи, що більшість платежів здійснюються через треті сторони.</p> <p>Однак у звіті не обговорюється значення або суттєвість податкових надходжень від транспортування для газу, який не виробляється в країні.</p> <p>За даними, представленими компанією "Укртрансгаз" (стор. 11, 65), припускають, що в 2017 році було транспортовано 120900 млн. стандартних куб. футів газу, або</p>				
--	--	--	--	--	--

	(розрахунок авторів) 3 424 929,2 м ³ за нафтовим еквівалентом.				
Там, де доходи від транспортування існують і вважаються суттєвими, ці потоки доходів були повністю розкриті на рівні дезагрегації, співмірні з іншими платежами та потоками доходів (4.7), з відповідною увагою до якості даних (4.9).	У звіті описуються (i) транспортні заходи, (ii) визначення відповідних транспортних платежів, (iii) тарифні ставки (стор. 68-69, 75, 83) та обсяги перевезених товарів. Звіт містить опис механізмів транспортування та державних органів, відповідальних за нагляд. Ними є Міністерство енергетики та захисту довкілля, Кабінет Міністрів та НКРЕ (Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики – відповідальна за тарифи) (стор. 37). Визначення транспортних тарифів та інших платежів, включаючи методи розрахунку, наведено для	ІПВГ в Україні (2020р.), «Звіт ІПВГ в Україні за 2017 рік», п. 5.2.5, стор.65-77. Доступно за посиланням: http://eiti.org.ua/documents/zvit-ipvh-ukrai-ny-2017/ . Доступ надано з 30 червня 2020 р. АТ «Укртрансгаз» (2018р.), "Звіт незалежного аудитора за 2017 р.". Доступно за посиланням: http://utg.ua/utg/about-company/reports.html АТ «Укртранснафта» (2018р.), «Звіт незалежного	Під час консультацій із зацікавленими сторонами НА та представники державних підприємств висловили побоювання щодо цієї вимоги як технічно складної для компанії для розкриття даних. Вони стверджували, що неможливо розкрити дані для тисяч клієнтів. Консультації з НА показали, що дані про доходи від транспортування, отримані від державних підприємств, не дезагредовані за замовником / компанією. Тому, намагаючись вирішити проблему дезагрегації, НА вимагав дезагредовані дані у інших компаній, але мав лише частковий успіх.	Значний прогрес	Відповідно до вимоги 4.4, від України очікується розкриття обсягів перевезень та величини надходжень за потоками істотних доходів та за компаніями.

	<p>газу (стор. 64-65) та нафти (стор. 70-71).</p> <p>Наведено тарифні ставки та обсяги транспортованого газу (стор. 66-67) та нафти (стор. 71-72). Звіт також містить дані про обсяги газу, що зберігався в Україні у 2017 році (стор. 63).</p> <p>Крім того, у звіті розкриваються загальні обсяги перевезень за маршрутами та доходи від транспортування, отримані "Укртрансгазом" за потоками доходів. Доходи, отримані "Укртранснафтою" за транспортування нафти, розподілено за маршрутами.</p> <p>Є дезагреговані обсяги транспортованого газу та значення для 11 суттєвих компаній (таблиця 5.23, стор. 67-68). Однак ні "Укртранснафта", ні "Укртрансгаз" не надали</p>	<p>аудитора за 2017 р.». Доступно за посиланням: https://www.ukrtransnafta.com/dokumenti/</p>			
--	---	---	--	--	--

	<p>дезагреговану інформацію щодо кожної компанії, включаючи інші компанії, що не входять до кола звірки. Сума склала 147,5 млн. грн., або 0,3% від загальних податкових надходжень від транспортування.</p> <p>У звіті наводяться дані для двох компаній, які повідомили про платежі "Укртранснафті" за перевезення сирої нафти. Сюди увійшли обсяг і вартість перевезеної нафти (таблиця 5.27, стор. 72), що склало 75,6 млн. грн., або 0,1% від загальної суми податкових надходжень від транспортування.</p>				
<p>Там, де доходи від транспортування суттєві, але не розкриваються, БГЗО задокументувала та описала перешкоди для надання цієї інформації та будь-які</p>	<p>У звіті відзначаються труднощі з розподілом даних про доходи від транспортування за потоками доходів та за компаніями.</p> <p>У звіті стверджується, що для "Укртрансгазу"</p>	<p>ІПВГ в Україні (2020р.), «Звіт ІПВГ в Україні за 2017 рік», п. 5.2.5, стор.65-77. Доступно за посиланням: http://eiti.org.ua/documents/zvit-ipvh-</p>	<p>Зацікавлені сторони після консультацій з урядом, НА та окремими ДП, зазначили, що існують обмеження через конфіденційність, які перешкоджають дезагрегації податкових надходжень від державні держпідприємства та</p>	<p>Значний прогрес</p>	<p>Відповідно до вимоги 4.4 та у випадку, якщо існують практичні або юридичні перешкоди для вичерпного оприлюднення дезаггегованих даних, Україна повинна задокументувати, які практичні та правові перешкоди існують, та сформулювати чіткий</p>

<p>плани уряду подолати ці перешкоди.</p>	<p>практично не реально надавати дезагреговані дані про доходи від транспортування, оскільки є тисячі споживачів, при цьому на вітчизняні гірничодобувні компанії припадає менше 5% природного газу, що транспортується в газовій мережі України. Крім того, у звіті зазначається практичне питання, що більшість газових компаній не оплачують транспортні послуги безпосередньо "Укртрансгазу", а через трейдерів або інших споживачів природного газу.</p> <p>На підставі розрахунків Незалежного Адміністратора у звіті ІПВГ за 2017 рік було виявлено лише три випадки, коли виробники газу безпосередньо оплачували транспортні послуги. Сума склала 130,4 млн. грн., або 0,45% від податкових</p>	<p>ukrai-ny-2017/. Доступ надано з 30 червня 2020 р.</p> <p>АТ «Укртрансгаз» (2018р.), "Звіт незалежного аудитора за 2017 р.". Доступно за посиланням: http://utg.ua/utg/about-company/reports.html</p> <p>АТ «Укртрансгаз» (2018р.), «Звіт незалежного аудитора за 2017 р.". Доступно за посиланням: https://www.ukrtransgaz.com/dokumenty/</p> <p>Міністерство юстиції (2015р.), Постанова №2497 «Про затвердження Типового договору транспортування природного газу». Доступ надано у</p>	<p>представники галузі, з якими проводились консультації, зазначили, що немає згоди, чи пункти про конфіденційність заважають "Укртрансгазу" та "Укртрансгазу" розкривати інформацію про доходи від транспортування за компанією / замовником. Деякі представники галузі зазначили, що відповідні дані вже є у відкритому доступі, в тому числі про те, скільки транспортується газу на одну компанію. Ці твердження не були обґрунтовані чіткими доказами випадків такого публічного розкриття. Консультації не виявили жодних зусиль чи планів щодо вирішення проблеми дезагрегації, ні з точки зору подолання практичних, ні юридичних перешкод.</p> <p>Крім того, Міжнародний секретаріат хотів отримати точку зору нових (станом на 2019 рік) вертикально інтегрованих ДП з транспортування газу, ТОВ "Оператор ГТС України", Укртрансгазу та</p>		<p>план, як подолати ці перешкоди для публічного розголошення.</p> <p>Для подальшого утвердження публічного розкриття інформації про доходи від транспортування України рекомендується залучити "Укртрансгаз", "Укртрансгазу", нещодавно включеного "Оператора газотранспортної системи України", та інші потенційні транспортувальні ДП до розробки процедур розкриття обсягів та вартості транспортної діяльності. Таке залучення могло б зосередитись на процедурах забезпечення публічного розкриття обсягів та вартості транспортування, дезагрегованих за найбільшими споживачами (наприклад, через пошук за назвами компаній та / або ідентифікаторами – ЄДПРОУ). Там, де існують правові або практичні перешкоди для таких рівнів дезагрегації, залучення може включати документування відповідних перешкод та плани з графіками їх подолання.</p>
---	--	--	--	--	--

	<p>надходжень від транспортування газу. Отже, у звіті стверджується, що доходи від транспортування, які можуть бути дезагреговані або звірені, незначні.</p> <p>Стандартний контракт на транспортування газу в Україні таки містить пункти про конфіденційність, хоча незрозуміло, чи обговорювала БГЗО наслідки цих положень про конфіденційність для розкриття податкових надходжень від транспортування найбільшими компаніями (через транспортні платежі), про які повідомляють відповідні ДП.</p> <p>Нарешті, у Звіті ІПВГ задокументовано деякі перешкоди та є аргументація проти звірки, а також доцільності розкриття інформації в дезагрегованій формі. Однак БГЗО не</p>	<p>вересні 2020 р. Доступно за посиланням: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1383-15#n14</p>	<p>Укртранснафти. Однак відповідей не було надано вчасно для включення до цієї оцінки.</p>		
--	--	--	--	--	--

	<p>підтвердила документально жодних планів уряду чи інших зацікавлених сторін подолати перешкоди для звірки.</p> <p>Більш того, ні БГЗО, ні уряд, ні будь-які інші зацікавлені сторони не виявили перешкод для дезагрегації податкових надходжень від транспортування за найбільшими платниками, тобто включаючи несуттєві компанії. Жодне публічне розкриття інформації не описує точно, які перешкоди існують, а також жодні плани подолання практичних або юридичних перешкод для майбутньої дезагрегації податкових надходжень від транспортування для компаній з найбільшими внесками.</p>				
<p><i>Впровадження ІПВГ включає додаткові</i></p>					

розкриття інформації (4.4.i-v)					
--------------------------------	--	--	--	--	--

Транзакції між ДП та урядом (#4.5)					
Субвимога ІПВГ	Огляд підсумків виконання	Джерело(-а) інформації	Коментар зацікавлених сторін	Рекомендації щодо відповідності положенням ІПВГ	Запропоновані коригуючі заходи та рекомендації
БГЗО встановила, чи здійснюють держпідприємства платежі уряду, чи збирають суттєві надходження від імені держави, або те й інше (#4.5)	Відповідно до звіту ІПВГ, ДП не збирають доходи від імені уряду. Доходи від транспортування підпадають під вимогу 4.4. У звіті нема посилань на будь-який інший поріг суттєвості, що використовується для транзакцій ДП. Отже, в цій оцінці використано 3,0 млрд. грн., загальний поріг суттєвості для вибору потоків доходів, як це детально викладено у Вимозі 4.1.	ІПВГ в Україні (2020р.), «Звіт ІПВГ в Україні за 2017 рік», п. 6.4, стор. 166-185. Доступно за посиланням: http://eiti.org.ua/documents/zvit-ipvh-ukrai-ny-2017/ . Доступ надано з 30 червня 2020 р. Державна казначейська служба України (2018р.), «Річний звіт про виконання державного бюджету України за 2017 рік». Доступно	Консультації з НА показали, що звірка трансфертів з державного бюджету державним підприємствам не розглядалася, оскільки трансферти були публічно розкриті надійним способом, враховуючи те, що вони були отримані з офіційних державних бюджетних документів. Одностороння звітність державних підприємств для цього Звіту ІПВГ була використана для дезагрегації платежів або надходжень ДП.	Значний прогрес	Відповідно до вимоги 4.5, Україна повинна забезпечити, щоб процес складання звітності забезпечував вичерпне та достовірне розкриття інформації про операції з ДП, коли це суттєво (суттєвість та звірка згідно standard procedure endorsed by the EITI Board).

		за посиланням: https://www.treasur.gov.ua/ua/file-storage/richniy-zvit-pro-vikonannya-derzhavnogo-byudzhetu-ukraini-za-2017-rik			
БГЗО встановила, чи існують фінансові трансферти між державними структурами та державними підприємствами та чи є вони суттєвими (#4.5)	ДП та їхні дочірні компанії зобов'язані виплачувати дивіденди державі (стор. 168). Однак на практиці, як зазначається у звіті, "Укргазвидобування" та "Укртрансфанта" лише виплатили дивіденди НАК "Нафтогаз" у 2017 році (стор. 45). "Укртрансгаз" не виплачував дивіденди ні в 2017, ні в 2018 роках через надмірні збитки (стор. 175). Виплати дивідендів уряду від держпідприємств звірено, хоча в 2017 році НАК "Нафтогаз" лише один раз сплатив так державі. Програми державного бюджету, спрямовані на вугільну промисловість, описані у звіті (стор. 28),	ІПВГ в Україні (2020р.), «Звіт ІПВГ в Україні за 2017 рік», пп. 5.2.1, 6.4.1, стор. 45, 168-170. Доступно за посиланням: http://eiti.org.ua/documents/zvit-ipvh-ukrai-ny-2017/ . Доступ надано з 30 червня 2020 р. Державна казначейська служба України (2018р.), «Річний звіт про виконання державного бюджету України за 2017 рік». Доступно за посиланням: https://www.treasur.gov.ua/ua/file-	Під час консультацій НА зазначив, що дані про трансферти бюджетних програм зібрано з Державної казначейської служби України, через що вважаються надійними та не потребують додаткових запевнень. Однак, немає публічно доступної документації щодо рішення БГЗО покладатися на розкриття інформації про трансферти від уряду державним підприємствам односторонньо від Казначейства. Одностороння звітність державних підприємств для цього Звіту ІПВГ була використана для дезагрегації платежів або надходжень ДП. Зацікавлені сторони зазначили, що дані для трьох	Задовільний прогрес <i>Оскільки трансферти державного бюджету державним підприємствам розкриваються публічно та вважаються надійними, оскільки офіційні документи державного бюджету використовувались як джерело з додатковою дезагрегацією через звітування компаній.</i>	Для утвердження розкриття інформації про операції між ДП та державою, Україна, можливо, захоче розглянути можливість залучення уряду, щоб забезпечити доступність даних про трансферти бюджетних програм з дезагрегованими даними за ДП (включаючи дочірні).

	<p>включаючи відповідні транзакції. Інші державні трансферти вугільним ДП наведені в таблиці 5.3 на стор. 29.</p> <p>Бюджетні програми, орієнтовані на нафтогазовий сектор, та пов'язані з ними транзакції, наведені в таблиці 5.13 (стор. 43-46). Нафтогазові ДП отримали державне фінансування на реконструкцію газопроводів.</p> <p>Жодна з транзакцій, за винятком виплат дивідендів, не перевищила поріг 3,0 млрд. грн.</p>	<p>storage/richtnyy-zvit-pro-vikonannya-derzhavnogo-byudzhetu-ukraini-za-2017-rik</p>	<p>компаній пропущено в таблиці 5.13 (стор. 43-46):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ДП "Первомайськвугілля" не відповіла на звіти ІПВГ. 2. ДП «Вугільна компанія «Краснолиманська» повідомила про нульові надходження таких платежів. 3. Дані ДП "Шахтоуправління "Південнодонбаське № 1"" було виключено із таблиці помилково: воно отримало 130,7 млн грн субсидій та 10 млн грн. на охорону та безпеку праці. <p>Як було задокументовано раніше, жоден з цих пропущених трансфертів не був суттєвим,</p>		
<p>Суттєві платежі від компаній в державні підприємства розкрито вичерпно та надійно (#4.5)</p>	<p>Щодо податкових надходжень від транспортування, що збираються державними підприємствами, див. доходи від транспортування (Вимога 4.4).</p>	<p>ІПВГ в Україні (2020р.), «Звіт ІПВГ в Україні за 2017 рік», пп. 4.1, 5.1.1, 5.2.1, 5.3.1, 5.4.1, 5.5.1, 5.6.1, 5.7.1, 5.8.1, 5.9.1, 6.4 та додаток 2. Доступно</p>	<p>Консультації підтвердили, що від державних підприємств не вимагали звітності про доходи від дивідендів від дочірніх підприємств, тим більше не від компаній з міноритарною часткою (асоційовані компанії та СП).</p>	<p>Значний прогрес</p>	<p>Відповідно до вимоги 4.5, Україна повинна забезпечити, щоб процес складання звітності забезпечував вичерпне та достовірне розкриття інформації про операції з ДП з добувними компаніями, включаючи їх дочірні компанії, спільну діяльність та спільні</p>

	<p>Державні підприємства, здається, отримують доходи як дивіденди від своїх дочірніх підприємств, хоча це не було розкрито вичерпно у Звіті ІПВГ за 2017 рік.</p> <p>Загальнодоступна фінансова звітність ДП представляє транзакції з використанням накопичувального обліку, що унеможлиблює встановлення строків виплат дивідендів і, отже, чи вони є релевантними для розкриття звітів ІПВГ про виплату дивідендів за касовим методом.</p> <p>У звіті зазначається, що дочірні компанії видобувного типу державних підприємств платили дивіденди ДП у 2017 році. У Звіті ІПВГ дається одностороннє оприлюднення дивідендів від двох дочірніх підприємств НАК "Нафтогаз": від "УГВ" (5,96 млрд. грн.) та АТ "Укртранснафта" (4,18</p>	<p>за посиланням: http://eiti.org.ua/documents/zvit-ipvh-ukrai-ny-2017/. Доступ надано з 30 червня 2020 р.</p> <p>Дивіденди: Нафта та газ (включно з транспортуванням): додаток 10, п. 18.9 (стор. 373-376); титан: додаток 10, п. 18.9 (стор. 373-376); вугілля: Додаток 10, п. 18.9 (стор. 373-376).</p> <p>Звіт незалежного аудитора:</p> <ul style="list-style-type: none"> • НАК «Нафтогаз України»: http://www.naftogaz.com/files/Zvity/NAK_AnRe p2017_UA.pdf • АТ «Укргазвидобування»: http://www.ugv. 	<p>Консультації із зацікавленими сторонами, включаючи НА, підтвердили, що такі транзакції ДП, як доходи від дивідендів, не враховувалися при підготовці Звіту ІПВГ. Через консультації із зацікавленими сторонами визнано, що, таким чином, неможливо зробити висновок, що розкриття інформації у Звіті ІПВГ є вичерпним для всіх суттєвих транзакцій ДП, хоча за допомогою фінансової звітності таке розкриття інформації має бути можливим. Спроби підтвердити ці твердження були марними, оскільки можливі лише припущення про їх існування.</p>		<p>підприємства, коли це суттєво (суттєвість та зв'язок згідно зі стандартною процедурою, затвердженою Правлінням ІПВГ (standard procedure endorsed by the EITI Board)).</p>
--	--	--	---	--	--

	<p>млрд. грн.). Проведено звірку виплат дивідендів та інших подібних транзакцій, хоча вони перевищують поріг суттєвості для вибору істотних потоків доходів.</p> <p>З загальнодоступної документації незрозуміло, чи ті обидва дивіденди ДП від дочірніх компаній, розкриті у Звіті ІПВГ, вичерпні та охоплюють усі дивіденди, виплачені у 2017 році компаніями, в яких держава та державні підприємства мають частки в капіталі.</p> <p>З огляду на відсутність чіткого порогу суттєвості для вибору транзакцій державних підприємств, складно оцінити вичерпність розкриття інформації у Звіті ІПВГ через складний характер ДП в Україні. Незважаючи на те, що є багато транзакцій усередині ДП, консолідована перевірена фінансова звітність державних підприємств</p>	<p>com.ua/page/docs?count=1</p> <ul style="list-style-type: none"> • ПАТ «Укрнафта»: https://www.ukr-nafta.com/data/lvestor_news/Okrema%20finansova%20zvitni-st%202017_SKORYGOVANA.pdf • АТ «Укртрансгаз»: http://utg.ua/utg/about-company/reports.html • АТ «Укртранснафта»: https://www.ukr-transnafta.com/dokumenti/ 			
--	---	---	--	--	--

	відображає внутрішньогрупові транзакції як частину звітності накопичувального типу.				
Трансферти від суттєвих ДП державі (включаючи статутні та для конкретних випадків) розкрито вичерпно та надійно (#4.5)	<p>У Звіті ІПВГ розкрито та звірено виплати державі дивідендів від усіх суттєвих державних підприємств. З суттєвих компаній лише НАК "Нафтогаз" повідомив про виплату державі дивідендів у розмірі 13,26 млрд грн. Це становить 97% усіх виплат державі дивідендів від нафтових, газових та гірничих компаній (13,66 млрд грн.).</p> <p>Нарешті, очевидно, державні підприємства сплачували за послуги в обмін на державні гарантії за позиками державним підприємствам. Ці виплати не звірено у Звіті ІПВГ, але вони виглядають несуттєвими, враховуючи, що вони склали менше 10 000 гривень для вугільних компаній та менше 500</p>	<p>ІПВГ в Україні (2020р.), «Звіт ІПВГ в Україні за 2017 рік», пп. 4.1, 5.1.1, 5.2.1, 5.3.1, 5.4.1, 5.5.1, 5.6.1, 5.7.1, 5.8.1, 5.9.1, 6.4 та додаток 2. Доступно за посиланням: http://eiti.org.ua/documents/zvit-ipvh-ukrai-ny-2017/. Доступ надано з 30 червня 2020 р.</p> <p><u>Дивіденди:</u> Нафта та газ (включно з транспортуванням): Додаток 10, п. 18.9 (стор. 373-376); титан: додаток 10, п. 18.9 (стор. 373-376); вугілля: додаток 10, п. 18.9 (стор. 373-376).</p>		Задовільний прогрес	

	000 євро (15 мільйонів гривень) від нафтових компаній у 2017 році.				
Суттєві трансферти від уряду в державні підприємства розкрито вичерпно та надійно (#4.5)	<p>Жоден з трансфертів з бюджету ні вугільній, ні нафтовій галузям не звірено у Звіті ІПВГ. Один вид підтримки дійсно здається значним, але все ще не суттєвим, якщо використовувати загальний поріг суттєвості БГЗО для вибору потоків доходів: «Державна підтримка вуглевидобувних підприємств для часткового покриття вартості кінцевої вугільної продукції», оцінена в 2017 році на 2,12 млрд грн.</p> <p>Крім того, трансферти на користь нафтових держпідприємств, в основному спрямованих на технічне обслуговування газопроводів, склали 134 400 грн, нижче порогу суттєвості БГЗО.</p>	<p>ІПВГ в Україні (2020р.), «Звіт ІПВГ в Україні за 2017 рік», пп. 5.1.1 та 5.2.1, стор. 28-29, 46. Доступно за посиланням: http://eiti.org.ua/documents/zvit-ipvh-ukrai-ny-2017/. Доступ надано з 30 червня 2020 р.</p>	<p>Під час консультацій НА вказав, що дані про трансферти, пов'язані з бюджетними програмами, взято з Державної казначейської служби України. Ці дані сприйнято як надійні, і НА не вимагав додаткових гарантій якості цих даних. Загальнодоступні документи містять сукупні показники бюджету, тоді як дезагреговані дані отримані за допомогою односторонньої звітності компаній.</p>	Задовільний прогрес	

	<p>Однак, завдяки доступності для широкого загалу трансфертів з держбюджету державним підприємствам, виглядає так, що про транзакції, пов'язані з бюджетними програмами, надана вичерпна та надійна звітність, навіть якщо їх не звірено.</p>				
--	---	--	--	--	--

Якість даних (#4.9)					
Субвимога ІПВГ	Огляд підсумків виконання	Джерело(-а) інформації	Коментар зацікавлених сторін	Рекомендації щодо відповідності положенням ІПВГ	Запропоновані коригуючі заходи та рекомендації
<p>БГЗО узгодила процедури відповідно до стандартних процедур, затверджених Радою ІПВГ, якими гарантується направлення розкритих виплат і доходів на надійний</p>	<p>Згідно з протоколом засідання БГЗО у травні 2018 року, БГЗО обговорила Технічні завдання для НА та вирішила затвердити їх в електронному форматі. Технічні завдання для НА повторюють стандартні технічні завдання,</p>	<p>ІПВГ в Україні (2020р.), «Звіт ІПВГ в Україні за 2017 рік», пп. 4.2, 7. Доступно за посиланням: http://eiti.org.ua/documents/zvit-ipvh-ukrai-ny-2017/.</p>	<p>Зацікавлена сторона, з якою проводились консультації, не висловлювала жодних занепокоєнь щодо якості Технічних завдань для НА на підготовку Звіту ІПВГ за 2017 рік.</p>	<p>Задовільний прогрес</p>	<p>Для більшої гарантії впровадження Україна може розглянути альтернативні підходи до забезпечення надійності фінансових даних, спираючись на наявне систематичне розкриття інформації про платежі та доходи відповідними</p>

<p>незалежний аудит із застосуванням міжнародних стандартів аудиту (№ 4.9.a-b).</p>	<p>затверджені Правлінням ІПВГ.</p> <p>У первинному звіті для Звіту ІПВГ за 2017 рік міститься опис методології забезпечення якості даних (стор. 13-14), включаючи застосування таких міжнародних професійних стандартів, як ISRS 4400 та МСА 505. Звіт ІПВГ за 2017 р. також включає опис процесу звірки (розділ 7) та порогове значення для розслідування розбіжностей у звірених даних (стор. 251).</p>	<p>Доступ надано з 20 вересня 2020 р.</p> <p>ІПВГ в Україні (2018р.), «ТЗ для НА на підготовку Звіту ІПВГ за 2017 рік». Надано до Міжнародного секретаріату ІПВГ.</p> <p>ІПВГ в Україні (2019р.), «Первинний звіт за 2017 рік». Надано до Міжнародного секретаріату ІПВГ.</p> <p>ІПВГ в Україні (2018р.), «Протокол засідання БГЗО від 16 травня 2018 року». Надано до Міжнародного секретаріату ІПВГ.</p>			<p>компаніями та державними структурами.</p>
<p>БГЗО контролювала закупівлі незалежного адміністратора (№ 4.9.a-b).</p>	<p>Згідно з протоколом засідання БГЗО у червні 2019 року, БГЗО схвалила вибір компанії "Ernst & Young" як Незалежного</p>	<p>ІПВГ в Україні (2018р.), «Протокол засідання БГЗО від 14 червня 2019 року». Надано до</p>	<p>Жодна із зацікавлених сторін, з якими проводились консультації, не висловила занепокоєння процесом</p>	<p>Задовільний прогрес</p>	

	Адміністратора для Звіту ІПВГ за 2017 рік. Також зазначається, що стандартні процедури Світового банку дотримувались.	Міжнародного секретаріату ІПВГ.	замовлення НА для Звіту ІПВГ за 2017 рік.		
БГЗО погодила процедуру вирішення питань якості та забезпечення даних на основі стандартної процедури, затвердженої Радою ІПВГ (#4.9.b)	БГЗО погодила процедуру вирішення питань якості та забезпечення даних в Технічних завданнях, де зазначається, що процес звірки повинен проводитися відповідно до передового світового досвіду.	ІПВГ в Україні (2018р.), «ТЗ для НА на підготовку Звіту ІПВГ за 2017 рік». Надано до Міжнародного секретаріату ІПВГ.	Зацікавлені сторони, з якими проводились консультації, не висловлювали жодних занепокоєнь щодо процедури, що застосовується для вирішення питань якості та забезпечення даних.	Задовільний прогрес	
БГЗО погодила шаблони звітності (Технічні завдання НА)	Згідно з протоколами засідань БГЗО від 22 листопада 2019 року, БГЗО обговорила та затвердила шаблони звітності для Звіту ІПВГ за 2017 рік. Шаблони звітності також містяться у Звіті ІПВГ за 2017 рік (додаток З).	ІПВГ в Україні (2020р.), «Звіт ІПВГ в Україні за 2017 рік», додаток З. Доступно за посиланням: http://eiti.org.ua/documents/zvit-ipvh-ukrai-ny-2017/ . Доступ надано з 20 вересня 2020 р. ІПВГ в Україні (2018р.), «Протокол засідання БГЗО від	Зацікавлені сторони, з якими проводились консультації, не висловлювали жодних особистих думок щодо шаблонів звітності.	Задовільний прогрес	

		22 листопада 2019 року». Надано до Міжнародного секретаріату ІПВГ.			
БГЗО вивчила процедур аудиту та забезпечення даними в компаніях та державних структурах - учасниках у звітності ІПВГ (Технічні завдання НА)	У Звіті ІПВГ за 2017 рік міститься короткий виклад вивчення Незалежним Адміністратором процедур аудиту та забезпечення даними в компаніях та державних структурах - учасниках у звітності ІПВГ (стор. 22-23).	ІПВГ в Україні (2020р.), «Звіт ІПВГ в Україні за 2017 рік», п. 4.3. Доступно за посиланням: http://eiti.org.ua/documents/zvit-ipvh-ukrai-ny-2017/ . Доступ надано з 20 вересня 2020 р.	Зацікавлені сторони, з якими проводились консультації, не висловлювали жодних занепокоєнь щодо інформації, представленої у Звіті ІПВГ за 2017 рік.	Задовільний прогрес	
БГЗО погодилася з гарантіями, які мають надаватися компаніями-учасниками та державними структурами для забезпечення достовірності даних, включаючи типи гарантій, які мають	Згідно з протоколами засідань БГЗО у листопаді 2019 року та Звітом ІПВГ за 2017 рік, БГЗО погодилась із таким підходом до якості даних: <ul style="list-style-type: none"> • для компаній – підпис вищого керівництва та результати зовнішнього аудиту за наявності; 	ІПВГ в Україні (2020р.), «Звіт ІПВГ в Україні за 2017 рік», додаток 12. Доступно за посиланням: http://eiti.org.ua/documents/zvit-ipvh-ukrai-ny-2017/ . Доступ надано з 20 вересня 2020 р.	НА підтвердив, що всі звітні документи, отримані від державних організацій та компаній, повинні підписуватись або вищим державним службовцем, або представником вищого керівництва. БГЗО обговорила та погодила це рішення.	Задовільний прогрес	

<p>надаватися, розглянуті варіанти та обґрунтування узгоджених гарантій (# 4.9.b та Технічні умови НА)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • для державних організацій – підпис вищих посадових осіб. 				
<p>БГЗО узгодила відповідні положення щодо захисту конфіденційної інформації (Технічні завдання НА)</p>	<p>У первинному звіті для Звіту ІПВГ за 2017 рік описуються положення щодо захисту конфіденційної інформації (розділ 6).</p>	<p>ІПВГ в Україні (2019р.), «Первинний звіт за 2017 рік». Надано до Міжнародного секретаріату ІПВГ.</p>	<p>НА пояснив, що всі електронні документи передавались за захищеними каналами, усі паперові документи, отримані від компаній, зберігались ретельно, і жодні документи не дозволялося передавати третім особам. Усі організації, що звітують, погодились, що надана інформація може оприлюднюватись у Звіті ІПВГ.</p>	<p>Задовільний прогрес</p>	
<p>Фінансові звіти компаній та державних організацій, що звітують, пройшли аудит у фінансовому році (роках), що охоплюється звітністю ІПВГ, і будь-які прогалини виявлено (# 4.9.a)</p>	<p>У Звіті ІПВГ за 2017 рік задокументовано, у яких компаній-учасниць їхні фінансові звіти перевірялись у цьому фінансовому році, а також дано посилання на загальнодоступні документи (додаток 12).</p>	<p>ІПВГ в Україні (2020р.), «Звіт ІПВГ в Україні за 2017 рік», додаток 12. Доступно за посиланням: http://eiti.org.ua/documents/zvit-ipvh-ukrai-ny-2017/. Доступ надано з 20 вересня 2020 р.</p>	<p>НА підтвердив, що інформація про те, чи підлягали незалежній аудиторській перевірці фінансові звіти сутєвих компаній, представлена в додатку 12.</p>	<p>Задовільний прогрес</p>	

<p>Оприлюднено короткий виклад головних висновків оцінки надійності даних, розкритих компаніями та державними організаціями (Технічні завдання НА)</p>	<p>У Звіті ІПВГ за 2017 р. зазначається, що НА вважає інформацію, надану організаціями, що звітують, вичерпною та достовірною (стор. 24).</p> <p>У додатку 12 задокументовано, які компанії-учасники надали підписи вищого керівництва та які компанії пройшли аудит їх фінансової звітності у фінансовому році, включаючи посилання на загальнодоступні звіти.</p>	<p>ІПВГ в Україні (2020р.), «Звіт ІПВГ в Україні за 2017 рік», п. 4.4. Доступно за посиланням: http://eiti.org.ua/documents/zvit-ipvh-ukrai-ny-2017/. Доступ надано з 20 вересня 2020 р.</p>	<p>НА зауважив, що на компанії, які не надали підписний лист, припадає лише 0,3% від загального обсягу суттєвих надходжень. Водночас деякі компанії не підписали роз'яснення (другі відповіді). За оцінками НА, лише 8% від загального обсягу суттєвих надходжень не було підтверджено уточнюючими листами.</p> <p>Також НА підкреслив, що розкриття 4% загальних істотних потоків доходів не супроводжувалось узгодженими процедурами забезпечення якості.</p>	<p>Задовільний прогрес</p>	
<p>Чітко визначено джерело будь-якої нефінансової (контекстної) інформації (Технічні завдання НА)</p>	<p>Чітко визначено джерело інформація у звіті, вона також містить посилання на інформацію, взяту з урядових порталів та інших загальнодоступних джерел.</p>	<p>ІПВГ в Україні (2020р.), «Звіт ІПВГ в Україні за 2017 рік». Доступно за посиланням: http://eiti.org.ua/documents/zvit-ipvh-ukrai-ny-2017/. Доступ надано з 20 вересня 2020 р.</p>	<p>Зацікавлені сторони, з якими проводились консультації, не висловлювали жодних занепокоєнь щодо джерел інформації у Звіті ІПВГ за 2017 рік.</p>	<p>Задовільний прогрес</p>	

<p>У звітності ІПВГ представлено набір рекомендацій і розглянуто подальші заходи щодо минулих рекомендацій ІПВГ через звітування ІПВГ (Технічні завдання НА).</p>	<p>У Звіті ІПВГ за 2017 рік наводиться оцінка прогресу НА в реалізації рекомендацій попереднього звіту ІПВГ (стор. 265-268), а також рекомендацій НА щодо наступних циклів звітності (стор. 269-272).</p>	<p>ІПВГ в Україні (2020р.), «Звіт ІПВГ в Україні за 2017 рік», п. 8. Доступно за посиланням: http://eiti.org.ua/documents/zvit-ipvh-ukrai-ny-2017/. Доступ надано з 20 вересня 2020 р.</p>		<p>Задовільний прогрес</p>	
---	---	--	--	----------------------------	--

Вимога 6: Соціально-економічні витрати

Квазіфіскальні витрати ДП (#6.2)					
Субвимога ІПВГ	Огляд підсумків виконання	Джерело(-а) інформації	Коментар зацікавлених сторін	Рекомендації щодо відповідності положенням ІПВГ	Запропоновані коригуючі заходи та рекомендації
<p>БГЗО погодилась на визначення сутєвості щодо</p>	<p>Звіт містить інформацію про квазіфіскальні витрати в Україні. Згідно зі звітом,</p>	<p>ІПВГ в Україні (2020р.), «Звіт ІПВГ в Україні за 2017 рік», п. 5.1.1, стор.</p>	<p>Згідно з НА, 2017 рік був першим роком, коли НА не мав потреби додаткових</p>	<p>Задовільний прогрес</p>	<p>Для більшої гарантії впровадження України можна захотіти подальшого роз'яснення</p>

<p>квазіфіскальних витрат державних підприємств, включаючи дочірні підприємства ДП та спільні підприємства (# 6.2)</p>	<p>БГЗО обговорила питання квазіфіскальних витрат в Україні на своєму засіданні 22 листопада 2019 року та погодилась включити питання щодо квазіфіскальних витрат в шаблон звітності для компаній.</p> <p>БГЗО також обговорила різницю між квазіфіскальними витратами та соціальними видатками державних підприємств. У протоколі засідання БГЗО нема багато деталей щодо обговорення в БГЗО, хоча в ньому задокументовано основні проблеми та рішення БГЗО.</p> <p>Що стосується квазіфіскальних витрат, БГЗО погодилась включити закупівлю газу за цінами нижчими від ринкових (стор. 126).</p> <p>Згідно з постановами уряду № 758 (від 1 жовтня 2015 р.) та № 187 (від 22</p>	<p>126-127. Доступно за посиланням: http://eiti.org.ua/documents/zvit-ipvh-ukrai-ny-2017/. Доступ надано з 30 червня 2020 р.</p> <p>ІПВГ в Україні (2019р.), «Протокол засідання БГЗО від 22 листопада 2019 року». Надано до Міжнародного секретаріату ІПВГ.</p> <p>Міністерство юстиції (1999р.), «Гірничий закон України №50». Доступно за посиланням: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1127-14#Text</p> <p>Міністерство юстиції (2011р.), "Про затвердження переліку професій працівників з видобутку (переробки) вугілля та працівників вуглебудівних підприємств, яким безоплатно надається вугілля на побутові потреби і до складу загального місячного або</p>	<p>обчислень квазіфіскальних витрат. Дійсно, на консультації було роз'яснено, що "УГВ" та НАК "Нафтогаз" надали всі оцінки квазіфіскальних витрат та могли підтвердити, що жодних інших таких витрат не було здійснено у звітному році. Зацікавлені сторони також підтвердили, що АТ "Чорноморнафтогаз" не перебуває під українським контролем і, отже, не може виконувати будь-які квазіфіскальні витрати, а НАК "Нафтогаз" наразі веде арбітраж з Російською Федерацією щодо цієї компанії та її інфраструктури.</p> <p>Таким чином, НА та БГЗО не мали жодних занепокоєнь щодо вичерпності та надійності цієї інформації.</p> <p>Консультації із зацікавленими сторонами мали на увазі, що БГЗО обговорила, чи застосовуються квазіфіскальні витрати у вугільній промисловості. Однак документація цих</p>	<p>точних положень послуг, які поширюються на компанії в Україні, включаючи надання вугілля безкоштовно своїм працівникам. Крім того, Україна, можливо, захоче дослідити, наскільки державні (унітарні) підприємства, ДП, надають соціальні послуги гірничим громадам, і чи можуть ці операції відповідати визначенням квазіфіскальних витрат.</p>
--	--	---	---	--

	<p>березня 2017 р.), "Нафтогаз" зобов'язаний закуповувати природний газ, вироблений "Укргазвидобуванням", з метою постачання природного газу для потреб приватних громадян в енергії за цінами, нижчими за ринкові, встановленими урядом (стор.127).</p> <p>Крім того, згідно перевіреного фінансового звіту НАК "Нафтогаз" за 2017 рік, стор. 216, "Укргазвидобування" та "Чорноморнафтогаз" зобов'язані продавати газ "Нафтогазу" "для потреб домогосподарств, релігійних організацій, муніципальних теплогенеруючих підприємств для розподілу тепла та постачання гарячої води домогосподарствам та релігійним організаціям". Це свідчить про те, що як "УГВ", так і "Чорноморнафтогаз"</p>	<p>річного оподаткованого доходу яких не включається вартість такого вугілля". Доступно за посиланням: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/303-2011-%D0%BF#Text</p> <p>Державна служба статистики України (2019р.) «Статистичний щорічник України за 2018 рік», стор. 64. Доступно за посиланням: http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/2019/zb/11/zb_yearbook_2018_e.pdf</p> <p>ДТЕК (2018 р.) «Інтегрований звіт: Ринок вугілля». «Середня ціна вугілля за 2017 рік 3135 грн. Доступно за посиланням: https://dtek.com/content/files/coal-market.pdf</p> <p>Звіт незалежного аудитора:</p>	<p>обговорень не була надана на момент проведення цієї оцінки.</p> <p>Консультації з представниками уряду показали, що вугільні компанії згідно із законом зобов'язані продавати 4-6 тонн вугілля безпосередньо шахтарям за цінами, нижчими від ринкових, і часто безкоштовно. Було зазначено, що ці домовленості є спільними як для приватних комерційних компаній, так і для державних підприємств, і тому їх слід класифікувати як соціальні видатки, а не як квазіфіскальні витрати. Розрахунки, що базуються на доступній статистиці, вказують, що ця схема призведе до витрат для вугільної галузі в цілому щонайбільше 1,5 млрд. грн. (на основі статистики зайнятості Державної служби статистики України, цінових показників на вугілля від ДТЕК, а також максимального</p>		
--	--	---	--	--	--

	також підпадають під дію квазіфіскальних витрат від імені уряду	<ul style="list-style-type: none"> • НАК «Нафтогаз України»: http://www.naftogaz.com/files/Zvity/NAK_AnRep2017_UA.pdf • АТ «Укргазвидобування»: http://www.ugv.com.ua/page/docs?count=1 	забезпечення вугілля шахтарям за законами України).		
Там, де квазіфіскальні витрати існують і є суттєвими, БГЗО розробила процес звітування для розкриття квазіфіскальних витрат, і ці витрати були розкриті відповідно (6.2)	У таблиці 5.41 наведено дві квазіфіскальні операції "Нафтогазу", а саме: "постачання природного газу за нижчими (пільговими) цінами на електростанції для виробництва тепла для домогосподарств" та "накопичення боргу за продаж природного газу громадянам та електростанціям". У звіті зазначається, що інші ДП не робили квазіфіскальних витрат у 2017 році.	ІПВГ в Україні (2020р.), «Звіт ІПВГ в Україні за 2017 рік», п. 5.11, стор. 126-127. Доступно за посиланням: http://eiti.org.ua/documents/zvit-ipvh-ukrai-ny-2017/ . Доступ надано з 30 червня 2020 р. ІПВГ в Україні (2019р.), «Протокол засідання БГЗО від 22 листопада 2019 року». Надано до Міжнародного секретаріату ІПВГ. Звіт незалежного аудитора:		Задовільний прогрес	Україна могла б забезпечити, щоб розрахунки існуючих та підтверджених квазіфіскальних витратів газовими компаніями регулярно проводились відповідними організаціями та систематично розкривались.

		<ul style="list-style-type: none"> • НАК «Нафтогаз України»: http://www.naftogaz.com/files/Zvity/NAK_AnRep2017-UA.pdf • АТ «Укргазвидобування»: http://www.ugv.com.ua/page/docs?count=1 			
--	--	--	--	--	--

Внесок в економіку (#6.3)					
Субвимога ІПВГ	Огляд підсумків виконання	Джерело(-а) інформації	Коментар зацікавлених сторін	Рекомендації щодо відповідності положенням ІПВГ	Запропоновані коригуючі заходи та рекомендації
Інформацію про внесок видобувних галузей у ВВП а також оцінку діяльності неофіційного сектору за фінансовий рік, що розкривається в інформації від ІПВГ, розкрито в абсолютних та відносних показниках (# 6.3.а)	У звіті ІПВГ за 2017 рік зазначається, що, за даними Державної служби статистики, внесок видобувних галузей у ВВП України становив 177,2 млрд. грн. (6,7 млрд. дол. США), або 5,9% ВВП у 2017 р. (стор.10, 114). У Звіті ІПВГ за 2017 рік міститься огляд неофіційної видобувної	ІПВГ в Україні (2020р.), «Звіт ІПВГ в Україні за 2017 рік», пп. 2, 5.10. Доступно за посиланням: http://eiti.org.ua/documents/zvit-ipvh-ukrai-ny-2017/ . Доступ надано з 20 вересня 2020 р.	Зацікавлені сторони, з якими проводились консультації, не висловлювали жодних занепокоєнь щодо даних, представлених у Звіті ІПВГ за 2017 рік. Представники усіх зацікавлених груп, з якими проводились консультації, зазначили, що робота з розгляду коригувальних дій, пов'язаних із наданням оцінки	Задовільний прогрес	Для більшої гарантії впровадження Україна може захотіти продовжити вивчення наявних досліджень щодо діяльності неофіційного сектору в Україні та продовжувати взаємодію з відповідними зацікавленими сторонами з цього питання для забезпечення загального доступу до щорічних оновлень інформації щодо неофіційної видобувної діяльності. Для більшої гарантії

	діяльності (стор. 121-123). Розрахунки базуються на даних про неофіційну зайнятість, доступних у Державній службі статистики та дослідженні Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України щодо частки тіньової економіки.		діяльності неофіційного сектору, була передана Незалежному Адміністратору. Підкреслювалось, що під час обговорення в БГЗО проекту Звіту ІПВГ за 2017 р. жодних коментарів з цього питання не лунало.		впровадження відповідно до Стандарту ІПВГ від 2019 року, Україні пропонується забезпечити розподіл даних про зайнятість за статтю та, за наявності, за компаніями і професійними рівнями.
Інформацію про внесок видобувних галузей в дохідну частину держбюджету за фінансовий рік, що розкривається в інформації від ІПВГ, розкрито в абсолютних та відносних показниках (# 6.3.b)	У Звіті ІПВГ за 2017 рік вказується, що за даними державних органів (Державна митна служба, Міністерство економіки, Державна служба геології та надр), доходи держави від видобувних галузей склали 145,4 млрд. грн. (5,5 млрд. дол. США), або 12,5% від загальних доходів держави у 2017 році (стор. 13, 118-119)	ІПВГ в Україні (2020р.), «Звіт ІПВГ в Україні за 2017 рік», пп. 2, 5.10. Доступно за посиланням: http://eiti.org.ua/documents/zvit-ipvh-ukrai-ny-2017/ . Доступ надано з 20 вересня 2020 р.	Зацікавлені сторони, з якими проводились консультації, не висловлювали жодних занепокоєнь щодо даних, представлених у Звіті ІПВГ за 2017 рік.	Задовільний прогрес	
Інформацію про внесок видобувних галузей в експорт за фінансовий рік, що розкривається в інформації від ІПВГ,	У Звіті ІПВГ за 2017 рік зазначається, що, за даними Державної служби статистики, вартість експортованої продукції видобувних галузей	ІПВГ в Україні (2020р.), «Звіт ІПВГ в Україні за 2017 рік», п. 5.10. Доступно за посиланням:	Зацікавлені сторони, з якими проводились консультації, не висловлювали жодних занепокоєнь щодо даних, представлених у Звіті ІПВГ за 2017 рік.	Задовільний прогрес	

розкрито в абсолютних та відносних показниках (# 6.3.c)	дорівнювала 1,77 млрд. дол. США, або 3,4% від загального обсягу експорту товарів та послуг у 2017 році (стор. 118).	http://eiti.org.ua/documents/zvit-ipvh-ukrai-ny-2017/ . Доступ надано з 20 вересня 2020 р.			
Інформацію про внесок видобувних галузей в зайнятість за фінансовий рік, що розкривається в інформації від ІПВГ, розкрито в абсолютних та відносних показниках (# 6.3.d)	У Звіті ІПВГ за 2017 рік зазначається, що, за даними Державної служби статистики, середня чисельність персоналу у видобувних галузях становила 213 000, або 2,8% усіх штатних працівників в Україні у 2017 році (стор. 120). Крім того, у звіті містяться дезагреговані дані про зайнятість за регіонами.	ІПВГ в Україні (2020р.), «Звіт ІПВГ в Україні за 2017 рік», п. 5,9. Доступно за посиланням: http://eiti.org.ua/documents/zvit-ipvh-ukrai-ny-2017/ . Доступ надано з 20 вересня 2020 р.	Зацікавлені сторони, з якими проводились консультації, не висловлювали жодних занепокоєнь щодо даних, представлених у Звіті ІПВГ за 2017 рік.	Задовільний прогрес	
Інформацію про місце виконання видобувних робіт у фінансовому році розкрито в інформації від ІПВГ (# 6.3.e)	Інформацію про місце виконання видобувних робіт надано для кожної галузі окремо у відповідних розділах Звіту ІПВГ за 2017 рік (стор. 25-113).	ІПВГ в Україні (2020р.), «Звіт ІПВГ в Україні за 2017 рік», пп. 5.1-5.9. Доступно за посиланням: http://eiti.org.ua/documents/zvit-ipvh-ukrai-ny-2017/ . Доступ надано з 20 вересня 2020 р.	Зацікавлені сторони, з якими проводились консультації, не висловлювали жодних занепокоєнь щодо даних, представлених у Звіті ІПВГ за 2017 рік.	Задовільний прогрес	

